

POLITECHNIKA GDAŃSKA
Wydział Inżynierii Lądowej i Środowiska
Katedra Inżynierii Drogowej

---

ul. G. Narutowicza 11
80-233 GDAŃSK

Tel: (0-58) 347 13 47

Fax: (0-58) 347 10 97

**MODELOWANIE TEORETYCZNE WPŁYWU
SCZEPNOŚCI MIĘDZYWARSTWOWEJ NA
ZACHOWANIE SIĘ NAWIERZCHNI
ASFALTOWYCH**

RAPORT Z DRUGIEGO ETAPU

Opracowano na zlecenie:

**Generalna Dyrekcja Dróg
Krajowych i Autostrad
ul. Żelazna 59
00-848 WARSZAWA**

Opracowali:

prof. dr hab. inż. Józef Judycki – autor kierujący

dr inż. Piotr Jaskuła

dr hab. inż. Wojciech Witkowski

Kierownik Katedry Inżynierii Drogowej - prof. dr hab. inż. Józef Judycki

Gdańsk, listopad 2012

MODELOWANIE TEORETYCZNE WPŁYWU SZCZEPNOŚCI MIĘDZYWARSTWOWEJ NA ZACHOWANIE SIĘ NAWIERZCHNI ASFALTOWYCH

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	3
1.1. PODSTAWA OPRACOWANIA	3
1.2. CEL PRACY	3
1.3. ZAKRES PRACY	3
1.3.1. <i>Zakres całej kilkuetapowej pracy badawczej</i>	3
1.3.2. <i>Zakres II etapu pracy stanowiącego niniejsze opracowanie</i>	4
2. WYKORZYSTANIE OPROGRAMOWANIA ABAQUS DO MODELOWANIA KONSTRUKCJI NAWIERZCHNI DROGOWEJ	6
2.1. ELEMENTY SKOŃCZONE	6
2.2. UWZGLĘDNIENIE NIELINIOWOŚCI ODDZIAŁYWANIA MIĘDZY CZĘŚCIAMI MODELU	10
2.3. ODDZIAŁYWANIA MIĘDZY CZĘŚCIAMI MODELU	11
2.3. SYMULACJA SZCZEPNOŚCI MIĘDZYWARSTWOWEJ W ANALIZACH OBLICZENIOWYCH	12
3. MODELOWANIE SZCZEPNOŚCI MIĘDZYWARSTWOWEJ W PROGRAMIE ABAQUS Z WYKORZYSTANIEM PARAMETRÓW MIERZONYCH W LABORATORIUM.....	16
3.1. MODEL BADANIA LEUTNERA.....	16
3.1.1. <i>Model badania Leutnera, modelowanie 2D</i>	16
3.1.2. <i>Model Leutnera modelowanie 3D</i>	21
3.2. MODELOWANIE KONTAKTU MIĘDZYWARSTWOWEGO POPRZEZ POWIĄZANIE PŁASZCZYZN	23
3.3. MODELOWANIE KONTAKTU MIĘDZYWARSTWOWEGO Z ZASTOSOWANIEM PEŁNEGO POŚLIZGU	27
3.4. MODELOWANIE KONTAKTU MIĘDZYWARSTWOWEGO Z ZASTOSOWANIEM TARCIA.....	30
3.5. MODEL ZESPOLONY (TARCIE I KONTAKT KOHEZYJNY)	35
3.6. WSKAZANIE MODELU DO DALSZYCH ANALIZ.....	42
4. KALIBRACJA MODELU OBLICZENIOWEGO Z PARAMETRAMI MIERZONYMI W TERENIE ...	48
4.1. WPROWADZENIE	48
4.2. ODCINEK DOŚWIADCZALNY	48
4.2.1. <i>Warstwy szczepne</i>	49
4.2.2. <i>Badania szczepności międzywarstwowej próbek wyciętych z nawierzchni odcinka doświadczalnego wg metody Leutnera</i>	50
4.3. BADANIE UGIĘĆ URZĄDZENIEM FWD	51
4.3.1. <i>Wyniki badań FWD</i>	51
4.3.2. <i>Obliczenia odwrotne</i>	52
4.4. MODEL OBLICZENIOWY KONSTRUKCJI NAWIERZCHNI ODCINKA DOŚWIADCZALNEGO DO PROGRAMU ABAQUS	54
4.5. WYNIKI UGIĘĆ NAWIERZCHNI OBLICZONYCH W MES ORAZ POMIERYCH W TERENIE NA ODCINKU DOŚWIADCZALNYM	59
LITERATURA.....	61
ZAŁĄCZNIK	62

MODELOWANIE TEORETYCZNE WPŁYWU SCZEPNOŚCI MIĘDZYWARSTWOWEJ NA ZACHOWANIE SIĘ NAWIERZCHNI ASFALTOWYCH

1. WSTĘP

1.1. Podstawa opracowania

Opracowanie niniejsze wykonano na zlecenie Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Warszawie (GDDKiA w Warszawie) w ramach umowy nr 3097/2011 z dnia 18.11.2011 r., wg harmonogramu dla etapu II.

1.2. Cel pracy

W pracy zostanie rozpoznany rzeczywisty mechanizm pracy połączenia między warstwami asfaltowymi, zostanie znaleziony model teoretyczny, który uwzględni rzeczywistą pracę połączenia lub osłabienia, czy braku połączenia warstw asfaltowych na stan naprężeń i odkształceń konstrukcji nawierzchni. Zostanie uwzględniony fakt braku szczepności przy pobieraniu próbek podczas odwiertu, ale występowaniu tarcia, minimalnego sklejenia i zazębienia warstw. Zweryfikowany stan naprężeń i odkształceń zostanie wykorzystany w mechanistycznych metodach analizy konstrukcji nawierzchni.

Celem pracy jest udzielenie odpowiedzi na pytania:

- W jakim stopniu wbudowanie warstw asfaltowych z zakłóconą szczepnością międzywarstwową wpływa niekorzystnie na konstrukcję nawierzchni?
- Czy konieczne jest frezowanie warstw asfaltowych po niekorzystnych wynikach szczepności?
- Jakie są minimalne wartości szczepności międzywarstwowej?

1.3. Zakres pracy

1.3.1. Zakres całej kilkuetapowej pracy badawczej

Praca została podzielona na trzy etapy, a w zakres każdego etapu wchodzi:

Etap I (prace wstępne) – zrealizowano w 2011 r.

Rozdział 1: „Wpływ braku szczepności na pracę konstrukcji nawierzchni”, w którym wskazano na zmiany stanu naprężeń, odkształceń i przemieszczeń w konstrukcji nawierzchni przy braku szczepności międzywarstwowej. Brak

szepności pomiędzy warstwami asfaltowymi zmniejsza efektywną sztywność pakietu warstw asfaltowych, zwiększając ugięcia nawierzchni, a te zwiększają odkształcenia rozciągające na spodzie warstw. Większe odkształcenia na spodzie warstw asfaltowych wpływają na obniżenie trwałości zmęczeniowej konstrukcji nawierzchni.

Rozdział 2: „Przegląd dostępnych metod modelowania układu warstw konstrukcji nawierzchni z uwzględnieniem modelowania szepności międzywarstwowej”, który zawiera zestawienie prób modelowania szepności międzywarstwowej w pakiecie warstw asfaltowych, z wykorzystaniem metod opartych na analizie mechanistycznej konstrukcji nawierzchni z wykorzystaniem teorii wielowarstwowej półprzestrzeni sprężystej oraz metody elementów skończonych (MES). Zastosowanie MES umożliwia uwzględnienie w analizach obliczeniowych złożonego zjawiska szepności międzywarstwowej, to jest zazębienia (tarcia), jak i sklejenia warstw poprzez lepiszczce asfaltowe (stanu lepko-sprężystego asfaltu).

Etap II (realizowany w 2012 roku)

1. Określenie modelu teoretycznego z wykorzystaniem MES i wielowarstwowej półprzestrzeni sprężystej, który uwzględni wpływ rzeczywistej szepności międzywarstwowej na prace konstrukcji nawierzchni.
2. Uwzględnienie dotychczasowych pomiarów szepności aparatem Leutnera, ugięć nawierzchni na odcinku doświadczalnym w obliczaniu konstrukcji nawierzchni.

Etap III (przewidziany do realizacji w 2013 roku)

1. Opracowanie wytycznych pozwalających na prowadzenie badań szepności międzywarstwowej aparatem Leutnera.
2. Opracowanie minimalnych wymagań szepności międzywarstwowej do stosowania na budowach oraz zaleceń mających na celu zwiększenie szepności międzywarstwowej podczas budowy.
3. Wypracowanie schematu postępowania przy stwierdzonym braku szepności międzywarstwowej podczas obioru robót.

1.3.2. Zakres II etapu pracy stanowiącego niniejsze opracowanie

Niniejsze opracowanie składa się z czterech rozdziałów. Zawiera ono sprawozdanie z prac badawczych wykonanych w okresie od stycznia do końca listopada 2012 roku. Zakres poszczególnych rozdziałów odpowiada treści harmonogramu zawartemu w programie badawczym – integralnej części umowy.

Rozdział 1 – to wstęp.

Rozdział 2 – „Wykorzystanie oprogramowania Abaqus do modelowania konstrukcji nawierzchni drogowej”

W rozdziale omówiono możliwości programu Abaqus. Scharakteryzowano elementy skończone, metody uniknięcia blokady. Omówiono możliwości uwzględnienia nieliniowości oddziaływania między częściami modelu. Opiszano wbudowane w Abaqusie możliwości symulacji szczepności międzywarstwowej.

Rozdział 3 – „Modelowanie szczepności międzywarstwowej w programie Abaqus z wykorzystaniem parametrów mierzonych w laboratorium”

W pierwszej części rozdziału wykonano symulację numeryczną badania Leutnera z zastosowaniem płaskiego i przestrzennego stanu naprężeń i odkształceń. Bardzo dobra zgodność uzyskanych wyników z rezultatami osiąganymi w Laboratorium pozwoliła na tworzenie dalszych modeli pełnej konstrukcji nawierzchni, gdzie symulowano szczepność międzywarstwową. Na podstawie przeprowadzonych obliczeń i oceny uzyskanych rezultatów wskazano model szczepności międzywarstwowej, który dobrze symuluje zachowanie się nawierzchni. Wskazany model wykorzystano w dalszych analizach obliczeniowych.

Wykonano szereg obliczeń mechanistycznych z zastosowaniem kilku modeli symulacji szczepności międzywarstwowej. Do obliczeń mechanistycznych z zastosowaniem programu Abaqus wykorzystano jeden z superkomputerów Trójmiejskiej Akademickiej Sieci Komputerowej. Zadania obliczeniowe wysyłało do komputera Galera, który dzięki wysokiej mocy obliczeniowej wyniki zwracał po upływie 5-7 godzin. W takich obliczeniach wykorzystywano 16 procesorów Intela z 1334 procesorów superkomputera. Tego typu obliczenia dla jednego zadania obliczeniowego na standardowym komputerze stacjonarnym lub przenośnym, wyposażonym od 2 do 4 procesorów trwały od 22 do 27 godzin.

Rozdział 4 - „Kalibracja modelu obliczeniowego z parametrami mierzonymi w terenie”

Wyniki ugięć, a nawet czas ugięć nawierzchni odcinka doświadczalnego, rzeczywistej nawierzchni, pomierzone urządzeniem FWD porównywano z ugięciami (czasami ugięć) uzyskanymi z obliczeń mechanistycznych modelu konstrukcji nawierzchni odcinka doświadczalnego przy zastosowaniu metody elementów skończonych MES w programie Abaqus. Porównywanie wyników ugięć ma szczególne znaczenie przy konstrukcjach nawierzchni z osłabioną lub brakiem szczepności międzywarstwowej, co można lepiej symulować i kontrolować w metodzie MES niż przy zastosowaniu wielowarstwowej półprzestrzeni sprężystej. Na odcinku doświadczalnym stworzono sekcje konstrukcji nawierzchni, gdzie kontrolowano szczepność międzywarstwową na poziomie warstwy wiążącej i podbudowy. Uzyskane zgodności z porównania

czasz ugięć pozwolą weryfikować i wybrać właściwy model nawierzchni w metodzie MES, a przy jego pomocy precyzyjniej prognozować zachowanie się konstrukcji nawierzchni z osłabioną szczepnością międzywarstwową warstw asfaltowych.

2. WYKORZYSTANIE OPROGRAMOWANIA ABAQUS DO MODELOWANIA KONSTRUKCJI NAWIERZCHNI DROGOWEJ

Program Abaqus jest programem metody elementów skończonych. Posiada szerokie spektrum zastosowań: modelowanie zagadnień mechanicznych z różnych branż (inżynieria lądowa, geotechnika, przemysł okrętowy), przepływu ciepła, zagadnień piezoelektrycznych, czy mechaniki płynów. Program posiada obszerną bibliotekę materiałów sprężystych i niesprężystych, z uwzględnieniem modeli zniszczenia. Pozwala na przeprowadzenie symulacji dynamicznych przy użyciu jawnych lub niejawnych metod całkowania równań ruchu. Program składa się z trzech głównych modułów: pełniącemu funkcję pre- i postprocesora modułu CAE i dwóch modułów rozwiązujących tj. standard i explicit.

W zależności od przyjętej metody rozwiązania zadania użytkownik programu ma możliwość wyboru elementów skończonych dostępnych w bibliotece programu. Należy mieć jednak na uwadze, że pewne elementy na przykład elementy nieskończone, elementy powłokowe wyższego rzędu nie są dostępne z poziomu preprocesora i wymagają dodatkowej ingerencji w plik danych.

2.1. Elementy skończone

Abaqus, ze względu na mnogość możliwych zastosowań posiada obszerną bibliotekę elementów skończonych. Dlatego bardzo ważne jest odpowiednie wybranie elementu do planowanej analizy. Poniżej przedstawiono wybrane elementy skończone służące do modelowania zagadnień mechanicznych na tle technik zapobiegania efektowi blokady numerycznej.

Zgodnie z metodologią MES w rozwiązaniu zadania wprowadza się aproksymację dziedziny zadania w postaci sumy niepokrywających się obszarów tj. elementów skończonych. W związku z tym stosowanie każdego programu MES wymaga od użytkownika świadomości, że metoda elementów skończonych ma charakter przybliżony. Podstawowym sformułowaniem MES jest zasada przemieszczeń wirtualnych. Jest ona bazą formułowania przemieszczeniowych elementów skończonych, tj. takich w których niewiadomymi węzłowymi są wyłącznie przemieszczenia.

W odniesieniu do statyki ciała liniowo sprężystego B zasada przemieszczeń wirtualnych ma postać

$$\int_B (\mathbf{D}\delta\mathbf{u})^T \mathbf{E}(\mathbf{D}\mathbf{u}) dV = \int_B \delta\mathbf{u}^T \mathbf{f} dV + \int_{\partial B_f} \delta\mathbf{u}^T \mathbf{t}^* dA \quad (1.1)$$

We wzorze (1.1) przyjęto następujące oznaczenia:

$$\mathbf{u} = \begin{Bmatrix} u_1 \\ u_2 \\ u_3 \end{Bmatrix} \in B, \text{ wektor przemieszczeń} \quad (1.2)$$

$$\mathbf{f} = \begin{Bmatrix} f_1 \\ f_2 \\ f_3 \end{Bmatrix} \in B, \text{ wektor sił objętościowych} \quad (1.3)$$

$$\mathbf{t}^* = \begin{Bmatrix} t_1^* \\ t_2^* \\ t_3^* \end{Bmatrix} \in \partial B_f, \text{ wektor zadanych obciążeń powierzchniowych} \quad (1.4)$$

$$\boldsymbol{\varepsilon} = \begin{Bmatrix} \varepsilon_{11} \\ \varepsilon_{22} \\ \varepsilon_{33} \\ 2\varepsilon_{23} \\ 2\varepsilon_{31} \\ 2\varepsilon_{12} \end{Bmatrix} \in B, \text{ wektor małych odkształceń, } \varepsilon_{ij} = \frac{1}{2} \left(\frac{\partial u_i}{\partial x_j} + \frac{\partial u_j}{\partial x_i} \right) \quad (1.5)$$

$$\mathbf{D}^T = \begin{bmatrix} \frac{\partial}{\partial x_1} & 0 & 0 & 0 & \frac{\partial}{\partial x_3} & \frac{\partial}{\partial x_2} \\ 0 & \frac{\partial}{\partial x_2} & 0 & \frac{\partial}{\partial x_3} & 0 & \frac{\partial}{\partial x_1} \\ 0 & 0 & \frac{\partial}{\partial x_3} & \frac{\partial}{\partial x_2} & \frac{\partial}{\partial x_1} & 0 \end{bmatrix}, \text{ operator różniczkujący} \quad (1.6)$$

Występująca we wzorze (1.1) wielkość $\delta\mathbf{u}$ oznacza wirtualne przemieszczenia definiowane przez operację pochodnej kierunkowej

$$\delta[\mathbf{u}; \delta\mathbf{u}] = \frac{d}{d\eta} (\mathbf{u} + \eta\delta\mathbf{u}) \Big|_{\eta=0} = \delta\mathbf{u} \equiv \mathbf{w} \quad (1.7)$$

natomiast

$$\mathbf{E} = \frac{E}{(1+\nu)(1-2\nu)} \begin{bmatrix} 1-\nu & \nu & \nu & 0 & 0 & 0 \\ \nu & 1-\nu & \nu & 0 & 0 & 0 \\ \nu & \nu & 1-\nu & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & \frac{1}{2}(1-2\nu) & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & \frac{1}{2}(1-2\nu) & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & \frac{1}{2}(1-2\nu) \end{bmatrix} \quad (1.8)$$

jest macierzą konstytutywną dla sprężystego ciała jednorodnego izotropowego.

Do interpolacji zmiennych we wzorze (1.1) wykorzystuje się interpolację Lagrange'a klasy C^0 . Interpolację tą przeprowadza się w tzw. elemencie macierzystym $\pi_{(e)}$, zob. Rys. 1 zdefiniowanym w dziedzinie $[-1,1] \times [-1,1] \times [-1,1]$.

Wielomian Lagrange'a definiowany jest wzorem

$$L_p^m(\xi) = \prod_{\substack{q \neq p \\ q=1}}^m \frac{\xi - \xi_{(q)}}{\xi_{(p)} - \xi_{(q)}}, \quad \xi \in [-1,1] \quad (1.9)$$

W zagadnieniach dwu i trójwymiarowych interpolacji Lagrange'a dokonuje się przy pomocy wielomianów $L_a(\xi)$, które powstają z iloczynów wielomianów (1.9) tj.

$$L_a(\xi) = L_r^{m_1}(\xi^1) L_s^{m_2}(\xi^2) L_t^{m_3}(\xi^3) \quad (1.10)$$

Wielomiany (1.10) spełniają zależności

$$L_a(\xi_b) = \delta_{ab}, \quad \sum_{a=1}^N L_a(\xi) = 1, \quad \forall \xi \in \pi_{(e)} \quad (1.11)$$

Wykorzystanie (1.10) pozwala na budowę tzw. macierzy funkcji kształtu węzła elementu

$$\mathbf{L}_a(\xi) = \begin{bmatrix} L_a(\xi) & 0 & 0 \\ 0 & L_a(\xi) & 0 \\ 0 & 0 & L_a(\xi) \end{bmatrix} \quad (1.12)$$

oraz całego elementu

$$\mathbf{L}_{(e)}(\xi) = [\mathbf{L}_1(\xi) | \mathbf{L}_2(\xi) | \dots | \mathbf{L}_N(\xi)] \quad (1.13)$$

Szczególnie popularne ze względu, między innymi, na niskie koszty obliczeń i prostotę sformułowania, są tzw. elementy niskiego rzędu. Pod pojęciem tym rozumie się elementy skończone, które charakteryzuje niski rząd funkcji kształtu w postaci liniowych funkcji interpolacyjnych. Jako przykłady można tu podać płaski 4-węzłowy element w płaskim stanie naprężenia,

$$L_i(\xi) = \frac{1}{4}(1 + \xi_i^1 \xi^1)(1 + \xi_i^2 \xi^2) \quad (1.14)$$

czy 8-węzłowy element objętościowy

$$L_i(\xi) = \frac{1}{8}(1 + \xi_i^1 \xi^1)(1 + \xi_i^2 \xi^2)(1 + \xi_i^3 \xi^3) \quad (1.15)$$

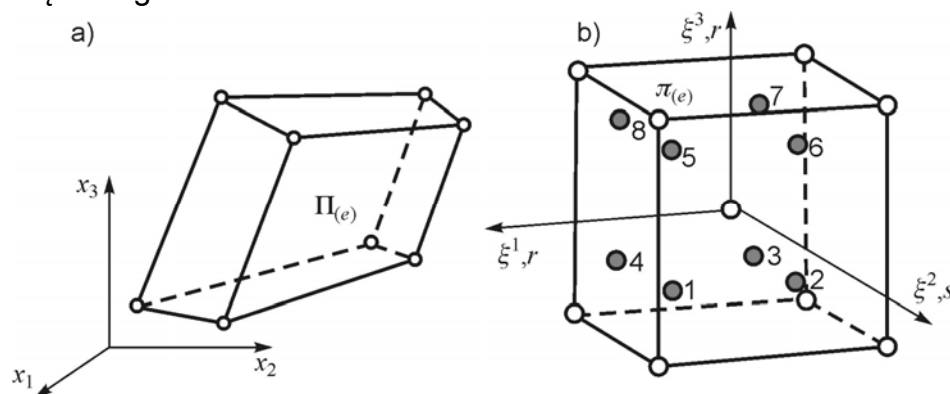
Stosowanie takich elementów z tzw. całkowaniem pełnym może powodować pojawienie się istotnej wady, tzn. elementy te doznają (dalej te trzy określenia będą używane zamiennie) przeszywnienia, zakleszczenia lub blokady. Należy zaznaczyć, że efekt ten pojawia się tylko w rozwiązaniach MES. Nie występuje on na poziomie rozważań analitycznych. Objawia się on dużym błędem rozwiązań, polegającym na znacznym zaniżeniu (lub nawet praktycznym zaniku)

wartości przemieszczeń. Okazuje się, że błąd ten jest niewrażliwy na zagęszczanie siatki podziału na elementy skończone

Sposoby uniknięcia efektu blokady

Pewne sposoby uniknięcia efektu blokady są związane z doбором rzędu całkowania numerycznego macierzy elementowych. Powszechnie stosuje się całkowanie numeryczne, polegające na zamianie całki w sensie ścisłym na sumę wartości funkcji (mnożonych przez pewne współczynniki, tzw. wagi), obliczanych w pewnych określonych punktach. Jedną z metod całkowania jest tzw. kwadratura Gaussa–Legendre’a, znana ze swej dokładności (zob. np. RALSTON I RABINOWITZ [2001]). Przy podejściu takim powstaje pytanie o dobór liczby punktów (tzw. rząd kwadratury), w których obliczana ma być wartość funkcji, tak by zminimalizować błąd przejścia między całką w sensie ścisłym, a całką obliczaną numerycznie i zapewnić zbieżność rozwiązania. W literaturze przedmiotu (zob. np. ZIENKIEWICZ I TAYLOR [2002]), przyjmuje się, że w przypadku Lagrange’owskich elementów skończonych rząd ten powinien być równy n dla jednowymiarowych elementów n – węzłowych, $n \times n$ dla czworobocznych elementów powierzchniowych o $n \times n$ – węzłach, oraz $n \times n \times n$ dla elementów objętościowych o $n \times n \times n$ węzłach, zob. Rys. 1 Takie całkowanie znane jest jako całkowanie pełne (ang. full integration, FI). Mimo że pozwala ono na obliczenie dokładnej wartości funkcji podcałkowej, powoduje opisany wcześniej efekt blokady. Stąd, stosuje się opisane poniżej zabiegi, celem których jest ominięcie tego efektu.

Rys. 1. Skończony element objętościowy, a) w przestrzeni fizycznej, b) element macierzowy, zaznaczone węzły (jasne punkty) oraz punkty całkowania numerycznego (ciemne punkty)

Całkowanie zredukowane (ang. *reduced integration, URI*) jest najprostszą i najstarszą techniką usuwającą wpływ efektu blokady na rozwiązania. Technika ta została przedstawiona w pracy ZIENKIEWICZ, TAYLOR I TOO [1971]. Jej ideą jest zastosowanie niższego, niżby to wynikało z warunku otrzymania rozwiązania dokładnego przy zastosowaniu pełnego całkowania, rzędu całkowania numerycznego. W wyniku tego zabiegu odpowiedzialne za efekt blokady składowe wielomianów wyższego rzędu są eliminowane. Niestety, stosowanie całkowania zredukowanego wprowadza pasożytnicze formy deformacji, tzw.

postaci pasożytnicze albo zero-energetyczne (*ang. spurious zero-energy modes*). Odpowiadają one wektorom własnym macierzy sztywności związanym z dodatkowymi, nie uzasadnionymi fizycznie, zerowymi wartościami własnymi ale nie z zerowymi odkształceniami¹. Kontrola tychże form pasożytniczych wymaga dodatkowych technik stabilizowania i kontroli kinematyki elementu. W programie Abaqus elementy skończone, w których stosowane jest ten typ całkowania oznaczane są literą R. W zagadnieniach dynamiki kiedy stosowany jest jawny schemat całkowania w czasie instrukcja do programu Abaqus zaleca kontrolę energii związanej z usuwaniem postaci zero-energetycznych (ALLAE). Wartość tej energii powinna być zanedbywalnie mała w porównaniu z całkowitą energią badanego układu.

ZASTOSOWANIE WIELOPOLOWYCH ZASAD WARIACYJNYCH. Techniki te wywodzą się z zasady wirtualnych przemieszczeń, ale z wielopolewych zasad wariacyjnych. Przykładowo, metoda założonych naprężeń (*ang. assumed stress method*), omawiana w pracy PIAN I SUMIHARA [1984], bazuje na zasadzie wariacyjnej Hellignera–Reissnera. Tutaj niezależnymi polami są przemieszczenia i naprężenia. Pole przemieszczeń podlega standardowej dla MES interpolacji. Pole naprężeń jest interpolowane tylko w obrębie elementu, przy pomocy założonych funkcji kształtu, dobór których decyduje o efektywności tego podejścia. Dodatkowym polem podlegającym interpolacji może być ciśnienie. W programie Abaqus elementy, w których stosuje się interpolację wartości ciśnienia oznaczane są literą H. Instrukcja zaleca stosowanie tych elementów do analizy zagadnień dotyczących materiałów nieściśliwych.

METODA NIEZGODNYCH POSTACI (SFORMUŁOWANIE WZBOGACONE). Podejście to (*ang. incompatible modes (enhanced formulation)*), sformułowane dla 4-węzłowego elementu izoparametrycznego, zostało zaproponowane w pracy TAYLOR, BERESFORD I WILSON [1976]. Ideą jest dodanie do istniejącego pola przemieszczeń dwóch postaci deformacji opisujących efekt zginania w płaszczyźnie elementu. Te dodatkowe postaci obowiązują tylko w obrębie danego elementu, wobec czego parametry je opisujące mogą być statycznie kondensowane na poziomie elementu nie powiększając tym samym końcowego rozmiaru zadania. W programie Abaqus elementy z dodatkowymi postaciami oznaczane są literą I. Zaleca się ich używanie w symulacjach, gdzie ważne jest odwzorowanie stanu zgięciowego.

2.2. Uwzględnienie nieliniowości oddziaływania między częściami modelu

Program Abaqus pozwala na uwzględnienie w analizie nieliniowości fizycznych (na przykład pękanie, płynięcie plastyczne), geometrycznych (uwzględnienie

---

¹ W odróżnieniu od postaci opisujących ruch sztywny przy zerowych odkształceniach

dużych przemieszczeń) i związanych ze zmianą warunków brzegowych (kontakt). Nieliniowości te mogą być uwzględniane w analizie w różnych kombinacjach.

Pierwsze z wymienionych wyżej efektów nieliniowe uwzględnia się poprzez zastosowanie odpowiedniego prawa materiałowego. W większości przypadków prawa materiałowe dostępne są w symulacjach typu standard i explicit. Pewne zaś dostępne są wyłącznie w jednym module obliczeniowym, na przykład modelowanie zniszczenia warstw kohezyjnych z zastosowaniem konwencjonalnych praw materiałowych.

Uwzględnienie nieliniowości geometrycznej odbywa się poprzez ustawienie odpowiedniej opcji w kroku obliczeniowym z grupy „general”. Nie dotyczy to analiz typu „linear perturbation”, gdzie z założenia przeprowadzane są obliczenia liniowe.

2.3. Oddziaływania między częściami modelu

Efekty nieliniowe związane ze zmianą warunków brzegowych w trakcie analizy opisywane są przy pomocy stosownych warunków kontaktu. W odniesieniu do zagadnień mechanicznych kontakt może być określony jako „general” lub „surface to surface”. Pierwsza z opcji pozwala na analizę zjawisk, gdzie nie jest możliwe określenie powierzchni, które wejdą w kontakt w trakcie analizy, na przykład modelowanie katastrof budowlanych. Stosowanie drugiej opcji wymaga określenia powierzchni kontaktu i jest mniej czasochłonna niż pierwsza w której algorytm poszukuje węzłów kontaktu.

Niezależnie od przyjętej jednej z opcji opisanych powyżej, do opisanego kontaktu mechanicznego wymagane jest określenie własności kontaktu „interaction property”. W opcji tej definiuje się typ oddziaływania na kierunku normalnym do powierzchni kontaktu oraz na kierunku stycznym do tej powierzchni. Możliwe jest, między innymi, zdefiniowanie kontaktu bez tarcia, kontaktu bez poślizgu, kontaktu z zadaniem współczynnikiem tarcia, a także kontaktu kohezyjnego z zadaniem kryterium zniszczenia i prawem ewolucji zniszczenia.

Oprócz kontaktu, modelowanie wzajemnych oddziaływań między składowymi modelami może być opisane przy pomocy więzi „constraints”. Jedną z nich jest opcja „tie” która wiąże ze sobą stopnie swobody węzłów siatek elementów określonych w różnych częściach modelu.

Kolejną techniką służącą do modelowania połączeń między częściami modelu jest zastosowanie elementów kohezyjnych. Elementy te mogą być wykorzystane z wybranymi prawami materiałowymi „conventional material models” oraz z prawami materiałowymi typu „traction-separation”.

2.3. Symulacja szczepności międzywarstwowej w analizach obliczeniowych

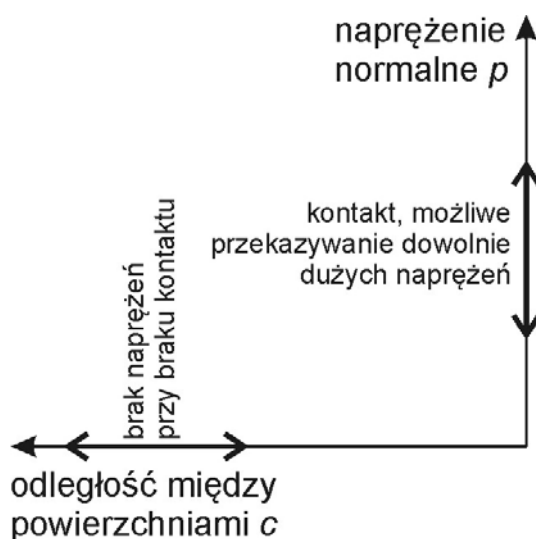
Szczepność międzywarstwową w analizach obliczeniowych kontrolowano odpowiednio do zastosowanego oprogramowania.

ABAQUS

Modele te opisane są w rozdziale 35.1 Mechanical contact properties Abaqus Analysis Manual. W ramach badań wykorzystano wybrane opcje, krótko scharakteryzowane poniżej.

Modelowanie kontaktu w kierunku normalnym

W ramach badań do symulacji oddziaływania na kierunku normalnym do powierzchni kontaktu stosowano model „hard contact”, opisany w rozdziale 35.1.2 Contact pressure-overclosure relationships Abaqus Analysis Manual. Podejście to minimalizuje penetrację powierzchni „slave” w powierzchnię „master”. Zależność między naprężeniem kontaktu p , a odległością c między powierzchniami kontaktowymi przedstawia rys. 2.1.

Rys. 2.2. Schemat zastosowanej zależności naprężenie normalne-odległość między powierzchniami kontaktu w modelu „hard contact”

W ramach omawianej opcji istnieje możliwość wymuszania, by powierzchnie kontaktowe nie doznawały separacji po wejściu w kontakt. Służy do tego opcja „allow separation after contact”, którą wykorzystywano w tych modelach uwzględniających brak odrywania warstw nawierzchni od siebie.

Oprócz opcji „hard contact” możliwe jest wykorzystywanie modeli zależności p - c o „zmiękczonej” (ang. „softened”) charakterystyce. Model ten dopuszcza pewną wartości przenikania powierzchni kontaktowych i może być wprowadzony przykładowo na jeden z wymienionych sposobów: zależność liniowa p od wartości penetracji, zależność wykładnicza czy zależność zadana tabularycznie w postaci par punktów (p_i, c_i) . Stosowanie podejścia „zmiękczonego” jest fizycznie uzasadnione, kiedy jedna z warstw kontaktowych utworzona jest z materiału miękkiego umożliwiającemu częściową penetrację. Może być także przydatne w przypadku problemów numerycznych związanych ze spełnieniem warunków kontaktu. Należy mieć na uwadze, że stosowanie „miękkiego” kontaktu niesie pewne ograniczenia w analizie dynamicznej.

Modelowanie kontaktu w kierunku stycznym

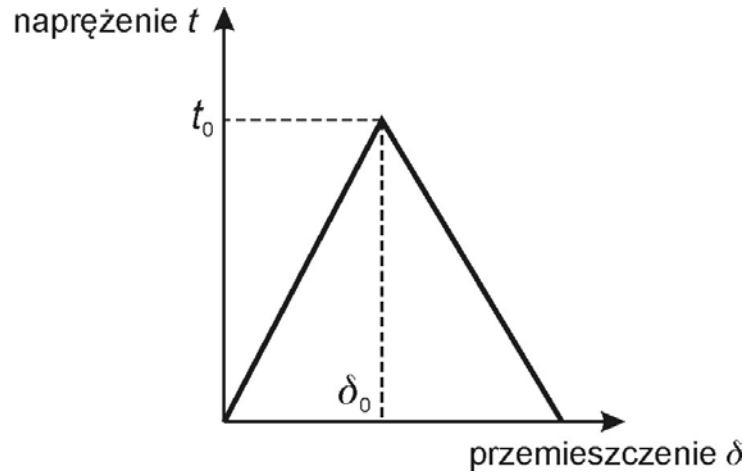
Z pośród opcji modelowania kontaktu w kierunku stycznym dostępnych w programie Abaqus wykorzystano model tarcia Coulomba. W najbardziej ogólnym podejściu program dopuszcza określenie współczynnika tarcia μ jako funkcji prędkości poślizgu γ , naprężenia normalnego, temperatury oraz dodatkowych zmiennych, określanych przez użytkownika. Program pozwala na uwzględnienie znanego empirycznie faktu, że współczynnik tarcia dynamicznego μ_k jest niższy niż współczynnik tarcia statycznego μ_s . Zmienność współczynnika tarcia może być opisana w postaci zależności $\mu = \mu_k + (\mu_s - \mu_k) \exp^{-d\gamma}$, gdzie d jest współczynnikiem zaniku, definiowanym przez użytkownika. Można także wprowadzić dane otrzymane z eksperymentu. W badaniach własnych przyjmowano współczynnik tarcia statycznego μ_s , dla zerowej prędkości poślizgu.

Program Abaqus/Standard uwzględnia nieliniowości wynikające z kontaktu przy pomocy metody funkcji kary („penalty”) lub przy pomocy metody mnożników Lagrange’a („Lagrange multiplier”), zob. na przykład Wriggers [2002].

Modelowanie kontaktu o charakterze kohezyjnym

Metoda ta opisana jest w rozdziale 35.1.10 Surface-based cohesive behavior Abaqus Analysis Manual. Jest ona uogólnieniem podejścia bazującego na elementach kohezyjnych z zastosowaniem prawa materiałowego „traction-separation”,

Rys. 2.3.

Rys. 2.3. Schemat zależności "traction-separation" w modelu kontaktu kohezyjnego

W podejściu tym możliwe jest modelowanie zniszczenia warstwy kohezyjnej o zerowej grubości, przy czym do momentu zniszczenia zakłada się, że warstwa kohezyjna pracuje sprężysto. W ogólnym przypadku w fazie sprężystej model konstytutywny warstwy kontaktowej opisany jest równaniem

$$\begin{Bmatrix} t_n \\ t_s \\ t_t \end{Bmatrix} = \begin{bmatrix} K_{nn} & K_{ns} & K_{nt} \\ K_{ns} & K_{ss} & K_{st} \\ K_{nt} & K_{st} & K_{tt} \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} \delta_n \\ \delta_s \\ \delta_t \end{Bmatrix}, \quad \mathbf{t} = \mathbf{K}\boldsymbol{\delta}$$

gdzie t_n jest składową normalną wektora naprężenia, t_s i t_t są składowymi stycznymi, macierz 3x3 zawiera współczynniki sztywności, a wielkości δ są przesunięciami odpowiadającymi składowym wektora $\mathbf{t}$. Szczególnym przypadkiem (wykorzystanym w niniejszym opracowaniu) powyższego zachowania jest „Uncoupled traction-separation behavior”, w którym przyjmuje się wyłącznie sztywności stojące na głównej diagonalu macierzy $\mathbf{K}$. W prowadzonych analizach współczynniki te przyjęto z badania Leutnera.

Jako kryterium zniszczenia przyjęto liniowe kryterium maksymalnego stosunku naprężenia

$$\max \left\{ \frac{\langle t_n \rangle}{t_n^0}, \frac{t_s}{t_s^0}, \frac{t_t}{t_t^0} \right\} = 1, \quad \langle s \rangle = \begin{cases} s, & s > 0 \\ 0, & s \leq 0 \end{cases}$$

gdzie wartości z indeksem 0 oznaczają maksymalne wartości naprężeń kontaktu.

BISAR – program wykorzystywany do obliczeń sprawdzających Odpowiedzialny za to jest współczynnik „AK” (*standard shear spring compliance*), charakteryzujący nieskończenie ciekłą warstwę wewnętrzną, której wytrzymałość definiowana jest jako stosunek względnego poziomego przesunięcia warstw do naprężeń, działających na ich granicy, co zostało przedstawione w instrukcji programu.

$$AK = \frac{\text{względne poziome przesunięcie warstw}}{\text{naprężenia na granicy warstw}} \quad (4.1)$$

Matematycznie zależność ta została zapisana za pomocą parametru „ α ” i posiada następującą postać:

$$\alpha = \frac{AK}{AK + \frac{1+\nu}{E} \cdot a} \quad (4.2)$$

gdzie:

a – promień obciążenia, [m]

E – moduł sprężystości warstwy wyżej leżącej, [Pa]

ν - współczynnik Poissona danej warstwy, [-]

α - współczynnik tarcia, o zakresie $0 \leq \alpha \leq 1$

Wartość $\alpha = 0$ odpowiada całkowitej szczepności, $\alpha = 1$ odpowiada pełnemu poślizgowi.

Dodatkowo, program posiada możliwość wyboru innego współczynnika , a mianowicie ”*reduced shear spring compliance*” ALK . Jest on wyrażony poprzez zależność :

$$ALK = \frac{\alpha}{1-\alpha} \cdot a \quad (4.3)$$

Fizyczne znaczenie powyższego współczynnika wyrażono z uwzględnieniem modułu sprężystości i współczynnika AK zgodnie z:

$$AK = ALK \cdot \frac{1+\nu}{E} \quad (4.4)$$

By wprowadzić do programu odpowiednią wartość współczynnika tarcia α korzysta się z wymienionych wyżej współczynników AK lub ALK. Niestety procentowe wyrażenie szczepności międzywarstwowej przy pomocy powyższych modułów (AK i ALK) nie jest jednoznaczne ponieważ, jak podaje instrukcja do programu Bisarc pojęcia te nie są liniowo zależne od stopnia powiązania warstw.

Detale kalibracji współczynników AK i ALK przedstawiono w pracy [6].

3. MODELOWANIE SCZEPNOŚCI MIĘDZYWARSTWOWEJ W PROGRAMIE ABAQUS Z WYKORZYSTANIEM PARAMETRÓW MIERZONYCH W LABORATORIUM

Do obliczeń mechanistycznych z zastosowaniem programu Abaqus wykorzystano jeden z superkomputerów Trójmiejskiej Akademickiej Sieci Komputerowej. Zadania obliczeniowe wysyłano do komputera Galera, który dzięki wysokiej mocy obliczeniowej wyniki zwracał po upływie 5-7 godzin. W obliczeniach wykorzystywano 16 procesorów Intela z 1334 procesorów superkomputera, co istotnie wpływało na szybkość obliczeń. Tego typu obliczenia dla jednego zadania obliczeniowego na standardowym komputerze stacjonarnym lub przenośnym, wyposażonym od 2 do 4 procesorów trwały od 22 do 27 godzin.

3.1. Model badania Leutnera

3.1.1. Model badania Leutnera, modelowanie 2D

Przeprowadzono symulację MES badania Leutnera. Zadanie modelowano jako płaskie. Przyjęto następujące dane geometryczne:

- szerokość próbki 0,15 m,
- grubość 0,05 m, zob. rys. 3.1.

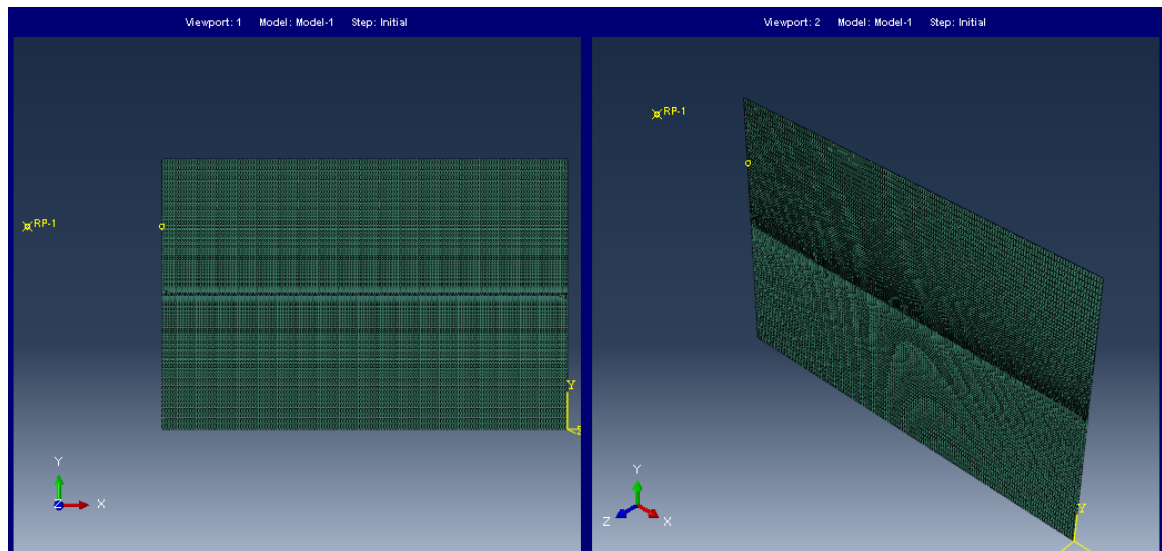
Dla mieszanki mineralno-asfaltowej przyjęto dane materiałowe:

- $E=10000$ MPa, $\nu=0,3$.

Przyjęto 150 elementów wzdłuż szerokości próbki oraz 50 elementów wzdłuż wysokości. Całkowita liczba węzłów siatki wynosi 15704, całkowita liczba elementów skończonych równa jest 15150 w tym 15000 liniowych elementów 4-węzłowych CPS4I oraz 150 liniowych kohezyjnych elementów 4-węzłowych COH2D4.

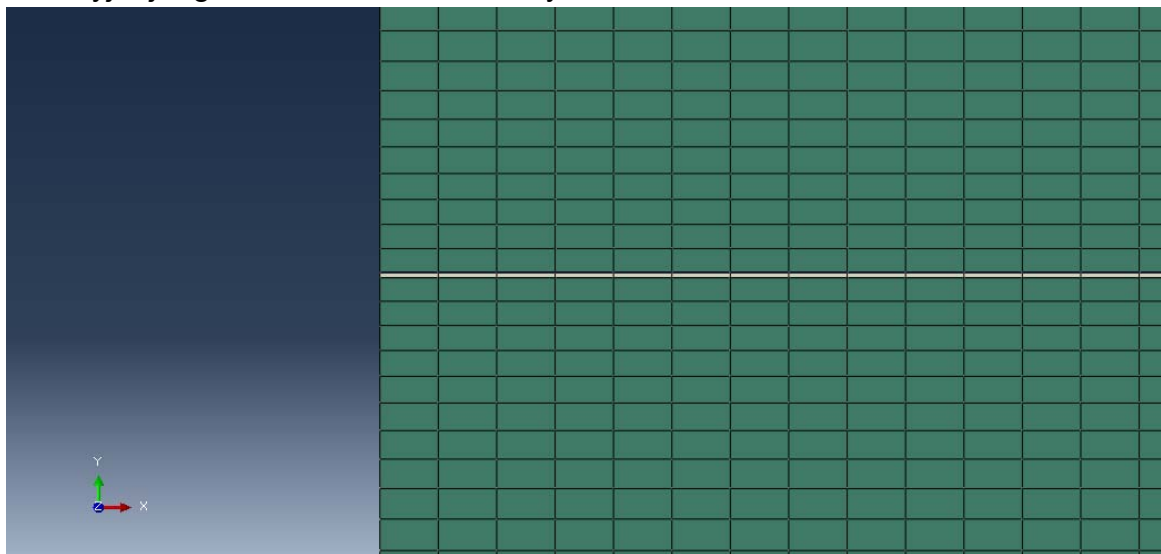
Obciążenie realizowano poprzez zadanie stałej prędkości 0,000833 m/s przemieszczenia punktu referencyjnego RP-1. W zadaniu pominięto wpływ sił bezwładności. Symulacje prowadzono do osiągnięcia przemieszczenia poziomego punktu RP-1 równego 0,004 m.

Rys. 3.1. Test Leutnera 2D, geometria zadania

Połączenie między warstwą górną i dolną przyjęto jako wykonane z warstwy kohezyjnej o grubości 0,0001m, zob. rys. 4.2.

Rys. 4.2. Test Leutnera 2D, widok na warstwę kohezyjną (jasny kolor)

Dla warstwy tej założono prawo materiałowe typu „traction” z następującymi stałymi materiałowymi:

- sztywność normalna 6570 MPa/m (sztywność styczna x10),
- sztywności styczne 657 MPa/m (1,15 MPa/1,75 mm),
- nominalne naprężenie normalne 11,5 MPa (nominalne naprężenia styczne x10),
- nominalne naprężenia styczne 1,15 MPa,
- przemieszczenie przy zniszczeniu 0,002 m.

Oslabienie modelowano jako liniowe, a kryterium zniszczenia przyjęto jako przekroczenie naprężeń stycznych „MAXS”.

Dane do modelu szczepności z warstwą kohezyjną wykorzystano z badań laboratoryjnych na podstawie pracy [6].

Rys. 3.3 przedstawia mapę naprężeń stycznych w momencie osiągnięcia wartości granicznej,

Rys. 3.4 przedstawia odpowiadającą mapę przemieszczeń poziomych, a

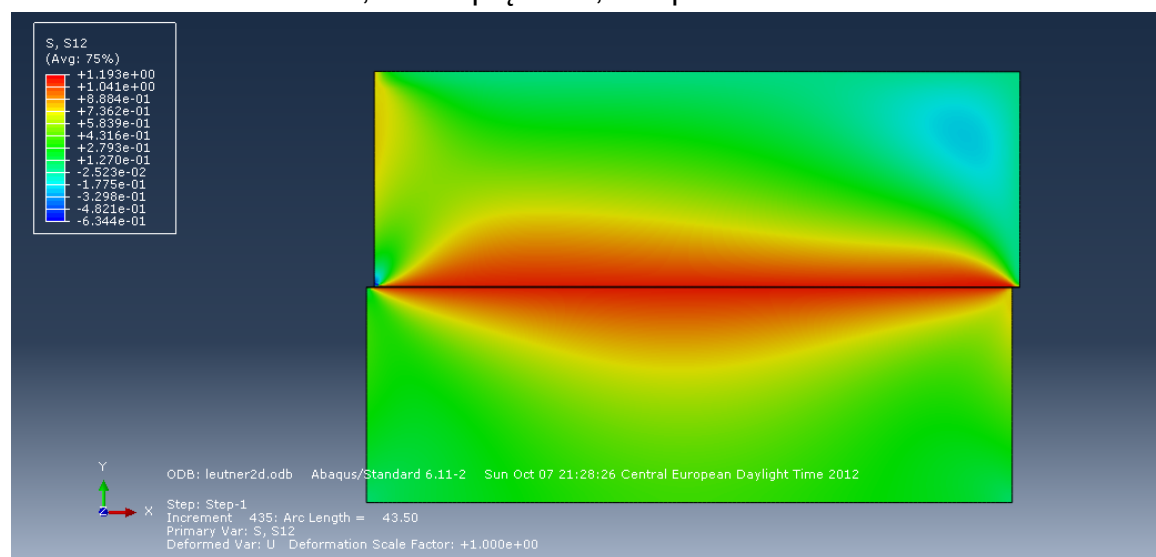
Rys. 3.5 obrazuje rozkład skalarnego parametru degradacji warstwy kohezyjnej. Parametr ten jest równy 0 dla materiału nieuszkodzonego oraz 1 dla pełnej degradacji. Kolejne rysunki przedstawiają odpowiednio przemieszczenia dla przemieszczenia poziomego 4 mm (

Rys. 3.6), rozkład parametru degradacji dla przemieszczenia poziomego 4 mm (

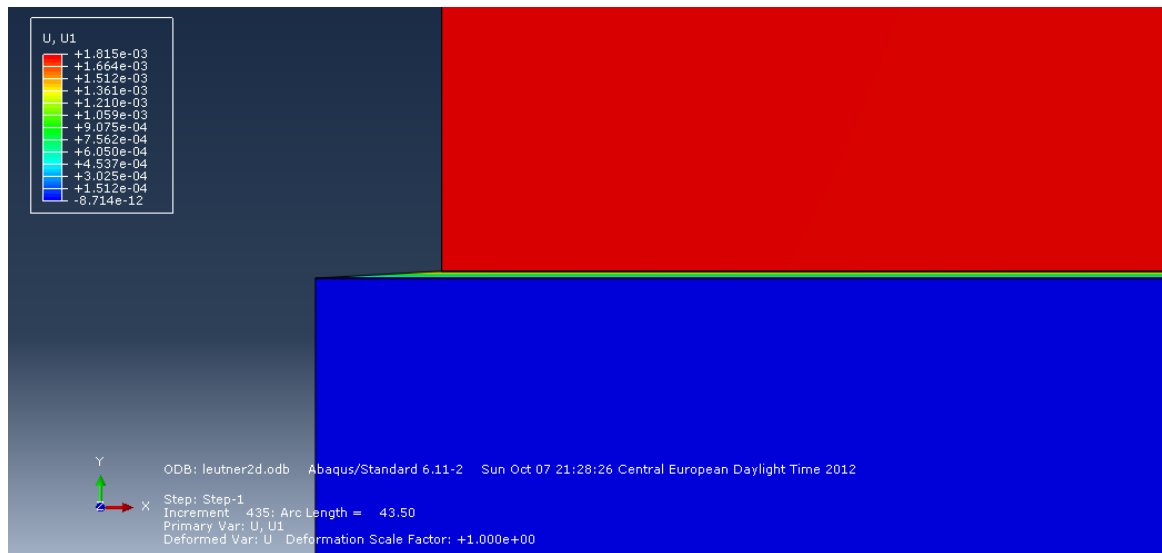
Rys. 3.7) oraz zależność między siłą poziomą w punkcie RP-1 a przemieszczeniem poziomym tego punktu.

Na wydrukach z programu Abaqus pojawiają się następujące oznaczenia:

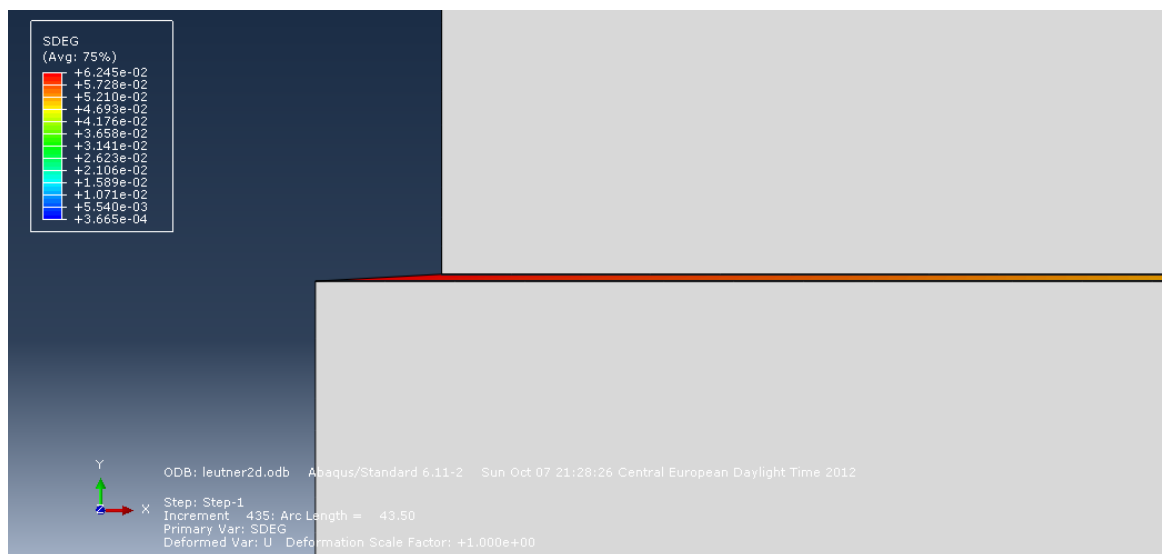
LE lub E – odkształcenia, S – naprężenia, U – przemieszczenia.

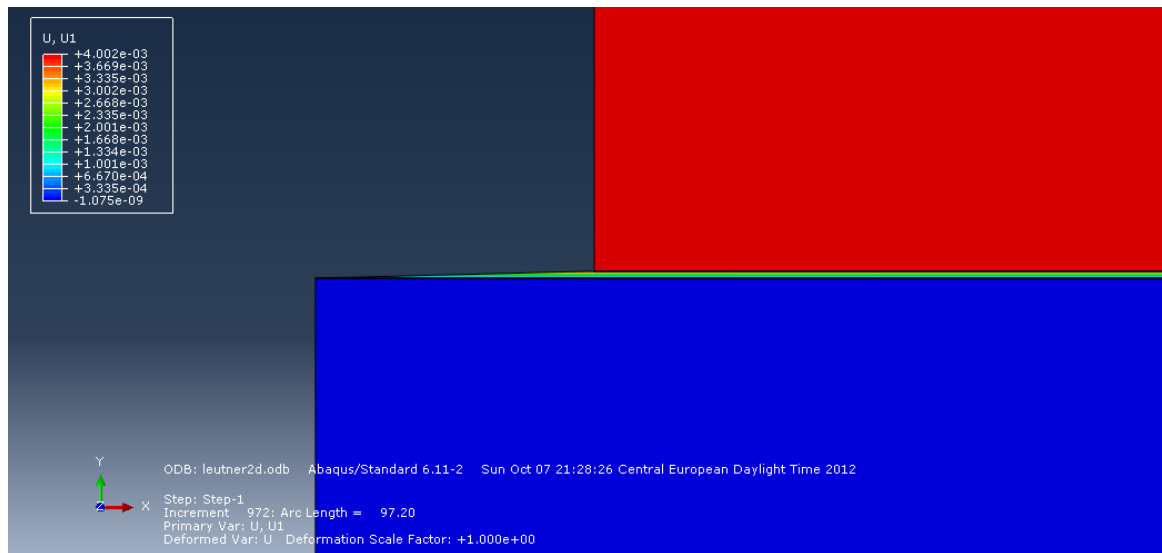
Rys. 3.3. Test Leutnera 2D, rozkład naprężeń stycznych w momencie osiągnięcia ich wartości maksymalnych

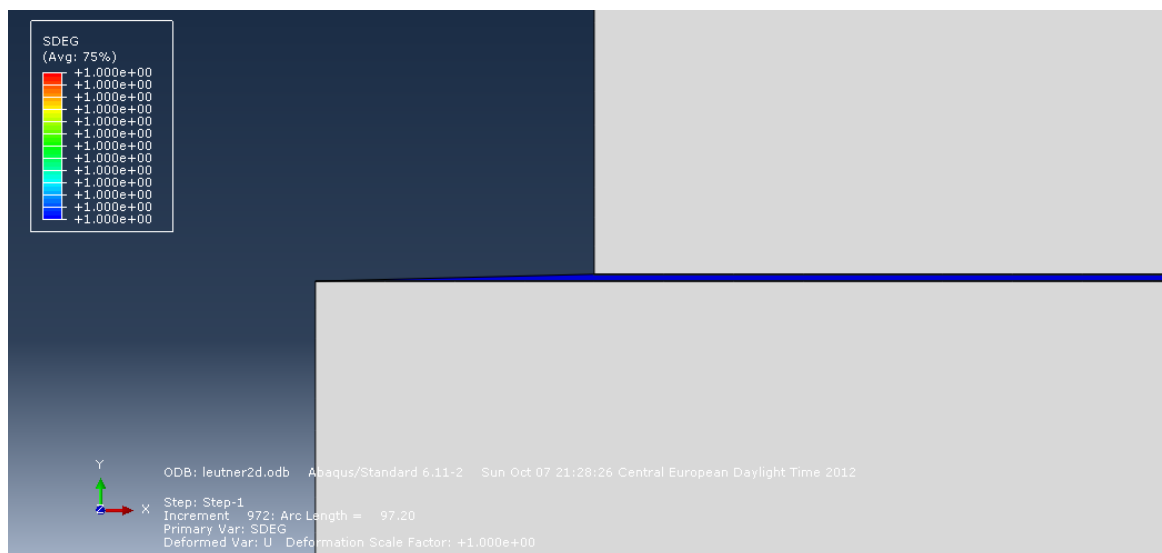
Rys. 3.4. Test Leutnera 2D, rozkład przemieszczeń poziomych w momencie osiągnięcia maksymalnych naprężeń stycznych

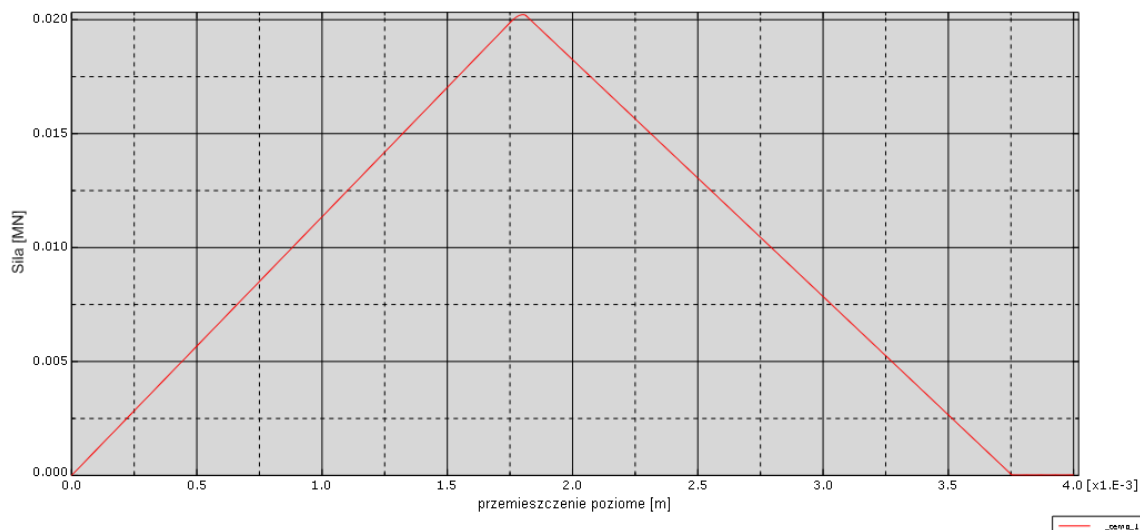
Rys. 3.5. Test Leutnera 2D, skalarny parametr degradacji warstwy kohezyjnej

Rys. 3.6. Test Leutnera 2D, mapa przemieszczeń poziomych dla przemieszczenia poziomego 4 mm

Rys. 3.7. Test Leutnera 2D, rozkład skalarnego parametru degradacji dla przemieszczenia poziomego 4mm

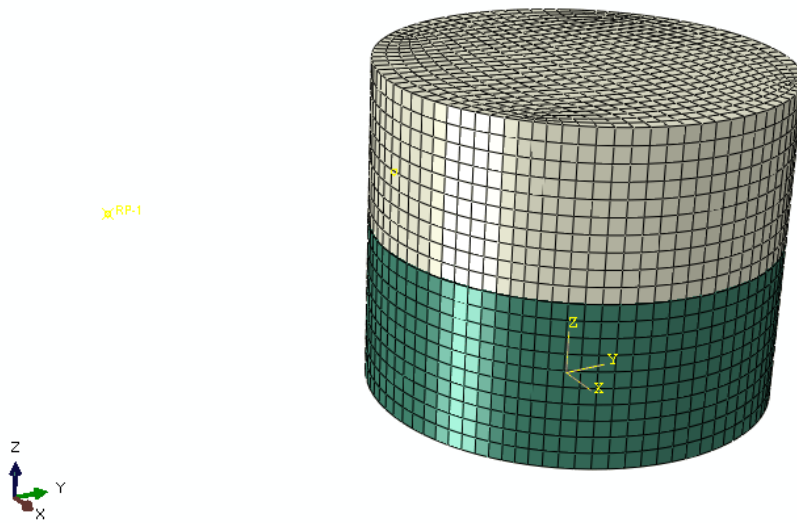

Rys. 3.8. Test Leutnera 2D, krzywa siła pozioma w punkcie RP-1 względem przemieszczenia poziomego

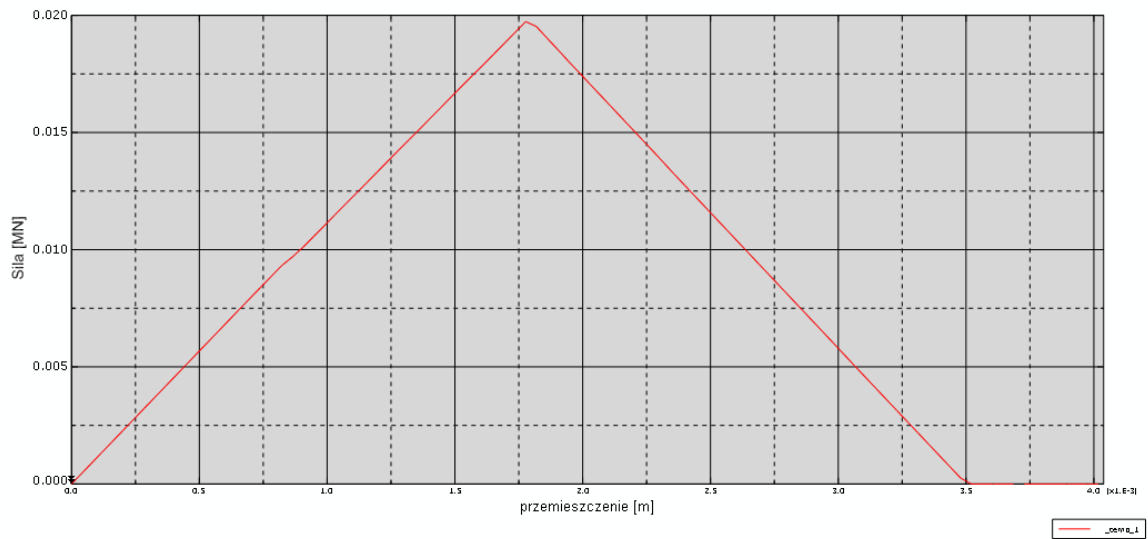
3.1.2. Model Leutnera modelowanie 3D

W kolejnym etapie analizy przeprowadzono symulację testu Leutnera jako zadania trójwymiarowego, zob. **Rys. 3.9**. Średnicę walców przyjęto jako 0,15 m, a ich wysokość 0,06 m. Dane materiałowe przyjęto jak poprzednio.

W dyskretyzacji każdego z walców wykorzystano 7020 elementów objętościowych C3D8I. Oddziaływanie między walcami, modelowano przy pomocy kontaktu z opcjami „cohesive behavior” oraz „damage”, dla których przyjęto dokładnie te same wartości i opcje co w przypadku dwuwymiarowym. Uzyskaną zależność siły do przemieszczenia w płaszczyźnie kontaktu przedstawia **Rys. 3.10**.

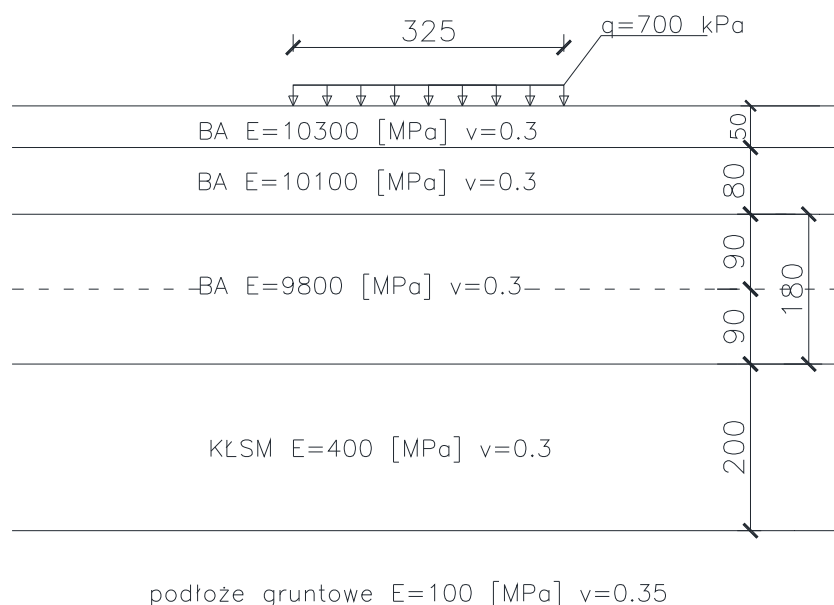
Rys. 3.9. Test Leutnera 3D, geometria zadania

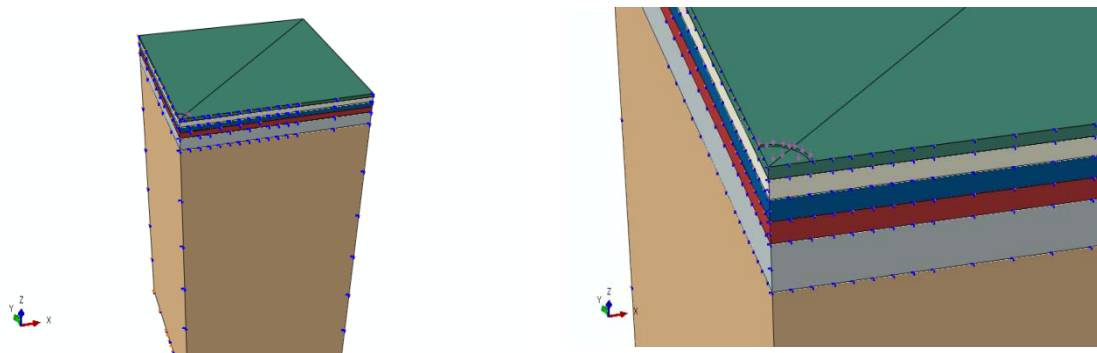
Rys. 3.10. Test Leutnera 3D, krzywa siła pozioma w punkcie RP-1 względem przemieszczenia poziomego

3.2. Modelowanie kontaktu międzywarstwowego poprzez powiązanie płaszczyzn

Do analizy przyjęto model układu nawierzchni, którego przekrój przedstawia **Rys. 3.11**. W trójwymiarowym modelu MES wykorzystano podwójną symetrię zadania. Przyjęty schemat obliczeniowy przedstawia **Rys. 3.12**

Rys. 3.11. Model obliczeniowy konstrukcji nawierzchni KR6 (grubości warstw podano w [mm])

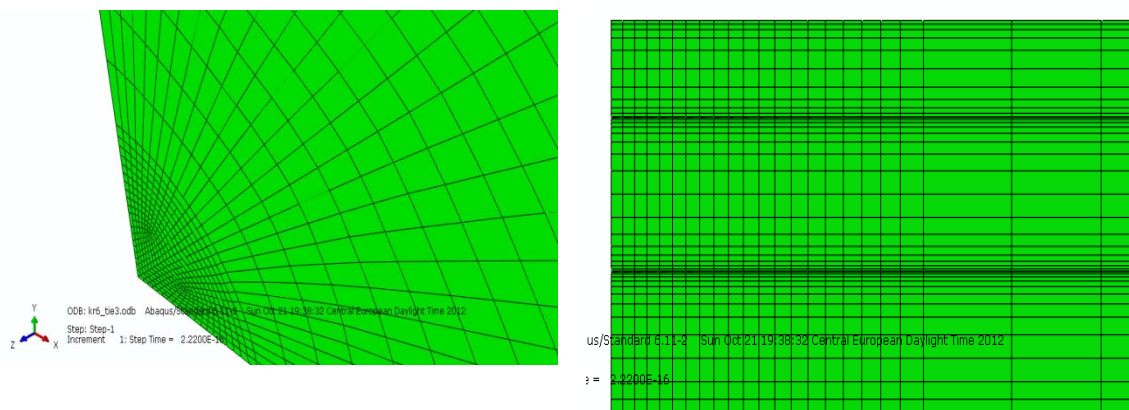

Rys. 3.12. Model MES konstrukcji nawierzchni KR6

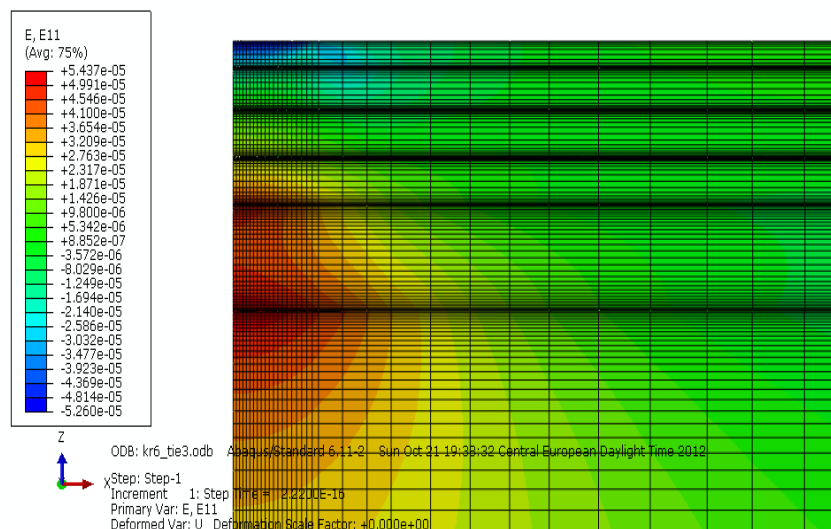
Przed przystąpieniem do zasadniczej analizy przeprowadzono walidację modelu MES pod kątem doboru gęstości siatki podziału i miąższości warstwy podłoża. Wykorzystując funkcję „tie” łączenia płaszczyzn pomiędzy kolejnymi warstwami nawierzchni przeprowadzono analizę numeryczną symulując pełną szczepność między warstwami modelu. Obliczenia przeprowadzono jako geometrycznie

liniowe wykorzystując metodę rozwiązania „linear perturbation, static”. Przy taki założeniu program Abaqus zapisuje do pliku wartości tensora małych odkształceń, E.

Ostatecznie do dyskretyzacji przyjęto siatkę zbudowaną z 270757 węzłów i 248424 elementów C3D8I, którą wykorzystywano we wszystkich dalszych symulacjach. Szczegóły przyjętej dyskretyzacji przedstawia Rys. 3.13, a wybrane wyniki przedstawiono na Rys. 3.14 i na Rys. 3.15

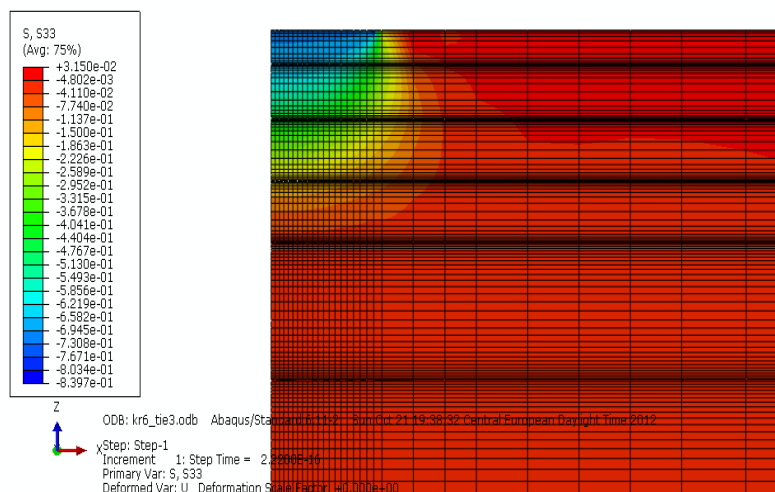

Rys. 3.13. Model MES konstrukcji nawierzchni KR6, szczegóły siatki

Rys. 3.14. Model MES konstrukcji nawierzchni KR6, odkształcenia E11 (odkształcenia poziome)

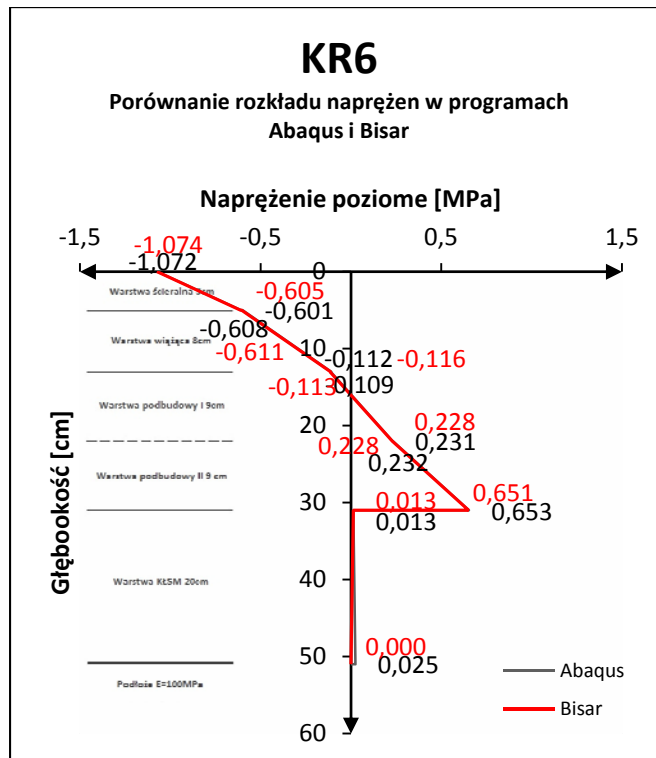
Rys. 3.15. Model MES konstrukcji nawierzchni KR6, naprężenia S33 (naprężenia pionowe)

Otrzymane wyniki odkształceń z analizy MES porównano z rozwiązaniami z programu Bisar, zakładając pełną szczepność międzywarstwową. Uzyskano dobrą zgodność rozwiązań (tablica 3.1 oraz rys. 3.16).

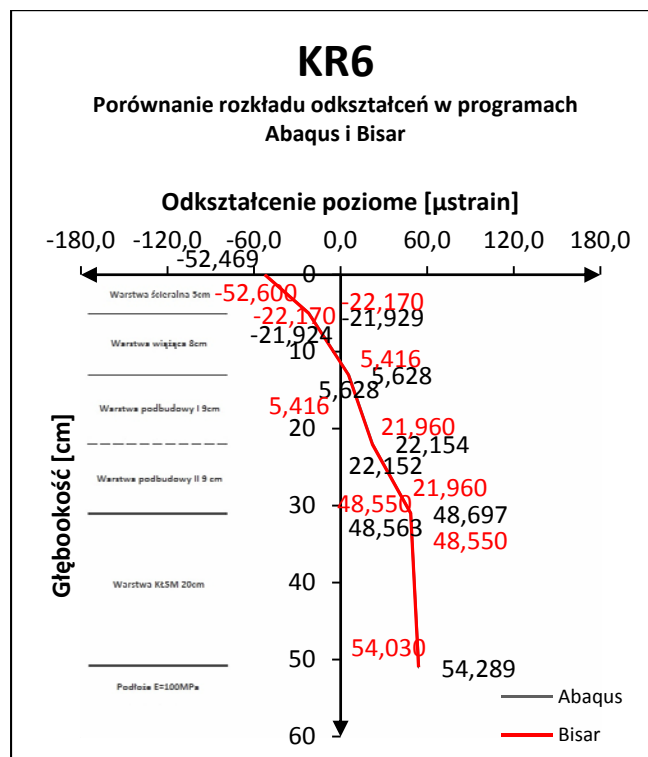
Tablica 3.1. Porównanie wyników analizy konstrukcji KR6 z programu Bisar i Abaqus podczas modelowania pełnej szczepności międzywarstwowej

KR6			
Parametr	Bisar	Abaqus	Błąd
Naprężenie pionowe na powierzchni warstwy ścieralnej σ_z [MPa]	0,7	0,7	0,0%
Ugięcie pod osią obciążenia U_z [μm]	230,0	231,0	0,4%
Odkształcenie poziome na spodzie warstwy wiążącej BA2 ϵ_2 dół [μstrain]	5,41	5,63	4,0%
Odkształcenie poziome pomiędzy warstwami podbudowy BA3 ϵ_3 góra-dół [μstrain]	21,96	22,15	0,9%
Odkształcenie poziome na spodzie warstwy podbudowy BA3 ϵ_3 dół [μstrain]	48,60	48,56	-0,1%
Trwałość warstwy wiążącej BA2 [ilość osi]	34 382 667 862	30 195 688 462	-12,2%
Trwałość górnej warstwy podbudowy BA3 [ilość osi standardowych]	341 963 501	332 213 549	-2,9%
Trwałość warstwy podbudowy BA3 [ilość osi standardowych]	13 713 261	13 747 479	0,2%

Do obliczeń trwałości zmęczeniowej konstrukcji nawierzchni w tym przypadku i każdym innym w raporcie wykorzystano kryteria zmęczeniowe warstw asfaltowych Instytutu Asfaltowego opisane dokładnie w pracy [8].

Rys. 3.15. Porównanie rozkładu naprężeń poziomych na głębokości konstrukcji nawierzchni KR6 w programach Abaqus i Bisar dla przypadku pełnej szczepności

Rys. 3.16. Porównanie rozkładu odkształceń poziomych na głębokości konstrukcji nawierzchni KR6 w programach Abaqus i Bisar dla przypadku pełnej szczepności

3.3. Modelowanie kontaktu międzywarstwowego z zastosowaniem pełnego poślizgu

Wykorzystując przygotowaną wcześniej siatkę MES przeprowadzono analizę deformacji nawierzchni KR6 zakładając poślizg między warstwą wiążącą (BA2) i warstwą podbudowy (BA3). Pozostałe warstwy połączone zostały funkcją „tie”, modelując pełną szepność. Poślizg modelowano przy pomocy interakcji „surface-to-surface contact” z własnościami „interaction property” „tangential behavior, frictionless”, „normal behavior” „hard contact, allow separation after contact”.

Obliczenia przeprowadzono z uwzględnieniem geometrycznej nieliniowości wykorzystując metodę rozwiązania „static general”. Takie przyjęcie, wraz z wykorzystywanymi elementami skończonymi powoduje, że program Abaqus domyślnie zapisuje jako wynik odkształcenia logarytmiczne LE (*Abaqus Analysis User's Manual, 4.2.1 Abaqus/Standard output variable identifiers LE, All logarithmic strain components. For geometrically nonlinear analysis using element formulations that support finite strains, LE is the default strain measure for output to the output database*).

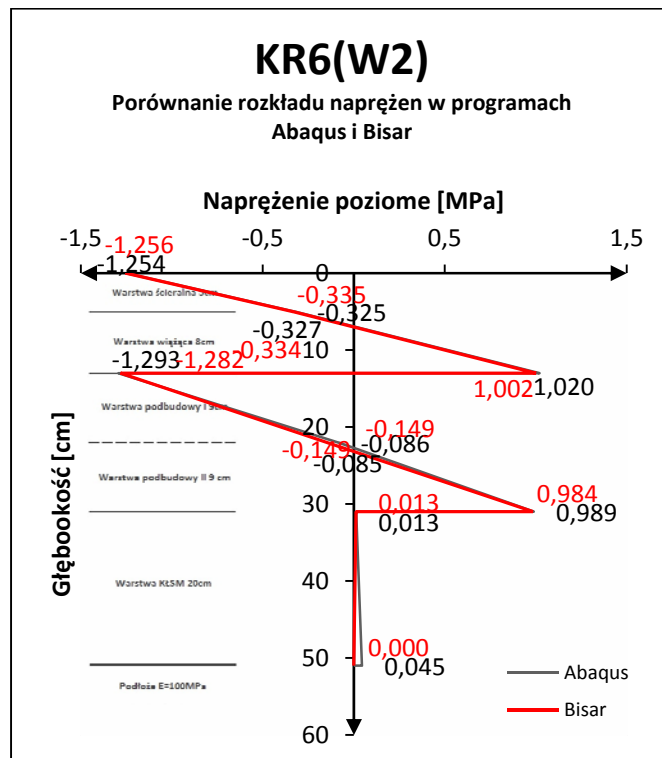
Otrzymane wyniki odkształceń i naprężeń z analizy MES porównano z rozwiązaniami z programu Bisar, zakładając pełny poślizg międzywarstwowo pomiędzy warstwą wiążącą i warstwą podbudowy (obliczenia wariant 2) oraz pełny poślizg międzywarstwowo pomiędzy warstwami podbudowy asfaltowej (wariant 8). Uzyskano dobrą zgodność rozwiązań (tablice 3.2 i 3.3 oraz na rys. 3.18 – 3.21).

Tablica 3.2. Porównanie wyników analizy konstrukcji KR6W2 (wariant 2 – brak szepności pomiędzy warstwą wiążącą i warstwą podbudowy) z programu Bisar i Abaqus podczas modelowania braku szepności (poślizgu)

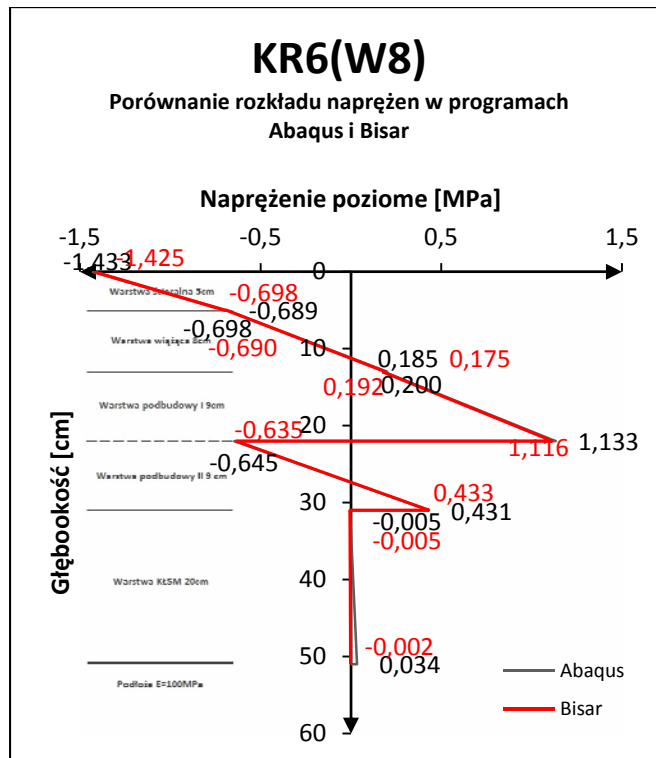
KR6W2			
Parametr	Bisar	Abaqus	Błąd
Naprężenie pionowe na powierzchni warstwy ścieralnej σ_z [MPa]	0,7	0,7	0,0%
Ugięcie pod osią obciążenia U_z [μm]	326,0	326,6	0,2%
Odształcenie poziome na spodzie warstwy wiążącej BA2 ϵ_2 dół [μstrain]	84,40	85,61	1,4%
Odształcenie poziome na spodzie warstwy podbudowy BA3 ϵ_3 dół [μstrain]	73,90	74,28	0,5%
Trwałość warstwy wiążącej BA2 [ilość osi standardowych]	4 070 978	3 884 341	-4,6%
Trwałość warstwy podbudowy BA3 [ilość osi standardowych]	3 452 644	3 394 869	-1,7%

Tablica 3.3. Porównanie wyników analizy konstrukcji KR6W8 (wariant 8 – brak szczepności pomiędzy warstwami podbudowy, układanej dwuwarstwowo) z programu Bisar i Abaqus podczas modelowania braku szczepności (poślizgu)

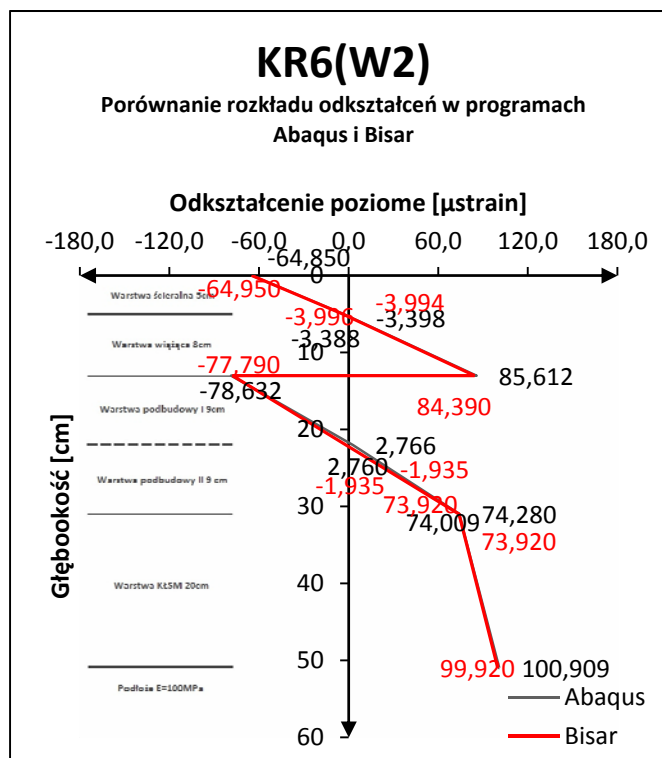
KR6W8			
Parametr	Bisar	Abaqus	Błąd
Napężenie pionowe na wierzchu warstwy ścieralnej σ_z dół [Mpa]	0,7	0,7	0,0%
Ugięcie pod osią obciążenia U_z [μm]	230,0	231,0	0,4%
Odształcenie poziome pomiędzy warstwami podbudowy ϵ_3 dół [μstrain]	85,29	86,55	1,5%
Odształcenie poziome na spodzie warstwy podbudowy BA3 ϵ_3 dół dół [μstrain]	33,30	33,22	-0,2%
Trwałość górnej warstwy podbudowy BA3 [ilość osi]	3 932 838	3 748 225	-4,7%
Trwałość dolnej warstwy podbudowy BA3 [ilość osi]	47 587 922	47 954 189	0,8%

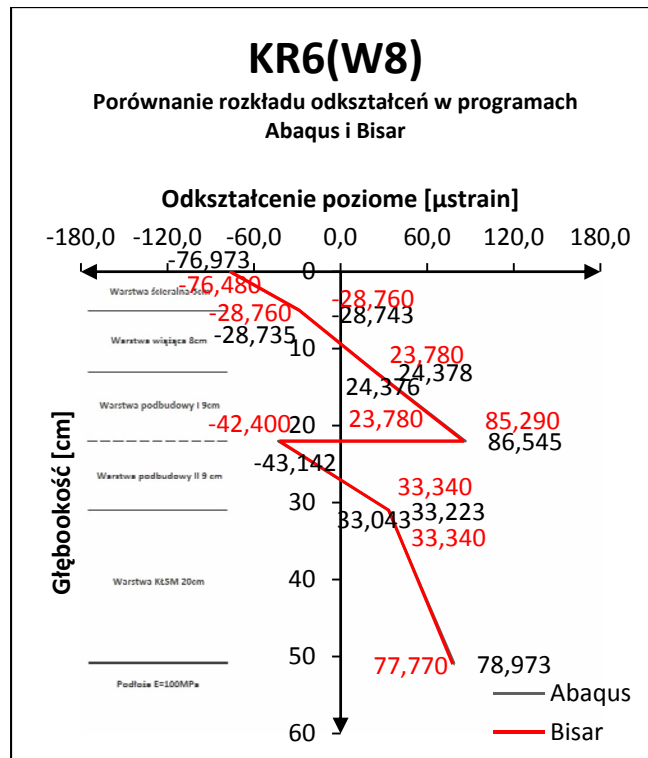
Rys. 3.18. Porównanie naprężeń poziomych na głębokości konstrukcji nawierzchni uzyskanych z programów Abaqus i Bisar dla przypadku pełnego poślizgu KR6W2 (wariant 2 – brak szczepności pomiędzy warstwą wiążącą i warstwą podbudowy)

Rys. 3.19. Porównanie naprężeń poziomych na głębokości konstrukcji nawierzchni uzyskanych z programów Abaqus i Bisar dla przypadku pełnego poślizgu KR6W8 (wariant 8 – brak szczepności pomiędzy warstwą podbudowy i warstwą podbudowy)

Rys. 3.20. Porównanie odkształceń poziomych na głębokości konstrukcji nawierzchni uzyskanych z programów Abaqus i Bisar dla przypadku pełnego poślizgu KR6W2 (wariant 2 – brak szczepności pomiędzy warstwą wiążącą i warstwą podbudowy)

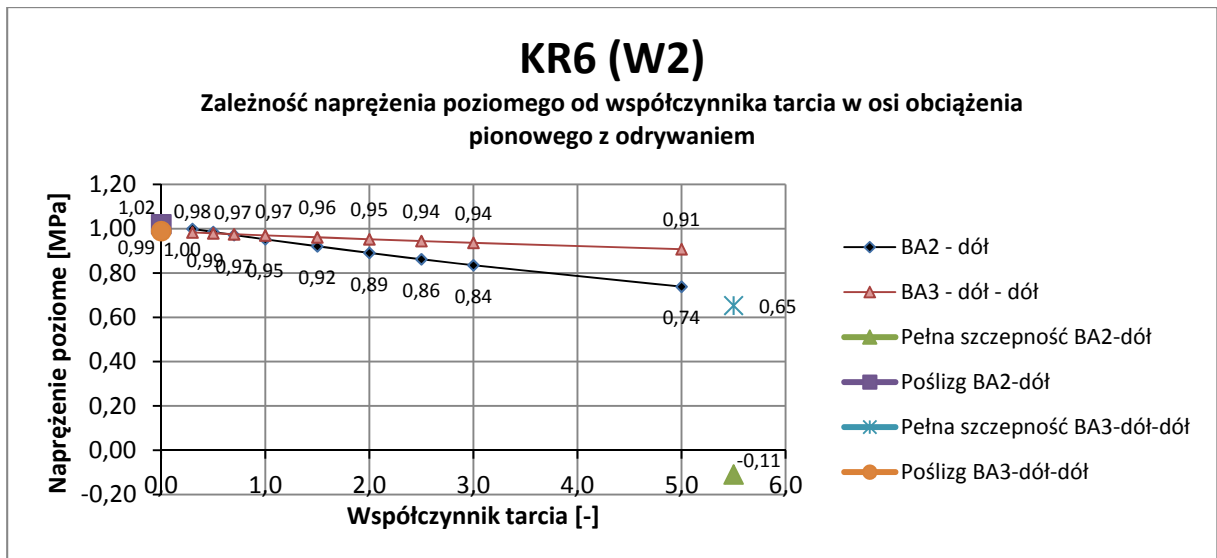

Rys. 3.21. Porównanie odkształceń poziomych na głębokości konstrukcji nawierzchni uzyskanych z programów Abaqus i Bisar dla przypadku pełnego poślizgu KR6W8 (wariant 8 – brak szczepności pomiędzy warstwą podbudowy i warstwą podbudowy)

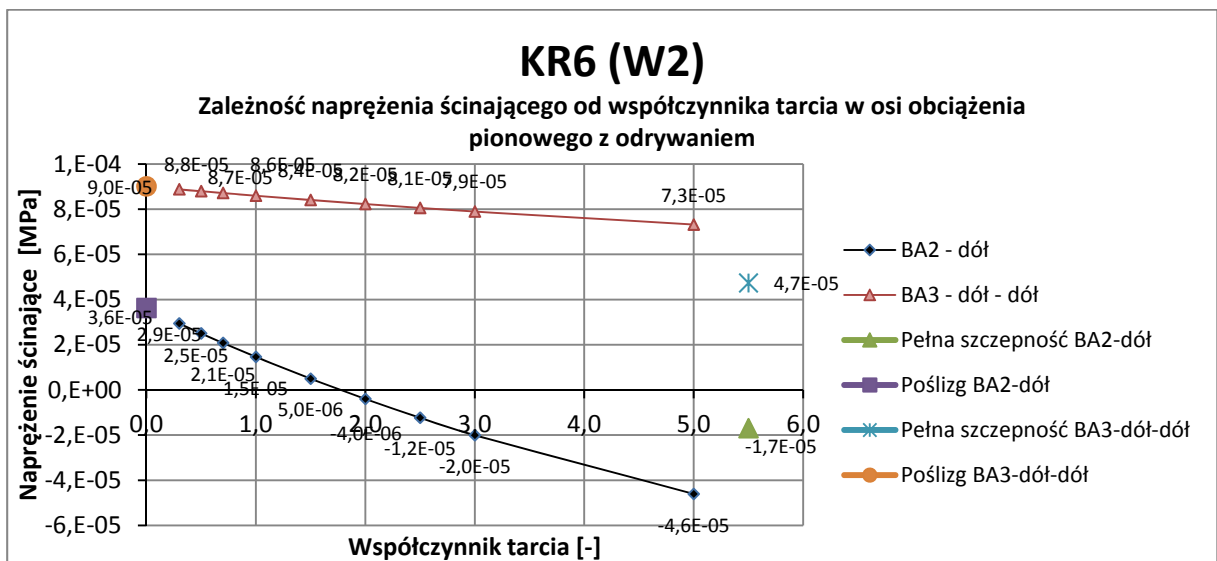
3.4. Modelowanie kontaktu międzywarstwowego z zastosowaniem tarcia

Korzystając z modelu opisanego w poprzednim punkcie przeprowadzono analizę deformacji nawierzchni przy założeniu istnienia tarcia na styku warstwy wiążącej (BA2) i warstwy podbudowy (BA3). Założono, że brak jest szczepności międzywarstwowej, warstwy spoczywają jedna na drugiej. Tarcie to modelowano przy pomocy interakcji „surface-to-surface contact” z własnościami „interaction property” „tangential behavior, friction formulation penalty, friction coefficient”, „normal behavior” „hard contact, allow separation after contact”. Początkowo rozpatrzono dwie wartości współczynnika tarcia 0.5 i 0.7. W dalszej analizie przeanalizowano dokładnie w zakresie od 0 do 5 wpływ zmiany współczynnika tarcia na rozkład naprężeń i odkształceń w konstrukcji. Podobnie jak w modelu z poślizgiem przeprowadzono analizę geometrycznie nieliniową.

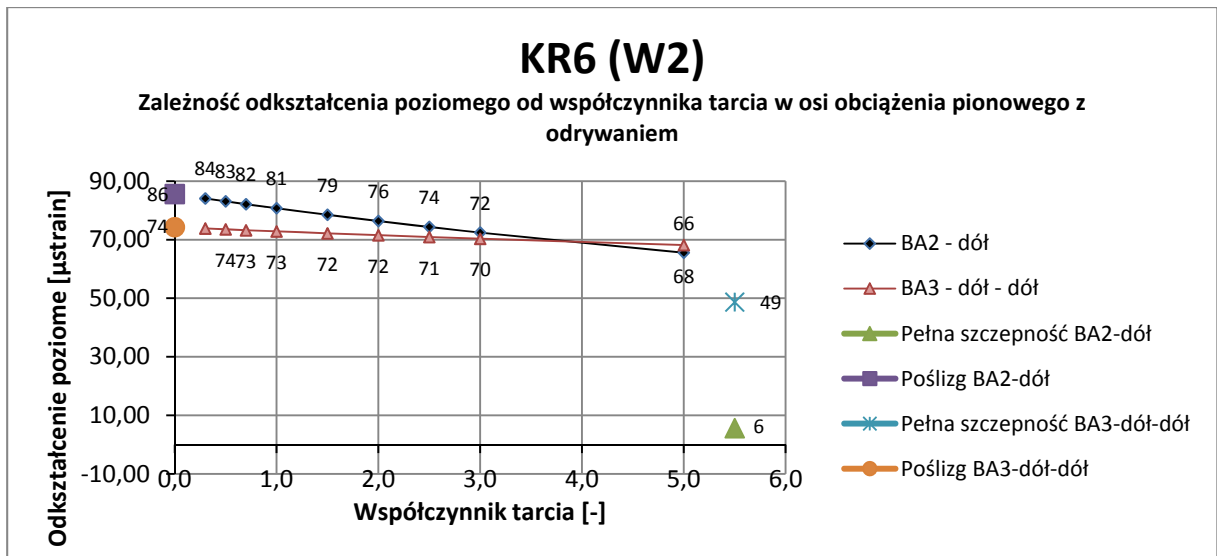
Wpływ wartości współczynnika tarcia pomiędzy warstwą wiążącą i podbudową (KR6W2) przedstawiono na rys. 3.32 – 3.37 oraz pomiędzy warstwą podbudowy i podbudowy (KR6W8) przedstawiono na rys. 3.38-3.40.

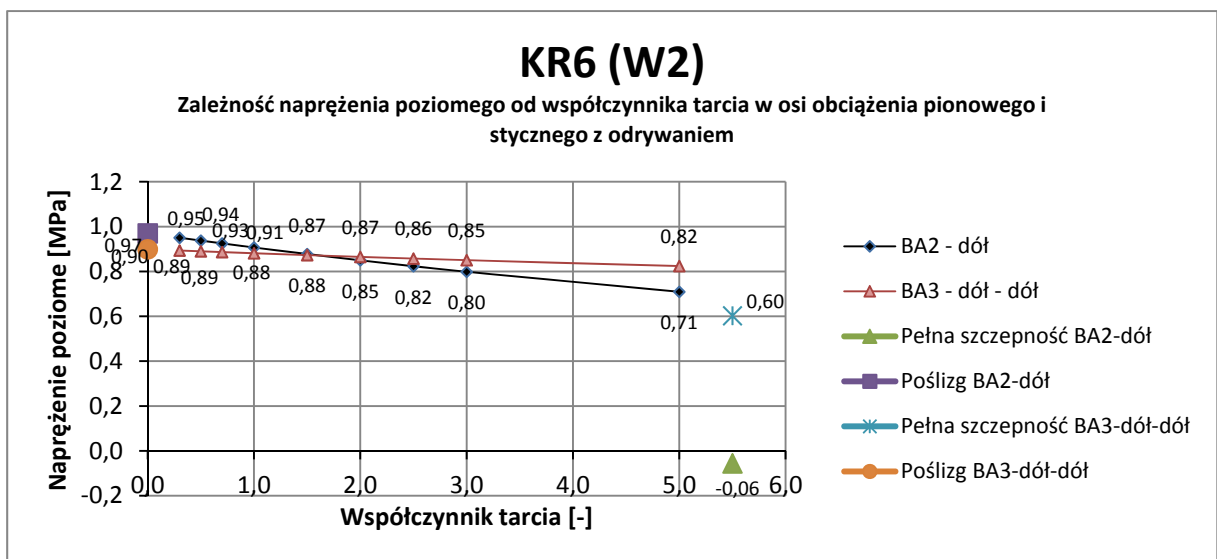
Rys. 3.32. Wpływ wielkości współczynnika tarcia pomiędzy warstwą podbudowy a warstwą wiążącą (KR6W2) na naprężenia poziome, punkt pomiaru w osi obciążenia, obciążenie pionowe

Rys. 3.33. Wpływ zmiany wielkości współczynnika tarcia pomiędzy warstwą podbudowy a warstwą wiążącą (KR6W2) na naprężenia ścinające, punkt pomiaru w osi obciążenia, obciążenie pionowe

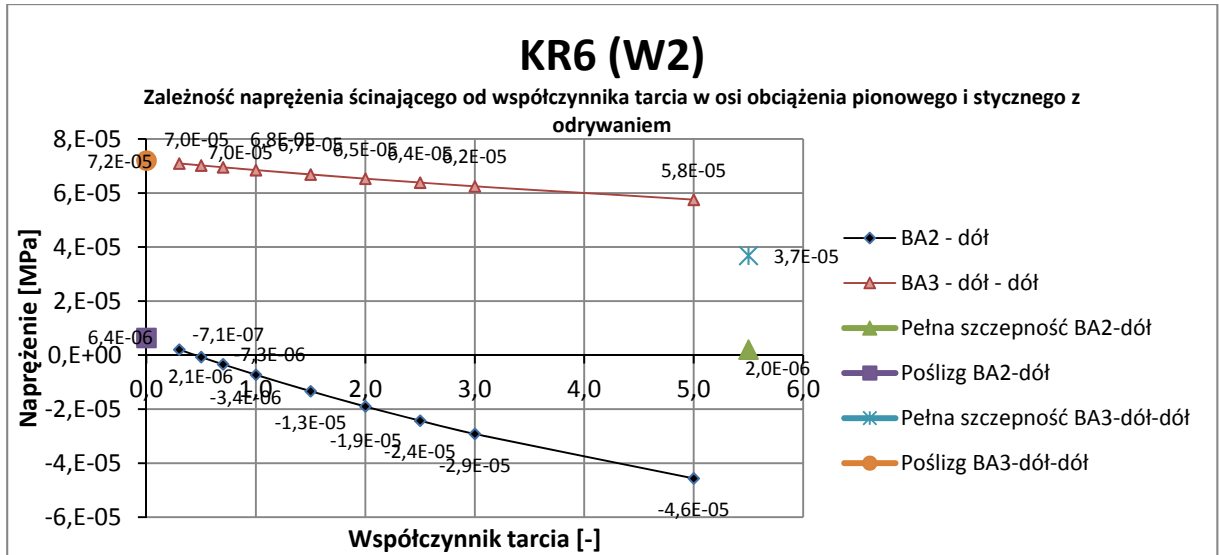

Rys. 3.34. Wpływ zmiany wielkości współczynnika tarcia pomiędzy warstwą podbudowy a warstwą wiążącą (KR6W2) na odkształcenia poziome, punkt pomiaru w osi obciążenia, obciążenie pionowe

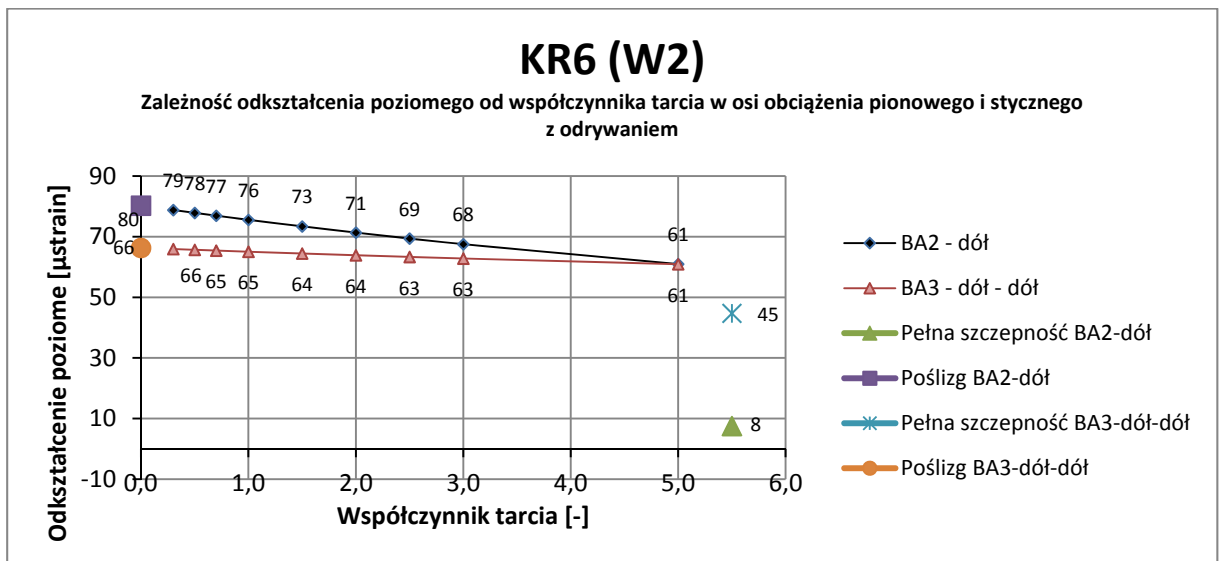

Rys. 3.35. Wpływ zmiany wielkości współczynnika tarcia pomiędzy warstwą podbudowy a warstwą wiążącą (KR6W2) na odkształcenia poziome, punkt pomiaru w osi obciążenia, obciążenie pionowe i styczne

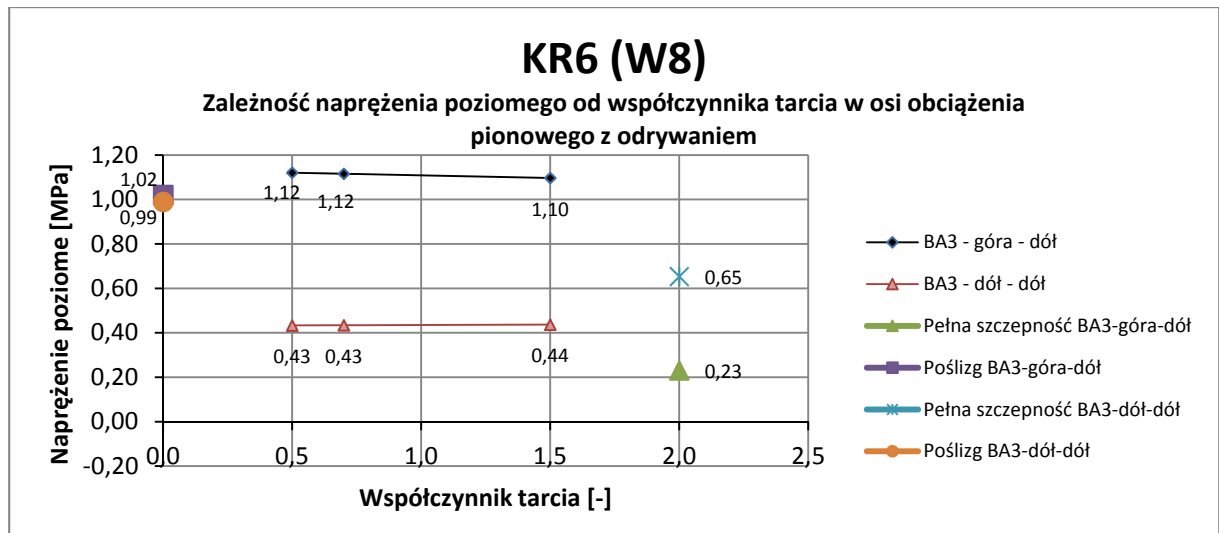

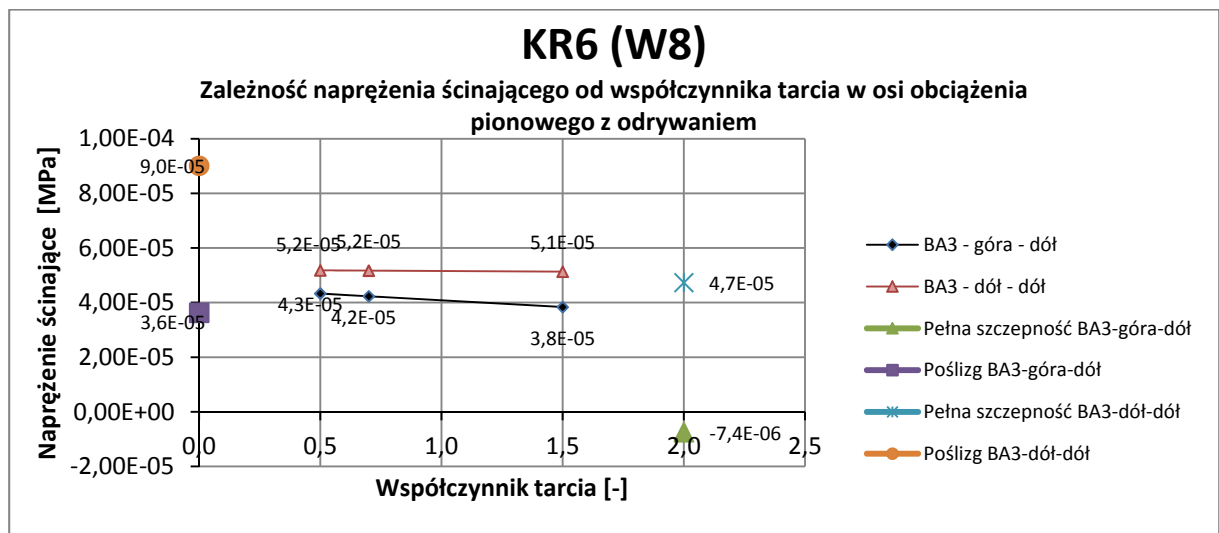
Rys. 3.36. Wpływ zmiany wielkości współczynnika tarcia pomiędzy warstwą podbudowy a warstwą wiążącą (KR6W2) na naprężenia styczne, punkt pomiaru w osi obciążenia, obciążenie pionowe i styczne

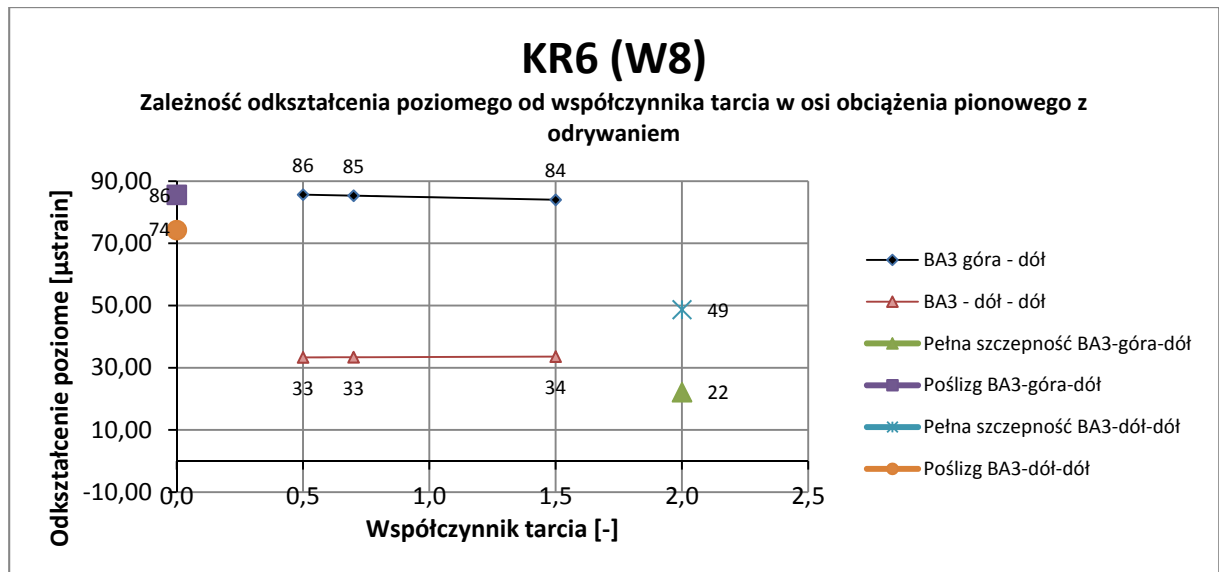
Rys. 3.37. Wpływ zmiany wielkości współczynnika tarcia pomiędzy warstwą podbudowy a warstwą wiążącą (KR6W2) na odkształcenia poziome, punkt pomiaru w osi obciążenia, obciążenie pionowe i styczne

Rys. 3.38. Wpływ zmiany wielkości współczynnika tarcia pomiędzy warstwami podbudowy na naprężenia poziome, punkt pomiaru w osi obciążenia, obciążenie pionowe

Rys. 3.39. Wpływ zmiany wielkości współczynnika tarcia pomiędzy warstwami podbudowy (KR6W8) na naprężenia ścinające, punkt pomiaru w osi obciążenia, obciążenie pionowe

Rys. 3.40. Wpływ zmiany wielkości współczynnika tarcia pomiędzy warstwami podbudowy (KR6W8) na odkształcenia poziome, punkt pomiaru w osi obciążenia, obciążenie pionowe

3.5. Model zespolony (tarcie i kontakt kohezyjny)

Na podstawie pracy Romanoschi [10, 11] przeprowadzono analizę deformacji nawierzchni KR6 zakładając na styku warstwy wiążącej BA2 i warstwy podbudowy BA3 model łączący w sobie kontakt z opcjami „cohesive behavior” i „damage” oraz tarcie. Wykorzystano w ten sposób możliwości programu Abaqus opisane w *Abaqus Analysis User's Manual*, 35.1.10 *Surface-based cohesive behavior, Interaction of traction-separation behavior with compressive and friction behavior*.

Model ten pozwala na analizę dwufazowego zachowania styku dwóch warstw. W fazie pierwszej styk dwóch warstw pracuje sprężysto, wykorzystując sztywności (sztywność ścinania τ/s z badania Leutnera) określone dla modelu kohezyjnego, a w fazie drugiej, po inicjacji zniszczenia aktywuje się model tarcia pomiędzy powierzchniami.

W analizie przyjęto następujące własności warstwy kohezyjnej:

- sztywność normalna 657 i 3285 MPa/m (sztywność styczna x10),
  - sztywności styczne 65,7 i 328,5 MPa/m,
  - nominalne naprężenie normalne 1,15 i 5 MPa (naprężenia styczne x10),
  - nominalne naprężenia styczne 0,115 i 0,5 MPa,
  - przemieszczenie przy zniszczeniu 0,002 m oraz 0,0002 m
- oraz współczynnik tarcia równy 0,5.

Model oznaczono odpowiednio X4 i X3 ze względu na sztywności i naprężenia oraz N i brak ze względu na przemieszczenia.

Wyniki obliczeń mechanistycznych z programu Abaqus z zastosowaniem modelu zespolonego przedstawiono w tablicach 3.4 i 3.5 dla wariantu KR6W2, w tablicy 3.6 dla wariantu KR6W8 oraz na rys. od 3.41 do 3.51.

Tablica 3.4. Zestawienie wyników obliczeń konstrukcji KR6 przy modelowaniu metodą Romanoschi (wariant W2) – obciążenie pionowe

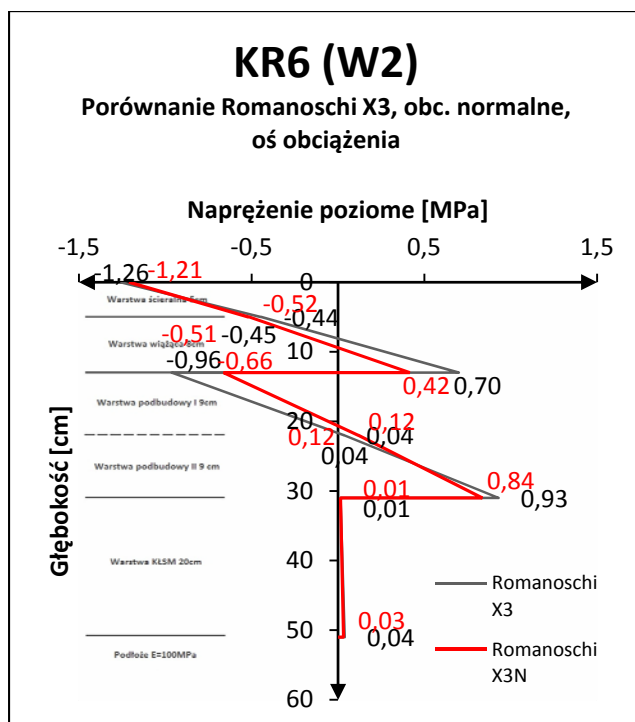
KR6 (W2)	Romanoschi X3	Romanoschi X3 N	Romanoschi X4	Romanoschi X4 N
Odształcenie BA2 ϵ_2 dół [μ strain]	63,0	43,0	76,4	63,0
Odształcenie BA3 ϵ_3 dół [μ strain]	69,6	62,5	73,2	69,6
Naprężenie ścinające τ_{2xy} dół [MPa]	1,165E-04	2,392E-04	-1,169E-04	1,165E-04
Trwałość BA2 [osi standardowych]	10 637 779	37 434 175	5 638 568	10 637 779
Trwałość BA3 [osi standardowych]	4 210 301	5 996 312	3 557 966	4 210 301

Tablica 3.5. Zestawienie wyników obliczeń konstrukcji KR6 przy modelowaniu tarcia pomiędzy warstwą wiążącą i podbudową (wariant W2) – obciążenie pionowe i styczne

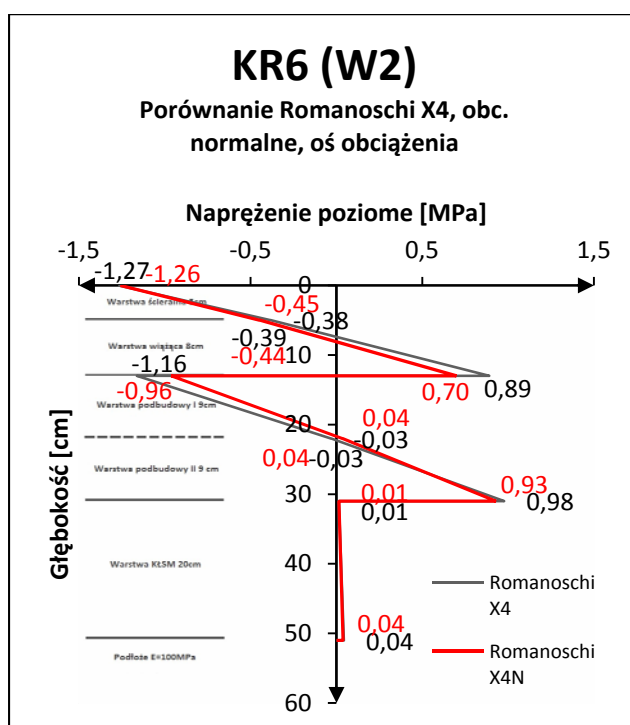
KR6 (W2)	Romanoschi X3	Romanoschi X3 N	Romanoschi X4	Romanoschi X4 N	Romanoschi X4 (odrywanie)
Odształcenie BA2 ϵ_2 dół [μ strain]	57,7	38,3	71,0	57,7	71,0
Odształcenie BA3 ϵ_3 dół [μ strain]	62,2	55,9	65,5	62,2	65,5
Naprężenie ścinające τ_{2xy} dół [MPa]	2,925E-05	1,800E-04	2,925E-05	7,789E-05	2,925E-05
Trwałość BA2 [osi standardowych]	14 228 686	54 823 454	7 182 416	14 228 686	7 182 416
Trwałość BA3 [osi standardowych]	6 090 719	8 655 424	5 140 034	6 090 719	5 140 034

Tablica 3.6. Zestawienie wyników obliczeń konstrukcji KR6 przy modelowaniu metodą Romanoschi (wariant W8) – obciążenie pionowe

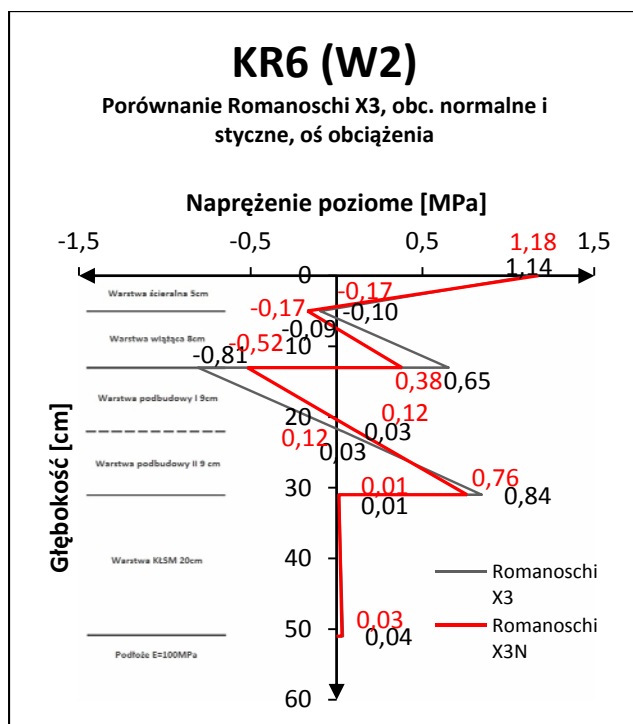
KR6 (W8)	Romanoschi X3	Romanoschi X3 N	Romanoschi X4 z odrywaniem	Romanoschi X4 N
Odształcenie BA3 ϵ_{31} góra dół [μ strain]	66,7	50,3	78,2	18,3
Odształcenie BA3 ϵ_{32} dół dół [μ strain]	42,1	46,1	36,6	37,8
Trwałość BA31 [osi standardowych]	8 825 174	4,61E-05	5 230 415	8 825 187
Trwałość BA32 [osi standardowych]	21 958 456	16 372 884	31 238 586	21 958 468

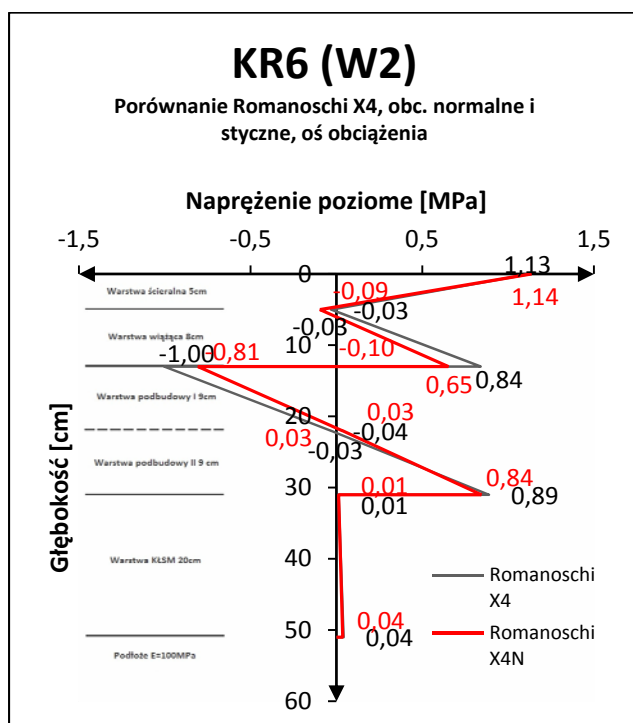
Rys. 3.41. Porównanie rozkładu naprężeń poziomych na głębokości konstrukcji dla przypadków KR6(W2) Romanoschi X3 i Romanoschi X3N, punkt pomiarowy w osi obciążenia, obciążenie pionowe

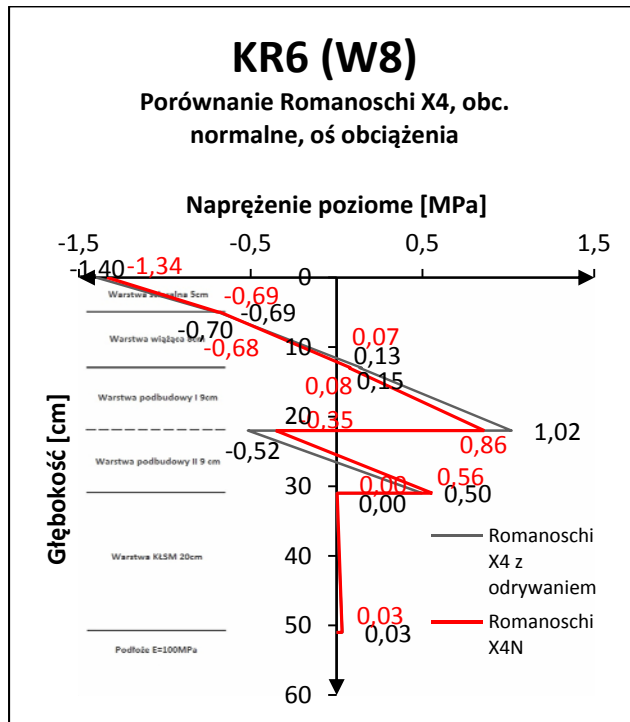
Rys. 3.42. Porównanie rozkładu naprężeń poziomych na głębokości konstrukcji dla przypadków KR6(W2) Romanoschi X4 i Romanoschi X4N, punkt pomiarowy w osi obciążenia, obciążenie pionowe

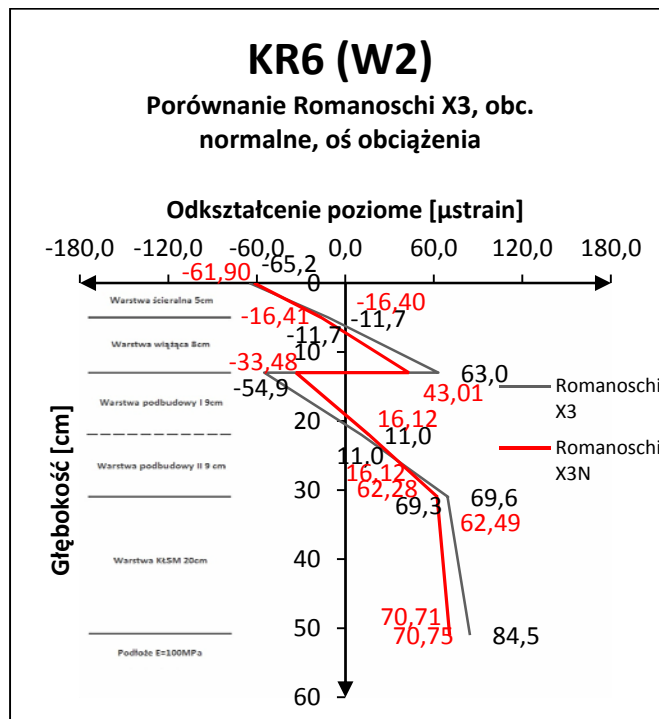
Rys. 3.43. Porównanie rozkładu naprężeń poziomych na głębokości konstrukcji dla przypadków KR6(W2) Romanoschi X3 i Romanoschi X3N, punkt pomiarowy w osi obciążenia, obciążenie pionowe i styczne

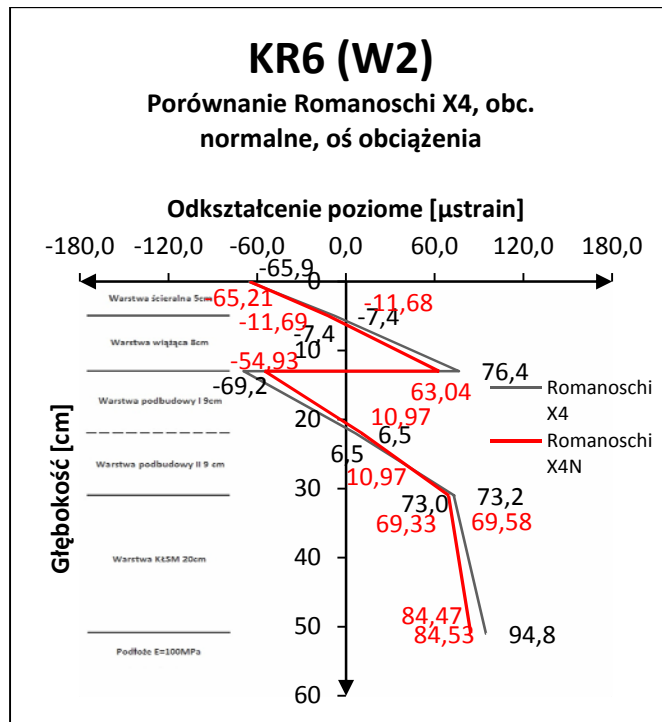
Rys. 3.44. Porównanie rozkładu naprężeń poziomych na głębokości konstrukcji dla przypadków KR6(W2) Romanoschi X4 i Romanoschi X4N, punkt pomiarowy w osi obciążenia, obciążenie pionowe i styczne

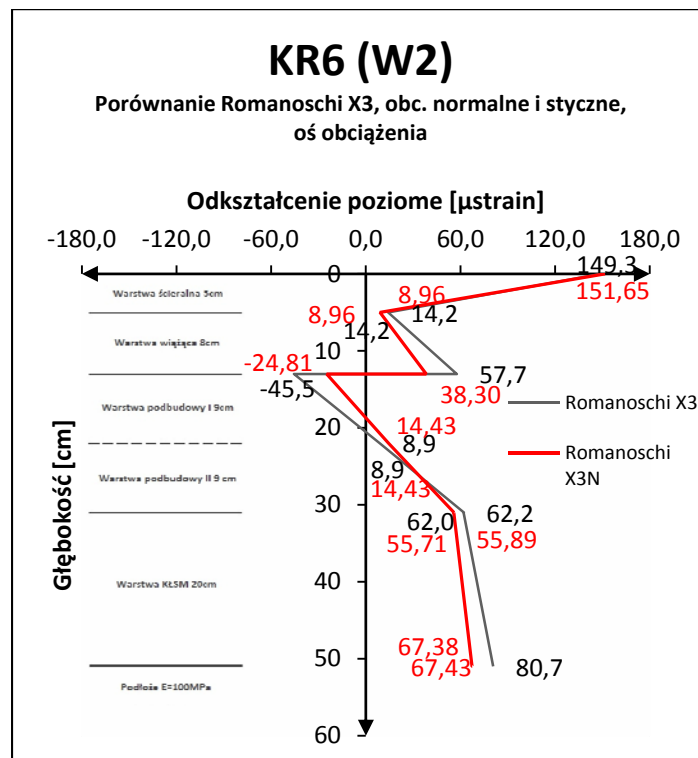
Rys. 3.45. Porównanie rozkładu naprężeń poziomych na głębokości konstrukcji dla przypadków KR6(W8) Romanoschi X4 z odrywaniem i Romanoschi X4N, punkt pomiarowy w osi obciążenia, obciążenie pionowe

Rys. 3.46. Porównanie rozkładu odkształceń poziomych na głębokości konstrukcji dla przypadków KR6(W2) Romanoschi X3 i Romanoschi X3N, punkt pomiarowy w osi obciążenia, obciążenie pionowe

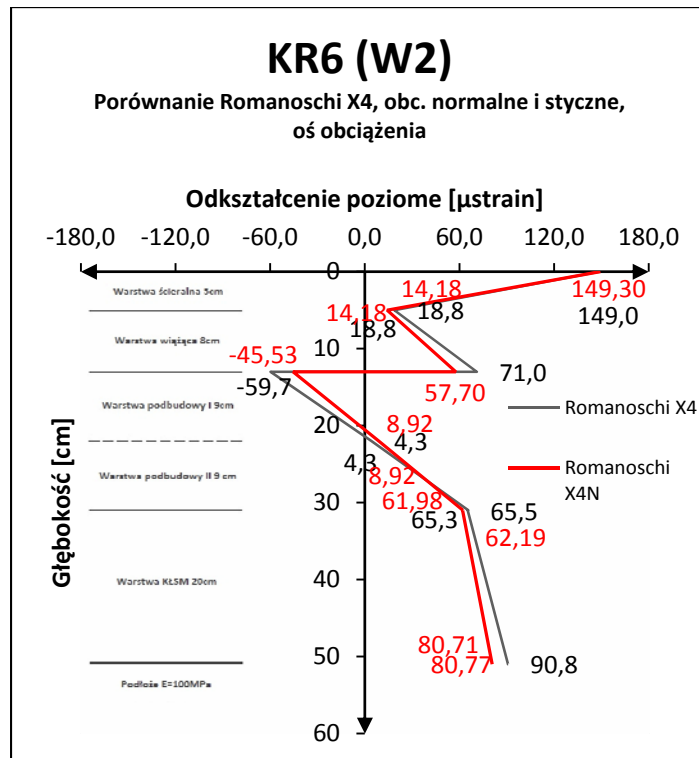

Rys. 3.47. Porównanie rozkładu odkształceń poziomych na głębokości konstrukcji dla przypadków KR6(W2) Romanoschi X4 i Romanoschi X4N, punkt pomiarowy w osi obciążenia, obciążenie pionowe

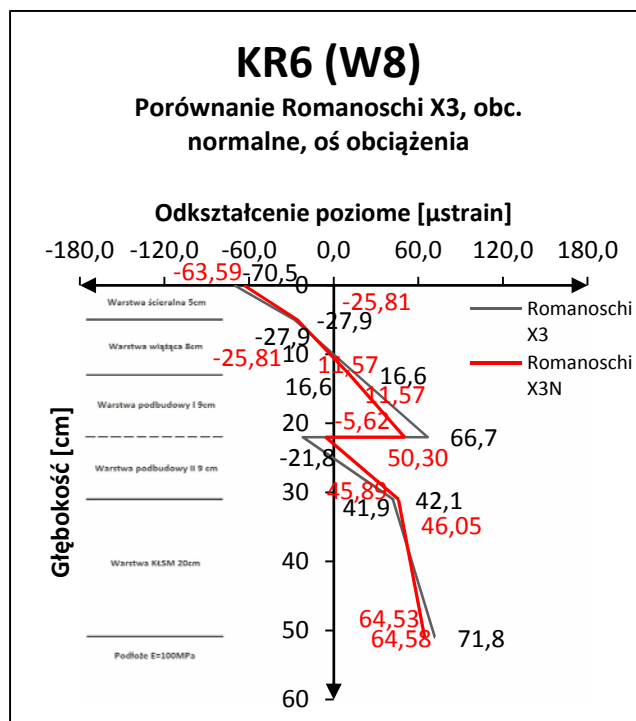

Rys. 3.48. Porównanie rozkładu odkształceń poziomych na głębokości konstrukcji dla przypadków KR6(W2) Romanoschi X3 i Romanoschi X3N, punkt pomiarowy w osi obciążenia, obciążenie pionowe i styczne

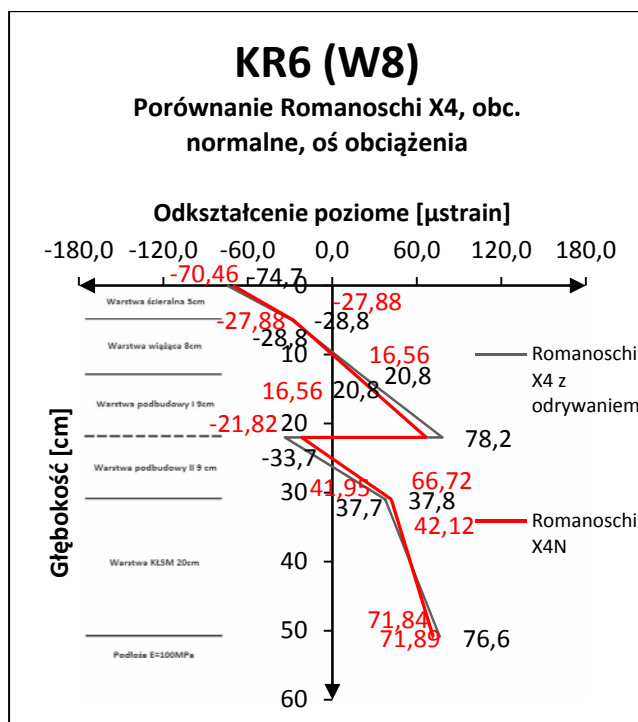

Rys. 3.49. Porównanie rozkładu odkształceń poziomych na głębokości konstrukcji dla przypadków KR6(W2) Romanoschi X4 i Romanoschi X4N, punkt pomiarowy w osi obciążenia, obciążenie pionowe i styczne

Rys. 3.50. Porównanie rozkładu odkształceń poziomych na głębokości konstrukcji dla przypadków KR6(W8) Romanoschi X3 i Romanoschi X3N, punkt pomiarowy w osi obciążenia, obciążenie pionowe

Rys. 3.51. Porównanie rozkładu odkształceń poziomych na głębokości konstrukcji dla przypadków KR6(W8) Romanoschi X4 i Romanoschi X4N, punkt pomiarowy w osi obciążenia, obciążenie pionowe

3.6. Wskazanie modelu do dalszych analiz

W tablicach 3.7 i 3.8 oraz na rys. 3.51 i 3.53 zestawiono wyniki obliczeń konstrukcji nawierzchni KR6W2 (wariant 2 – brak szczepności pomiędzy warstwą wiążącą i podbudową), natomiast w tablicach 3.9 i 3.10 oraz na rys. 3.52 i 3.54 zestawiono wyniki obliczeń konstrukcji nawierzchni KR6W8 (wariant 8 – brak szczepności pomiędzy warstwami podbudowy asfaltowej).

Na rysunkach 3.55 i 3.56 zestawiono naprężenia i odkształcenia konstrukcji nawierzchni KR6W2 występujące w osi krawędzi obciążenia.

Na podstawie wykonanych zestawień do dalszych analiz wybrano model zespolony, stworzony na podstawie prac Romanoschiego.

Model ten pozwala na analizę dwufazowego zachowania się styku dwóch warstw. W fazie pierwszej styk dwóch warstw pracuje sprężysto, wykorzystując sztywności (sztywność ścinania τ/s z badania Leutnera) określone dla modelu kohezyjnego, a w fazie drugiej, po inicjacji zniszczenia aktywuje się model tarcia pomiędzy powierzchniami.

Tablica 3.51. Zestawienie naprężeń poziomych w poszczególnych warstwach nawierzchni KR6W2 (wariant 2 – brak szczepności pomiędzy warstwą wiążącą i podbudowy)

KR6 (W2), OBCIĄŻENIE PIONOWE								
Głębokość [cm]	Naprężenia	Pełna szczepność	poślizg (odrywanie)	tarcie ($\mu=0,5$; odrywanie)	Romanoschi X3	Romanoschi X3 N	Romanoschi X4	Romanoschi X4 N
0	σ_{x1} góra [MPa]	-1,07	-1,25	-1,24	-1,26	-1,21	-1,27	-1,26
5	σ_{x1} dół [MPa]	-0,61	-0,33	-0,33	-0,45	-0,52	-0,39	-0,45
5	σ_{x2} góra [MPa]	-0,60	-0,32	-0,33	-0,44	-0,51	-0,38	-0,44
13	σ_{x2} dół [MPa]	-0,11	1,02	0,99	0,70	0,42	0,89	0,70
13	σ_{x3} góra góra [MPa]	-0,11	-1,29	-1,26	-0,96	-0,66	-1,16	-0,96
22	σ_{x3} góra dół [MPa]	0,23	-0,09	-0,11	0,04	0,12	-0,03	0,04
22	σ_{x3} dół góra [MPa]	0,23	-0,08	-0,08	0,04	0,12	-0,03	0,04
31	σ_{x3} dół dół [MPa]	0,65	0,99	0,98	0,93	0,84	0,98	0,93
31	KŁSM góra [MPa]	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
51	KŁSM dół [MPa]	0,02	0,05	0,05	0,04	0,03	0,04	0,04
51	Podłoże góra [MPa]	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Tablica 3.52. Zestawienie odkształceń poziomych w poszczególnych warstwach nawierzchni KR6W2 (wariant 2 – brak szczepności pomiędzy warstwą wiążącą i podbudowy)

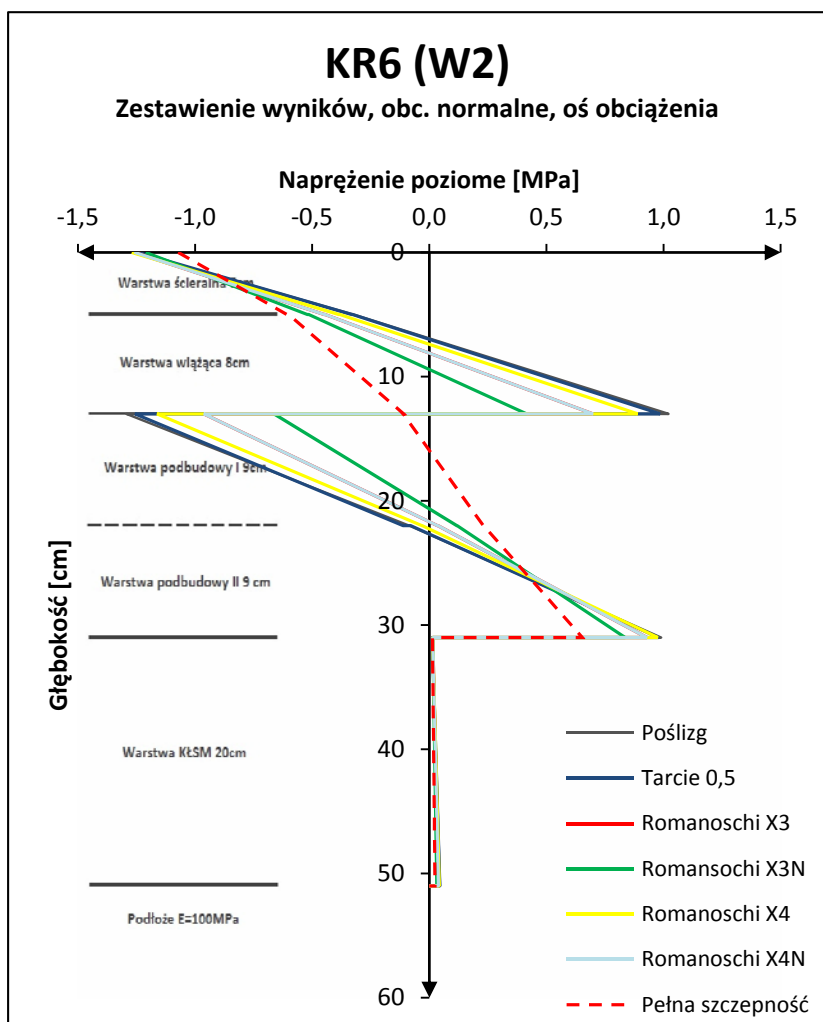
KR6 (W2), OBCIĄŻENIE PIONOWE								
Głębokość [cm]	Odształcenia	pełna szczepność	poślizg (odrywanie)	tarcie ($\mu=0,5$; odrywanie)	Romanoschi X3	Romanoschi X3 N	Romanoschi X4	Romanoschi X4 N
0	ε_{x1} góra [μ strain]	-52,47	-64,85	-64,21	-65,21	-61,90	-65,93	-65,21
5	ε_{x1} dół [μ strain]	-21,92	-3,39	-3,61	-11,68	-16,40	-7,39	-11,68
5	ε_{x2} góra [μ strain]	-21,93	-3,40	-3,61	-11,69	-16,41	-7,40	-11,69
13	ε_{x2} dół [μ strain]	5,63	85,61	83,13	63,04	43,01	76,45	63,04
13	ε_{x3} góra góra [μ strain]	5,63	-78,63	-76,09	-54,93	-33,48	-69,23	-54,93
22	ε_{x3} góra dół [μ strain]	22,15	2,77	0,98	10,97	16,12	6,54	10,97
22	ε_{x3} dół góra [μ strain]	22,15	2,76	2,97	10,97	16,12	6,54	10,97
31	ε_{x3} dół dół [μ strain]	48,70	74,28	73,54	69,58	62,49	73,23	69,58
31	KŁSM góra [μ strain]	48,56	74,01	73,28	69,33	62,28	72,97	69,33
51	KŁSM dół [μ strain]	54,29	100,91	100,30	84,47	70,71	94,77	84,47
51	Podłoże góra [μ strain]	54,34	100,98	100,37	84,53	70,75	94,83	84,53

Tablica 3.53. Zestawienie naprężeń poziomych w poszczególnych warstwach nawierzchni KR6W8 (wariant 8 – brak szczepności pomiędzy warstwą podbudowy i podbudowy asfaltowej)

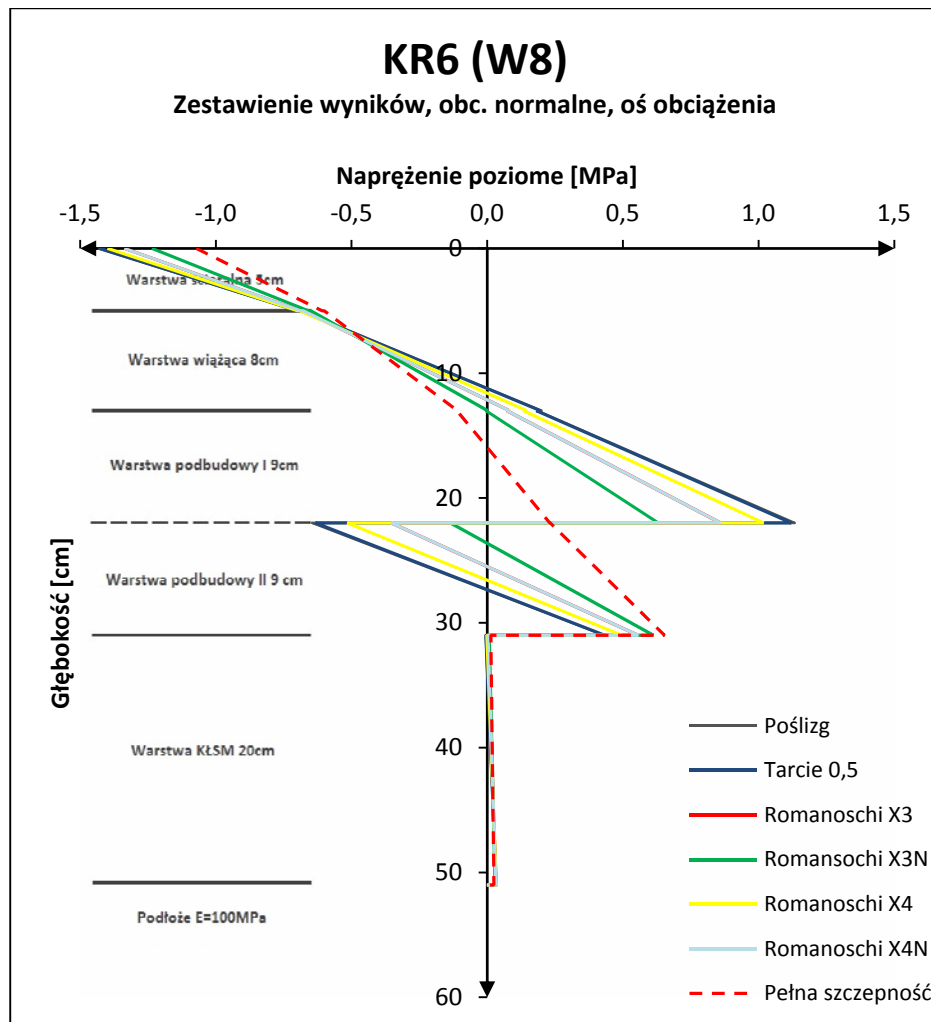
KR6W8, OBCIĄŻENIE PIONOWE								
Głębokość [cm]	Naprężenia	Pełna szczepność	poślizg (odrywanie)	tarcie ($\mu=0,5$; odrywanie)	Romanoschi X3	Romanoschi X3 N	Romanoschi X4	Romanoschi X4 N
0	σ_{x1} góra [MPa]	-1,07	-1,43	-1,43	-1,34	-1,24	-1,40	-1,34
5	σ_{x1} dół [MPa]	-0,61	-0,70	-0,70	-0,69	-0,66	-0,70	-0,69
5	σ_{x2} góra [MPa]	-0,60	-0,69	-0,69	-0,68	-0,65	-0,69	-0,68
13	σ_{x2} dół [MPa]	-0,11	0,20	0,20	0,08	0,00	0,15	0,08
13	σ_{x3} góra góra [MPa]	-0,11	0,18	0,18	0,07	0,00	0,13	0,07
22	σ_{x3} góra dół [MPa]	0,23	1,13	1,12	0,86	0,63	1,02	0,86
22	σ_{x3} dół góra [MPa]	0,23	-0,64	-0,63	-0,35	-0,14	-0,52	-0,35
31	σ_{x3} dół dół [MPa]	0,65	0,43	0,43	0,56	0,61	0,50	0,56
31	KŁSM góra [MPa]	0,01	-0,01	-0,01	0,00	0,01	0,00	0,00
51	KŁSM dół [MPa]	0,02	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03
51	Podłoże góra [MPa]	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Tablica 3.53. Zestawienie odkształceń poziomych w poszczególnych warstwach nawierzchni KR6W8 (wariant 8 – brak szczepności pomiędzy warstwą podbudowy i podbudowy asfaltowej)

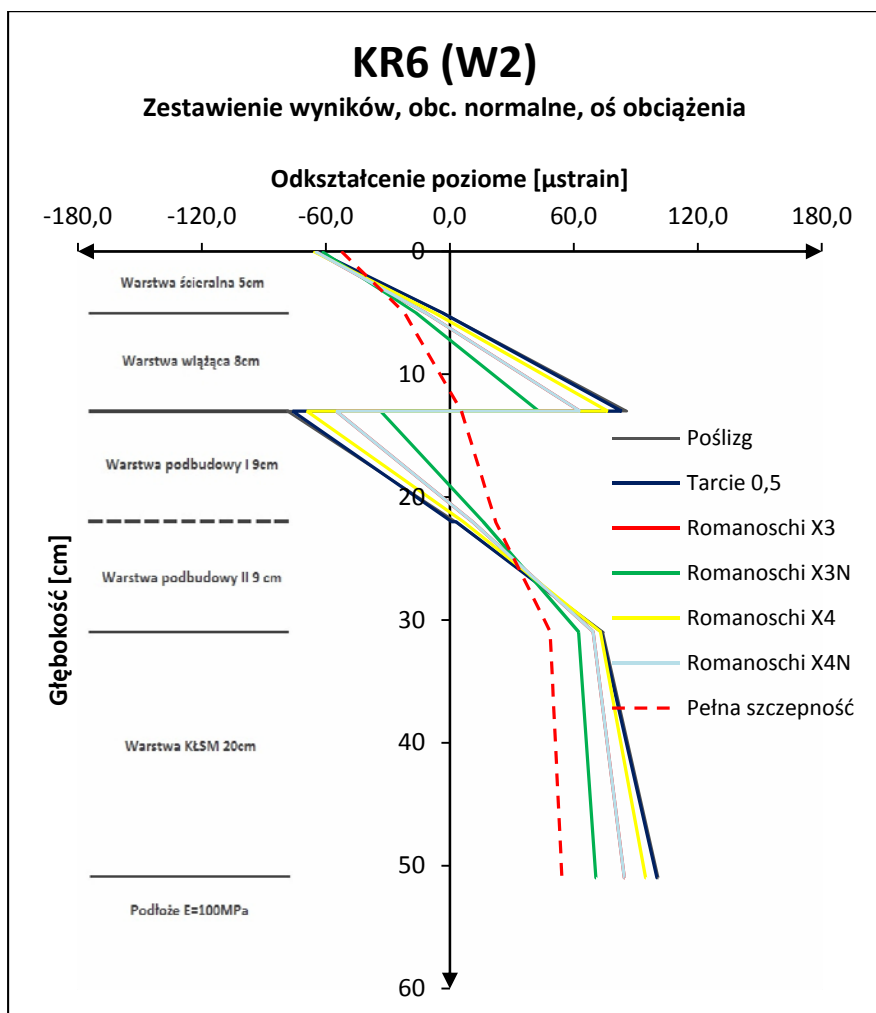
KR6W8, OBCIĄŻENIE PIONOWE								
Głębokość [cm]	Odształcenia	pełna szczepność	poślizg (odrywanie)	tarcie ($\mu=0,5$; odrywanie)	Romanoschi X3	Romanoschi X3 N	Romanoschi X4	Romanoschi X4 N
0	ε_{x1} góra [μ strain]	-52,47	-76,97	-76,67	-70,46	-63,59	-74,74	-70,46
5	ε_{x1} dół [μ strain]	-21,92	-28,74	-28,65	-27,88	-25,81	-28,79	-27,88
5	ε_{x2} góra [μ strain]	-21,93	-28,74	-28,65	-27,88	-25,81	-28,80	-27,88
13	ε_{x2} dół [μ strain]	5,63	24,38	24,18	16,56	11,57	20,75	16,56
13	ε_{x3} góra góra [μ strain]	5,63	24,38	24,17	16,56	11,57	20,75	16,56
22	ε_{x3} góra dół [μ strain]	22,15	86,55	85,68	66,72	50,30	78,21	66,72
22	ε_{x3} dół góra [μ strain]	22,15	-43,14	-42,25	-21,82	-5,62	-33,71	-21,82
31	ε_{x3} dół dół [μ strain]	48,70	33,22	33,36	42,12	46,05	37,84	42,12
31	KŁSM góra [μ strain]	48,56	33,04	33,18	41,95	45,89	37,67	41,95
51	KŁSM dół [μ strain]	54,29	78,97	78,68	71,84	64,53	76,59	71,84
51	Podłoże góra [μ strain]	54,34	79,05	78,76	71,89	64,58	76,66	71,89

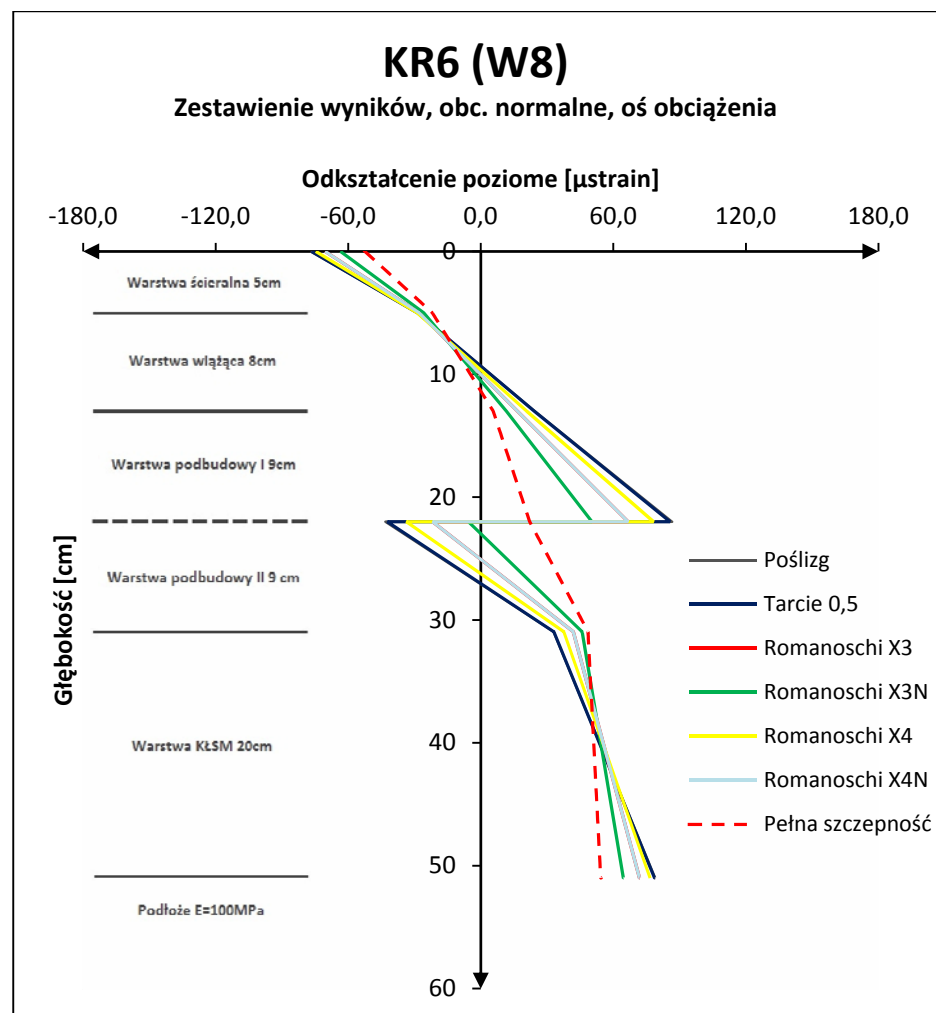
Rys. 3.51. Zestawienie naprężeń poziomych w poszczególnych warstwach nawierzchni KR6W2 (wariant 2 – brak szczepności pomiędzy warstwą wiążącą i podbudowy)

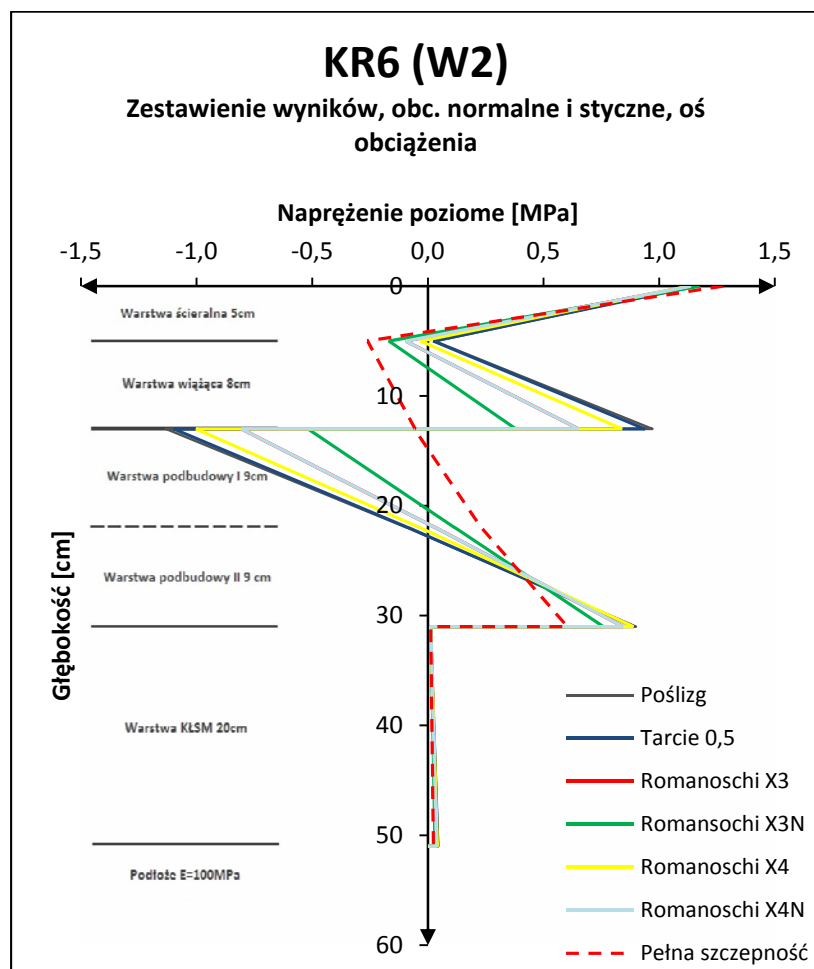
Rys. 3.52. Zestawienie naprężeń poziomych w poszczególnych warstwach nawierzchni KR6W8 (wariant 8 – brak szczepności pomiędzy warstwą podbudowy i podbudowy asfaltowej)

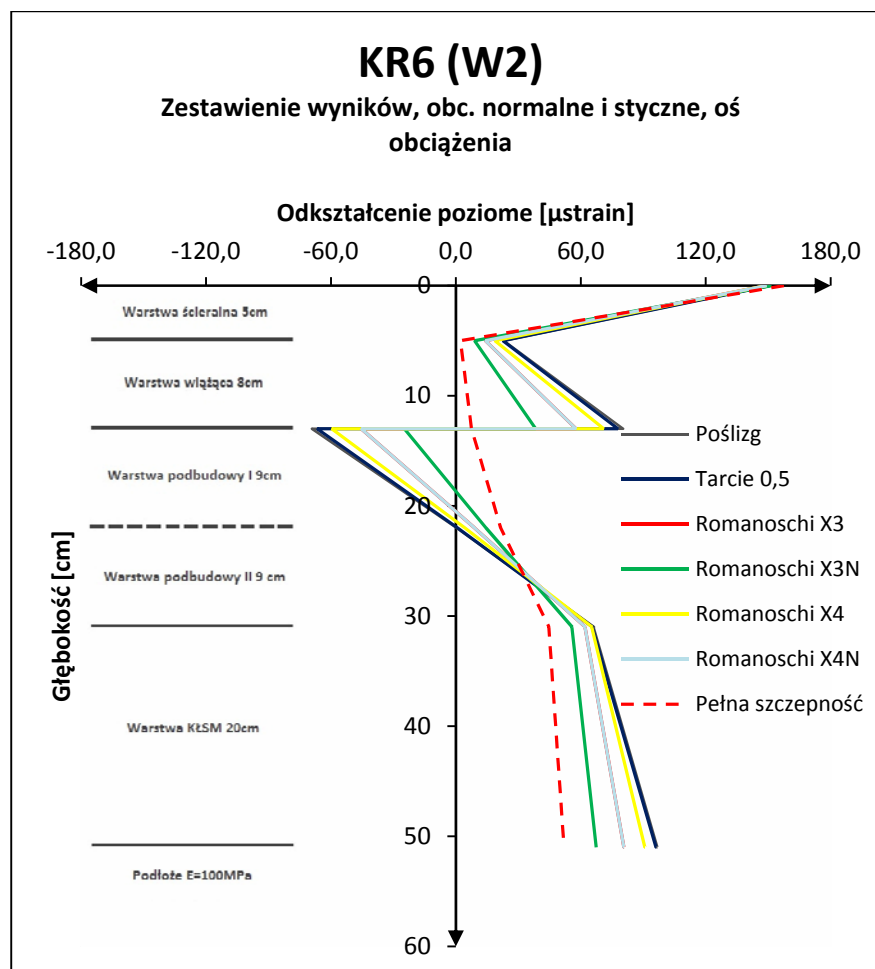
Rys. 3.53. Zestawienie odkształceń poziomych w poszczególnych warstwach nawierzchni KR6W2 (wariant 2 – brak szczepności pomiędzy warstwą wiążącą i podbudowy)

Rys. 3.54. Zestawienie odkształceń poziomych w poszczególnych warstwach nawierzchni KR6W8 (wariant 8 – brak szczepności pomiędzy warstwą podbudowy i podbudowy asfaltowej)

Rys. 3.55. Zestawienie naprężeń poziomych w poszczególnych warstwach nawierzchni KR6W2 (wariant 2 – brak szczepności pomiędzy warstwą wiążącą i podbudowy) od obciążeń pionowych i poziomych

Rys. 3.56. Zestawienie odkształceń poziomych w poszczególnych warstwach nawierzchni KR6W2 (wariant 2 – brak szczepności pomiędzy warstwą wiążącą i podbudowy) od obciążeń pionowych i poziomych

4. KALIBRACJA MODELU OBLICZENIOWEGO Z PARAMETRAMI MIERZONYMI W TERENIE

4.1. Wprowadzenie

W ramach przeprowadzonej na zlecenie GDDKiA pracy badawczej z 2006 r. [6] wykonano odcinek doświadczalny, gdzie w warunkach rzeczywistych symulowano różne poziomy szczepności międzywarstwowej w warstwach asfaltowych przebudowywanej drogi. Następnie przeprowadzono pomiary szczepności międzywarstwowej i jej wpływu na zachowanie się konstrukcji nawierzchni poprzez pomiary ugięć nawierzchni.

Dla symulacji różnej szczepności międzywarstwowej w terenie, a właściwie dla wyznaczenia wpływu różnej szczepności na zachowanie się konstrukcji przygotowano kilka rodzajów warstw szepnych. Wykonano warstwy, które stosowane są standardowo w wykonawstwie, zachowując panujące reżimy wykonawcze oraz stosując różne ilości skropienia międzywarstwowego. Przygotowano też sekcję, gdzie na dwóch z nich nie wykonano standardowego skropienia międzywarstwowego, a na innych zakłócono (celowo ograniczono) szczepność międzywarstwową.

Uzyskane wyniki ugięć, a nawet czas ugięć nawierzchni odcinka doświadczalnego pomierzone urządzeniem FWD porównywano z ugięciami (czasami ugięć) uzyskanymi z obliczeń mechanistycznych modelu konstrukcji nawierzchni odcinka doświadczalnego przy zastosowaniu metody elementów skończonych MES. Porównywanie wyników ugięć ma szczególne znaczenie przy konstrukcjach nawierzchni z osłabioną lub brakiem szczepności międzywarstwowej, co można lepiej symulować i kontrolować w metodzie MES niż przy zastosowaniu wielowarstwowej półprzestrzeni sprężystej. Właśnie na odcinku doświadczalnym stworzono sekcje konstrukcji nawierzchni, gdzie kontrolowano szczepność międzywarstwową na poziomie warstwy wiążącej i podbudowy. Uzyskane zgodności z porównania czas ugięć pozwolą na wypracowanie właściwego modelu nawierzchni w metodzie MES, a przy jego pomocy precyzyjniej prognozować zachowanie się konstrukcji nawierzchni z osłabioną szczepnością międzywarstwową warstw asfaltowych.

4.2. Odcinek doświadczalny

Odcinek doświadczalny zlokalizowano w ciągu przebudowywanej drogi lokalnej w Pszczółkach, łączącej kopalnię odkrywkową kruszyw naturalnych z drogą gminną krzyżującą się z drogą krajową DK 1. Całkowita długość drogi wynosiła 1350 m, natomiast długość odcinka doświadczalnego do badań szczepności 140 m.

Szerokość jezdni wynosiła 7 m. Przebudowa polegała na przygotowaniu podłoża poprzez wyprofilowanie i wbudowanie warstwy wyrównawczej z destruktu betonowego i ceglanego o grubości od 0 do 35 cm. Na tak przygotowane podłoże wbudowano 3 warstwy z betonu asfaltowego: 12 cm warstwy podbudowy BA 0/25, 8 cm warstwy wiążącej BA 0/20 i 6 cm warstwy ścieralnej BA 0/16.

Przy wykonywaniu skropienia międzywarstwowego, jako warstwę szepną zastosowano emulsję zwykłą szybko rozpadową K1-65, produkowaną na bazie asfaltu 160/220.

Dla uzyskania efektu całkowitego braku szepności międzywarstwowej wykonano warstwę, która gwarantowała poślizg międzywarstwowi. Osiągnięto to dzięki wprowadzeniu niezwiązanej, niezagęszczonej cienkiej warstwy:

- z pyłów mineralnych, pochodzących z systemu odpylania wytwórni mieszanek bitumicznych (WMB) oraz
- alternatywnie z zaczynu gliniastego.

4.2.1. Warstwy szepne

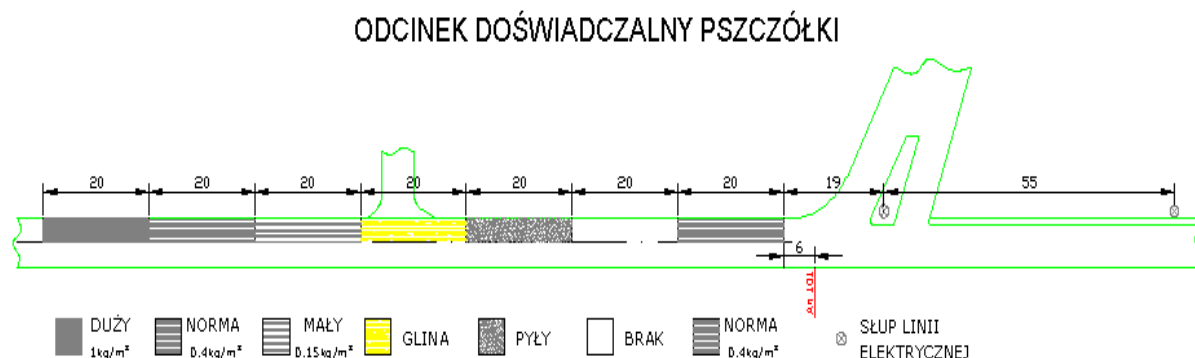
Na odcinku doświadczalnym wykonano następujące warianty połączenia warstwy podbudowy asfaltowej z warstwą wiążącą z betonu asfaltowego:

1. skropienie emulsją zwykłą szybko rozpadową K1, w ilości skropienia 0,4 kg/m²,
2. brak skropienia emulsją,
3. warstwa posypki suchymi pyłami z instalacji odpylania wytwórni mieszanek bitumicznych (WMB), w ilości około 1,4 kg/m² (grubość od 3 do 5 mm),
4. warstwa półpłynnego zaczynu gliniastego (zawiesina gliny w wodzie), w ilości około 0,7 kg/m² (grubość około 3 mm),
5. skropienie emulsją zwykłą szybko rozpadową K1, ale w zmniejszonej ilości skropienia 0,15 kg/m²,
6. skropienie emulsją zwykłą szybko rozpadową K1, powtórnie w ilości 0,4 kg/m²,
7. skropienie emulsją zwykłą szybko rozpadową K1, ale w zwyżonej ilości skropienia 0,9 kg/m².

Do wykonania skropienia międzywarstwowego zastosowano automatyczną skropiarkę z możliwością dokładnej regulacji ilości aplikowanej emulsji. Skropienie z emulsji wykonywano bezpośrednio przed wjazdem rozkładarki mieszanek mineralno-asfaltowych. Emulsja asfaltowa nie zdążyła ulec całkowitemu rozpadowi.

Pyły i zaczyn gliniasty został rozprowadzony ręcznie na warstwie podbudowy z betonu asfaltowego przy pomocy rakli gumowych, także bezpośrednio przed wbudowaniem warstwy wiążącej.

Rozmieszczenie poszczególnych sekcji o różnych warstwach szepnych pomiędzy warstwą podbudowy bitumicznej, a warstwą wiążącą przedstawiono na rysunku 4.1.

Rysunek 4.1. Szkic podziału odcinka doświadczalnego na sekcje z różnym rodzajem warstwy szepnej pomiędzy warstwą podbudowy a warstwą wiążącą.

4.2.2. Badania szepności międzywarstwowej próbek wyciętych z nawierzchni odcinka doświadczalnego wg metody Leutnera

Po okresie prawie dwóch miesięcy od oddania nawierzchni odcinka doświadczalnego do eksploatacji wykonano po 2 odwierty o średnicy 150 mm na każdej z 7 sekcji. W Laboratorium Drogowym Politechniki Gdańskiej odwiercone próbki poddano badaniu szepności międzywarstwowej pomiędzy warstwą podbudowy i warstwy wiążącej wg metody Leutnera. Wyniki badań przedstawiono w tabelicy 4.1.

Tablica 4.1. Wyniki badań szepności wg Leutnera pomiędzy warstwą wiążącą a podbudową. Próbki odwiercone z nawierzchni odcinka doświadczalnego. Temperatura badania 20°C.

Nr próbki	Rodzaj skropienia	Średnica [mm]	Siła ścinająca [kN]	Średnia siła ścinająca [kN]	Droga ścicia [mm]	Średnia droga ścinająca [mm]	Naprężenie ścinające [MPa]	Średnie naprężenie ścinające [MPa]	Sztywność ścinania [kN/mm]	Średnia sztywność ścinania [kN/mm]
1/1	normalny	150	12,6	15,0	2,0	2,1	0,71	0,8	6,3	7,0
1/2	(0,4 kg/m ²)	150	17,4		2,3		0,98		7,7	
2/1	brak	150	21,8	23,3	2,8	3,1	1,23	1,3	7,9	7,5
2/2		150	24,8		3,5		1,40		7,1	
3	pyły	150	0	brak szepności już podczas odwiertu						
4	glina	150	0							
5/1	mały	150	13,1	12,1	2,0	2,0	0,74	0,7	6,6	6,0
5/2	(0,15 kg/m ²)	150	11		2,0		0,62		5,5	
6/1	normalny	150	11,1	10,7	1,9	1,8	0,63	0,6	5,9	5,9
6/2	(0,4 kg/m ²)	150	10,2		1,8		0,58		5,8	
7/1	duży (0,9 kg/m ²)	150	9,2	10,9	1,5	2,1	0,52	0,6	6,1	5,5
7/2		150	11,4		1,8		0,65		6,5	
7/3		150	12,1		3,0		0,68		4,0	

Największą szepność międzywarstwową osiągnięto w sekcji braku jakiegokolwiek skropienia. Miękki asfalt (160/220) z emulsji w warstwie szepnej powodował osłabienia szepności, podczas gdy twardszy asfalt (35/50) zastosowany w mieszankach warstwy wiążącej i podbudowy, występujący jako otoczka na stykających się ziarnach powodował silne sklejenie warstw.

4.3. Badanie ugięć urządzeniem FWD

Na odcinku doświadczalnym wykonano badania nośności ugięciomierzem dynamicznym FWD. Pomiarów wykonano w odległości 1 m od krawędzi jezdni, co 2 m w kierunku podłużnym. Na każdej sekcji o długości 20 m wykonano po 10 pomiarów. Temperatura powietrza wynosiła 17°C, a temperatura nawierzchni 14°C.

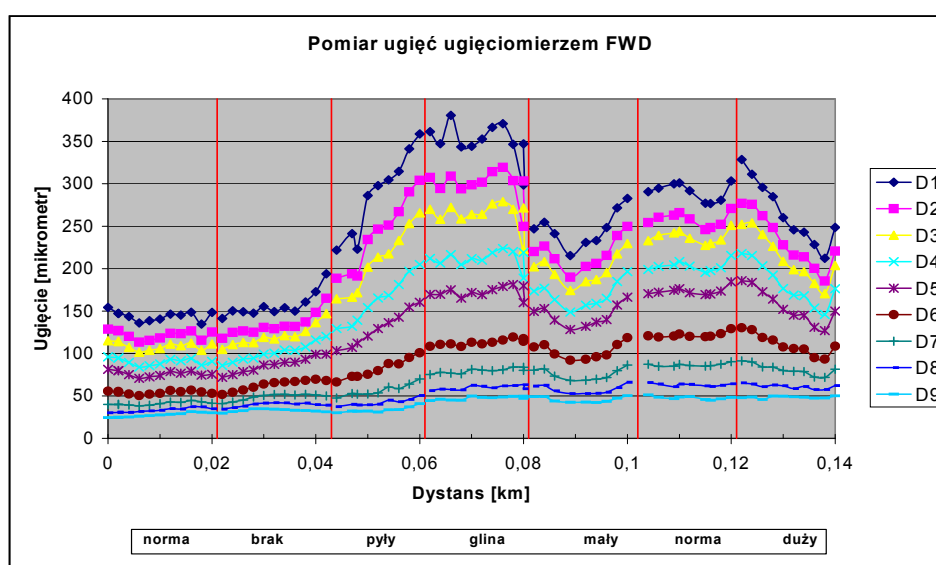
Nawierzchnię obciążano płytą o średnicy 30 cm, wywołując nacisk 800 kPa. Ugięcia rejestrowało 9 geofonów rozmieszczonych w następujących odległościach od środka płyty obciążającej: D1 – 0 mm, D2 – 210 mm, D3 – 300 mm, D4 – 455 mm, D5 – 600 mm, D6 – 900 mm, D7 – 1200 mm, D8 – 1500 mm, D9 – 1800 mm.

4.3.1. Wyniki badań FWD

Ugięcia nawierzchni (patrz rys. 4.2) mierzone bezpośrednio pod płytą i oznaczone krzywą D1, pokazują gwałtowny wzrost ugięć po przejściu na sekcje III i IV. Na tych sekcjach pomiędzy warstwą podbudowy, a warstwą wiążącą zamiast skropienia międzywarstwowego z emulsji asfaltowej zastosowano warstwę z pyłów (s. III) i warstwę zaczynu gliniastego (s. IV). Jednocześnie można zaobserwować wzrost ugięć od sekcji IV, mierzonych także przez ostatni geofon D9, odpowiadający za stan podłoża gruntowego. Oznacza to, że podłoże pod warstwami asfaltowymi ze względu na różną grubość warstwy profilowej z gruzu betonowego i ceglanego nie jest jednorodne i charakteryzuje się zmienną nośnością na długości odcinka doświadczalnego. Pomierzone na podstawie odwiertów grubości pakietu warstw asfaltowych wynoszą odpowiednio na poszczególnych 7 sekcjach: 215, 210, 210, 205, 200, 205 i 205 mm. Dokładne wyniki grubości warstw asfaltowych podano w tablicy 4.2.

Tablica 4.2. Zestawienie grubości warstw asfaltowych pomierzonych z odwiertów

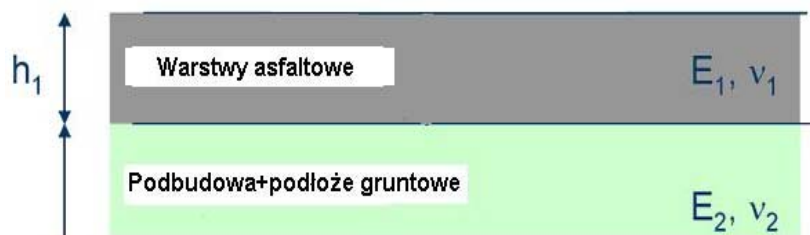
Sekcja	Grubość warstw asfaltowych [mm]			
	Ścieralna	Wiążąca	Podbudowa	Sumaryczna
I	70	60	85	215
II	65	55	90	210
III	65	55	90	210
IV	65	60	80	205
V	60	60	80	200
VI	60	60	85	205
VII	65	60	80	205

Rysunek 4.2. Wyniki ugięć z wszystkich geofonów

4.3.2. Obliczenia odwrotne

Moduły sprężystości, istniejących warstw asfaltowych, podbudowy i podłoża gruntowego (razem), określono metodą obliczeń odwrotnych przy pomocy programu ELMOD 5 na podstawie analizy wyników ugięć sprężystych zmierzonych urządzeniem FWD oraz grubości poszczególnych warstw istniejącej konstrukcji nawierzchni (określonych w odwiertach). Jako model konstrukcji nawierzchni w obliczeniach odwrotnych przyjęto 2-warstwową półprzestrzeń sprężystą, (patrz rys.4.3). Założono pełną szczepność międzywarstwową pomiędzy warstwami podbudowy i asfaltowymi, jak i w samym pakiecie warstw asfaltowych.

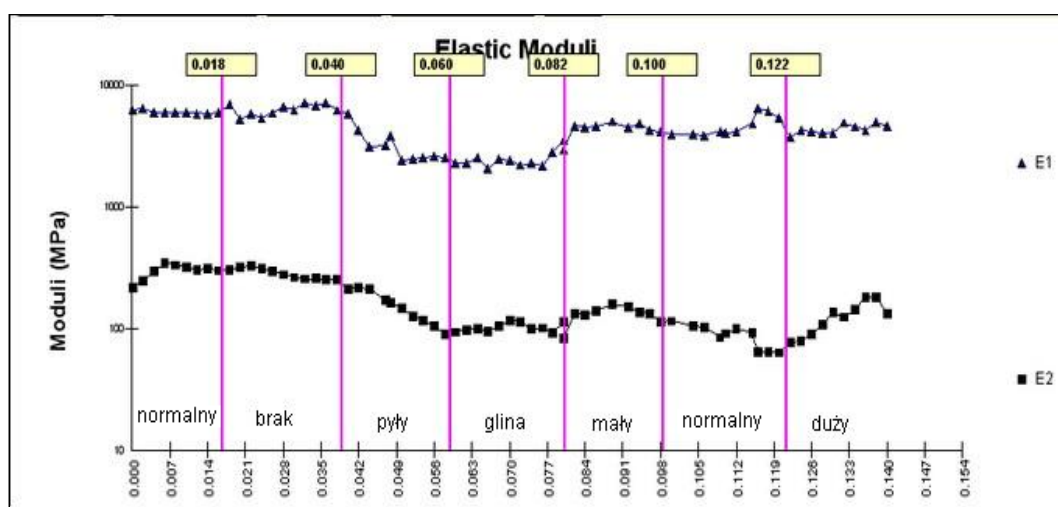
Rysunek 4.3. Model nawierzchni przyjęty do obliczeń odwrotnych

Wyniki obliczeń odwrotnych wskazują na niejednorodność podłoża (patrz tab.4.2). Wynika to z wpływu zmiennej grubości warstwy profilowej z gruzu betonowego i ceglanego, czego nie udało się uniknąć na tym odcinku.

Otrzymano także różną sztywność pakietu warstw asfaltowych na długości relatywnie krótkiego odcinka doświadczalnego. Jest to wynik odmiennego założenia szczepności w obliczeniach odwrotnych w stosunku do warunków rzeczywistych występujących pomiędzy podbudową bitumiczną, a warstwą wiążącą. W obliczeniach odwrotnych założono pełną szczepność międzywarstwową w pakiecie warstw asfaltowych, sprowadzając rzeczywiste 3 warstwy asfaltowe (podbudowa bitumiczna, warstwa wiążąca, warstwa ścieralna) – wbudowywane oddzielnie i przy różnym związaniu międzywarstwowym – do jednej warstwy. Na sekcji III i IV celowo ograniczono (zmniejszono) szczepność międzywarstwową niemal do całkowitego braku przez wprowadzenie luźnej warstwy z pyłów mineralnych i zaczynu gliniastego.

Dla każdej z sekcji o różnych poziomach szczepności przeprowadzono analizę modułów, mając do dyspozycji na sekcję 10 modułów (patrz rys. 4.4):

- E1 – moduł sztywności warstw asfaltowych,
- E2 – moduł sprężystości dla podbudowy i podłoża razem.

Rysunek 4.4. Obliczone wartości modułów z programu ELMOD 5

W czasie wykonywania badań urządzeniem FWD temperatura warstw asfaltowych wynosiła 14°C. Moduły obliczeniowe dla każdej sekcji wyznaczono wg zaleceń COST 336 stosując 85% kwantyl, tzn przy obliczaniu modułów odrzucono 15% najmniejszych wartości. W tablicy 4.2 przedstawiono wyniki analizy modułów dla kwantyla 85%, po zaokrągleniu do pełnej wartości.

Tablica 4.2. Obliczone moduły warstw asfaltowych i podbudowy razem z podłożem gruntowym

Nr sekcji	I	II	III	IV	V	VI	VII
Moduł sztywności warstwa asfaltowych, 14°C [MPa]	8600	8200	3800	3800	7700	7000	7200
Moduł sprężystości podbudowy i podłoża gruntowego (razem) [MPa]	260	250	90	90	115	80	80

Uzyskane wyniki modułów sprężystości z obliczeń odwrotnych, pomierzone grubości warstw konstrukcji oraz parametry obciążenia urządzenia FWD zastosowano w obliczeniach mechanistycznych przy użyciu modelu MES i wielowarstwowej półprzestrzeni sprężystej (punkt 4.6).

4.4. Model obliczeniowy konstrukcji nawierzchni odcinka doświadczalnego do programu Abaqus

W analizach obliczeniowych wykorzystano pomiary na dwóch sekcjach odcinka doświadczalnego: na sekcji I, gdzie była pełna szczepność oraz sekcję III, gdzie była zakłócona szczepność pomiędzy warstwą podbudowy i warstwą wiążącą. Do analizy przyjęto 2 modele układu nawierzchni, których przekroje przedstawiono na Rys. 3.11 W trójwymiarowym modelu MES wykorzystano podwójną symetrię zadania. Przyjęty schemat obliczeniowy MES przedstawia Rys. 3.12 z odpowiednio zmienionymi parametrami dla modelu sekcji I i sekcji III.

Do symulacji dopasowania czasz ugięć nawierzchni odcinka doświadczalnego sekcji I i sekcji III otrzymanych z pomiarów w terenie za pomocą urządzenia FWD oraz uzyskanych z obliczeń modelu nawierzchni metodą MES w programie Abaqus, jak i wielowarstwowej półprzestrzeni sprężystej w programie Bisar zastosowano stałe materiałowe i parametry obciążenia zestawione w tablicach 4.3, 4.4 i rys. 4.5, 4.6, 4.7.

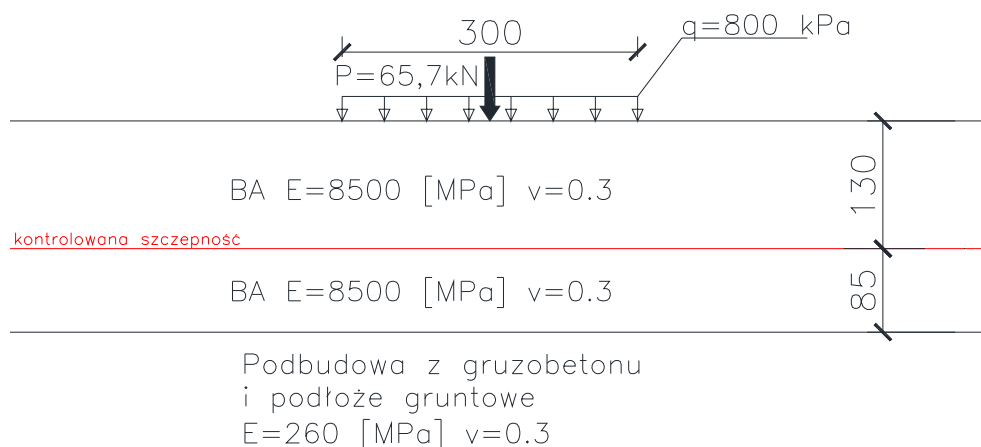
Tablica 4.3. Parametry obciążenia przyjęte do analiz obliczeniowych

Lp.	Cecha	Sekcja I	Sekcja III
1.	Średnica obciążenia [m]	0,3	0,3
2.	Nacisk [kPa]	56,7	56,7
3.	Ciśnienie kontaktowe [kPa]	800	800

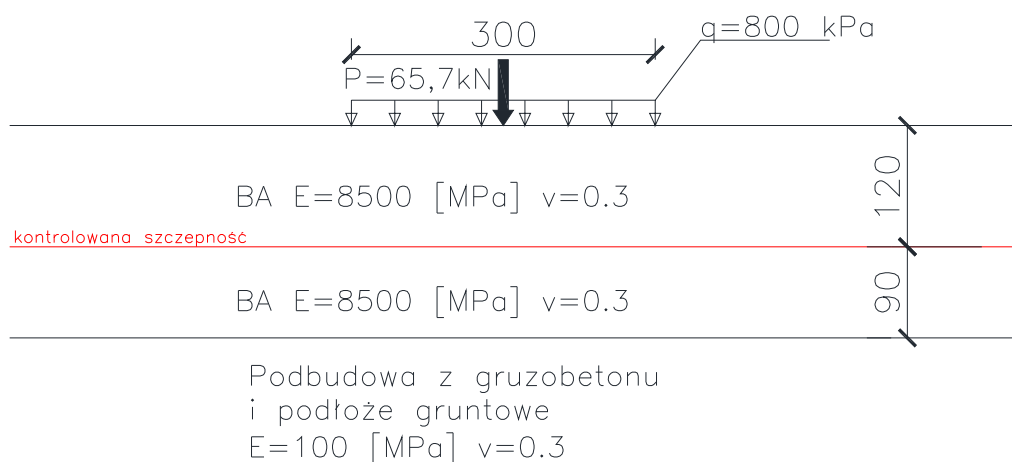
Tablica 4.4. Stałe materiałowe przyjęte do analiz obliczeniowych

Lp.	Rodzaj warstwy konstrukcji nawierzchni	Sekcja I			Sekcja III		
		H [cm]	E [MPa]	ν [-]	H [cm]	E [MPa]	ν [-]
1.	Warstwa ścieralna i wiążąca (razem)	13,0	8500	0,3	12,0	8500	0,3
2.	Warstwa podbudowy asfaltowej	8,5	8500	0,3	9,0	8500	0,3
3.	Warstwa podbudowy z gruzobetonu i podłoża gruntowego (razem)	400*	260	0,3	400*	100	0,3

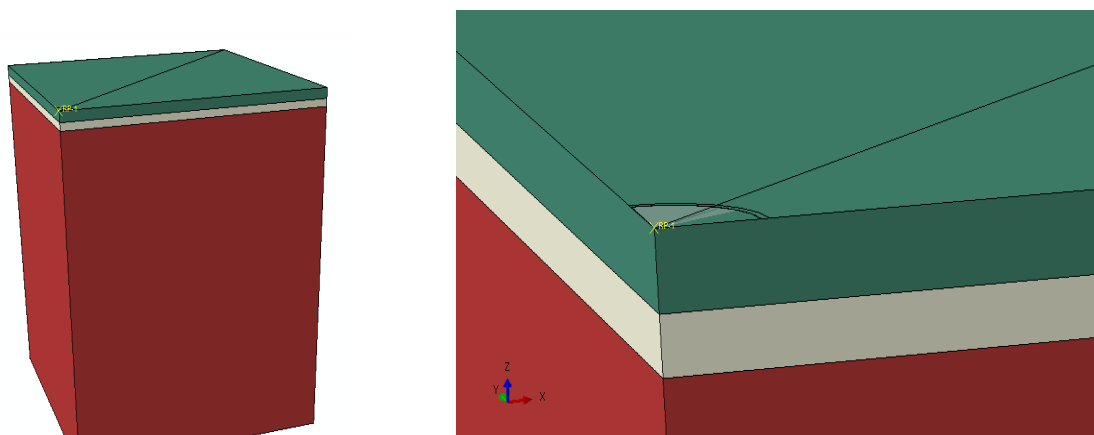
* - wielkość wykorzystana tylko w modelu MES

Rys. 7. Model obliczeniowy konstrukcji nawierzchni sekcji I odcinka doświadczalnego (grubości warstw podano w [mm])

Rys. 4.6. Model obliczeniowy konstrukcji nawierzchni sekcji III odcinka doświadczalnego (grubości warstw podano w [mm])

Rys. 8. Model MES konstrukcji nawierzchni odcinka doświadczalnego

Ostatecznie do dyskretyzacji przyjęto siatkę zbudowaną z 116570 węzłów. Wykorzystano 105602 elementów C3D8I dla modelu nawierzchni oraz 345 czterowęzłowych sztywnych elementów R3D4, którymi modelowano płytę. Tak przygotowaną siatkę wykorzystywano we wszystkich dalszych symulacjach.

Przeprowadzono walidację modelu MES pod kątem doboru gęstości siatki podziału i miąższości warstwy podłoża. Wykorzystując funkcję „tie” łączenia płaszczyzn pomiędzy kolejnymi warstwami nawierzchni przeprowadzono analizę numeryczną symulując pełną szczepność między warstwami modelu. Obliczenia przeprowadzono jako geometrycznie liniowe wykorzystując metodę rozwiązania „linear perturbation, static”. Przy taki założeniu program Abaqus zapisuje do pliku

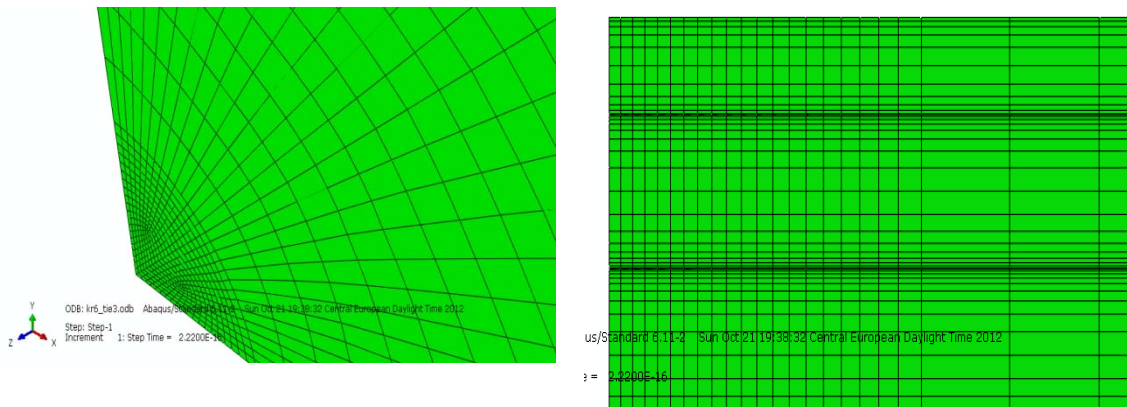

wartości tensora małych odkształceń, E. Otrzymywane wyniki porównywano z rozwiązaniami uzyskanymi z programu, wykorzystującego model półprzestrzeni sprężystej, Bisar z firmy Shell.

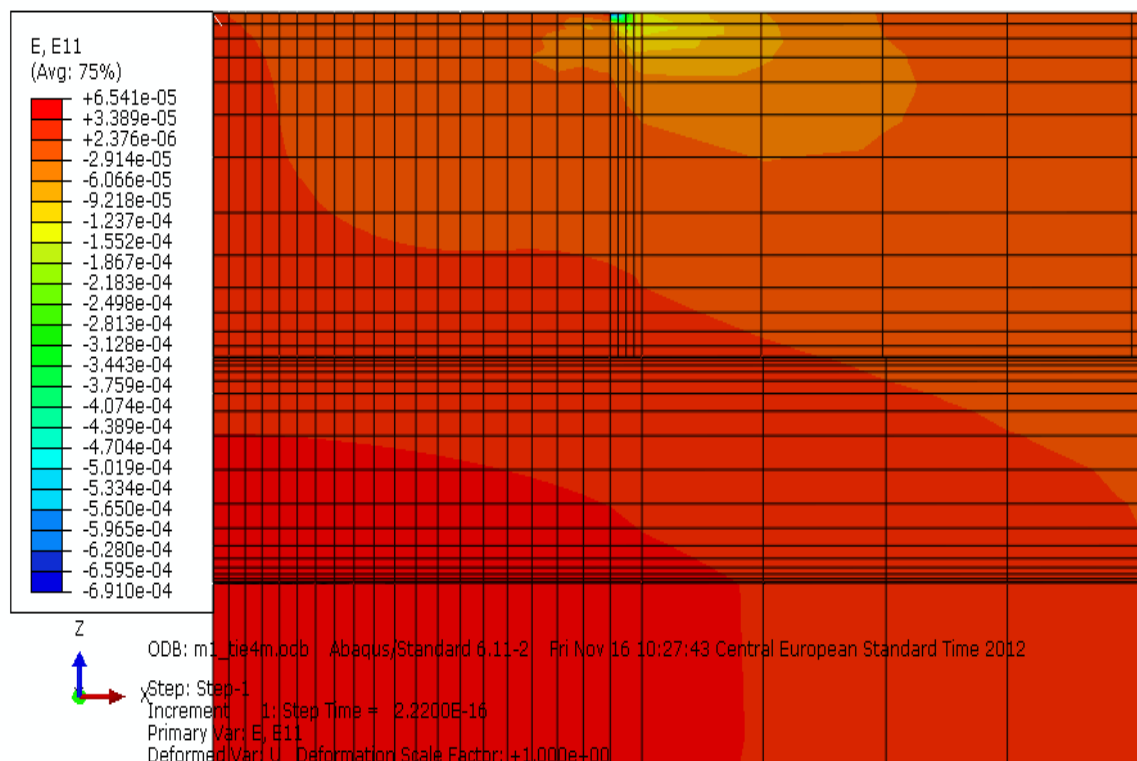
Szczegóły przyjętej dyskretyzacji przedstawia

Rys. 3.134.8, a wybrane wyniki przedstawiono na rys. 4.9 i na

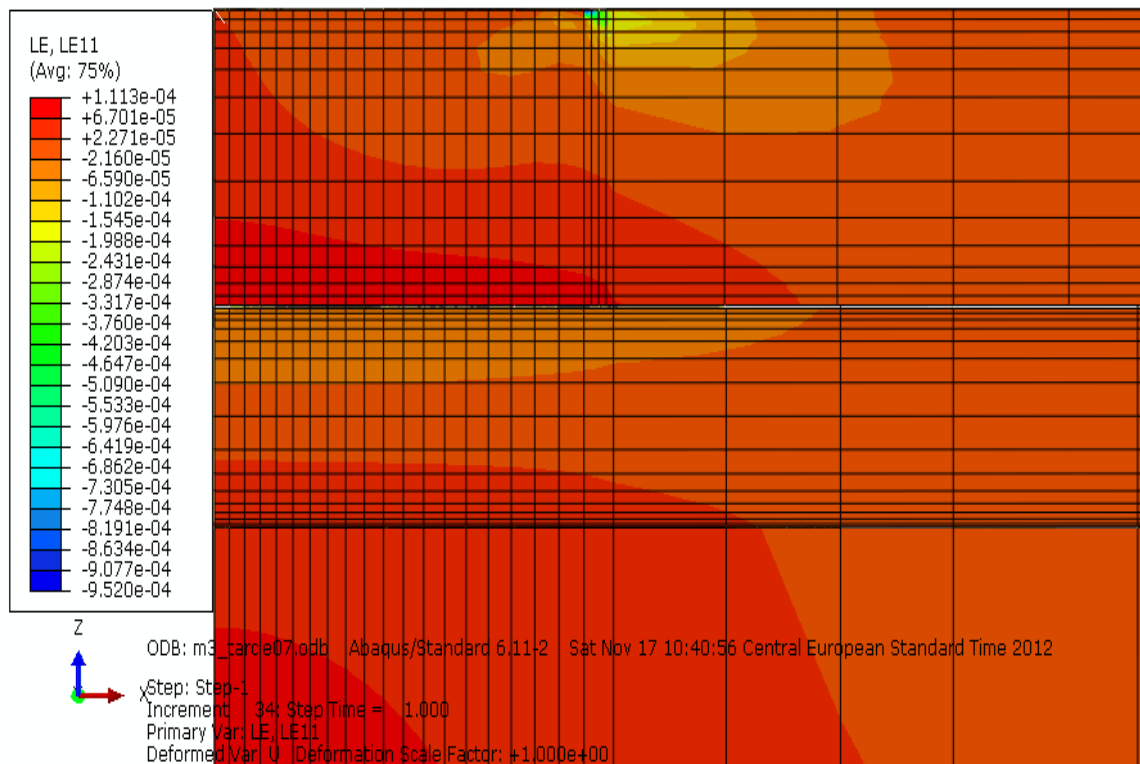
Rys. 3.15.

Rys. 98. Model MES konstrukcji nawierzchni KR6, szczegóły siatki

Rys. 4.910. Model MES konstrukcji nawierzchni odcinka doświadczalnego, pełna szczepność, sekcja 1, odkształcenia E11 (odkształcenia poziome)

Rys. 4.10. Model MES konstrukcji nawierzchni odcinak doświadczalnego, sekcja 3, odkształcenia LE11 (odkształcenia poziome) przy zastosowaniu modelu kontaktu poprzez tarcie

4.5. Wyniki ugięć nawierzchni obliczonych w MES oraz pomierzonych w terenie na odcinku doświadczalnym

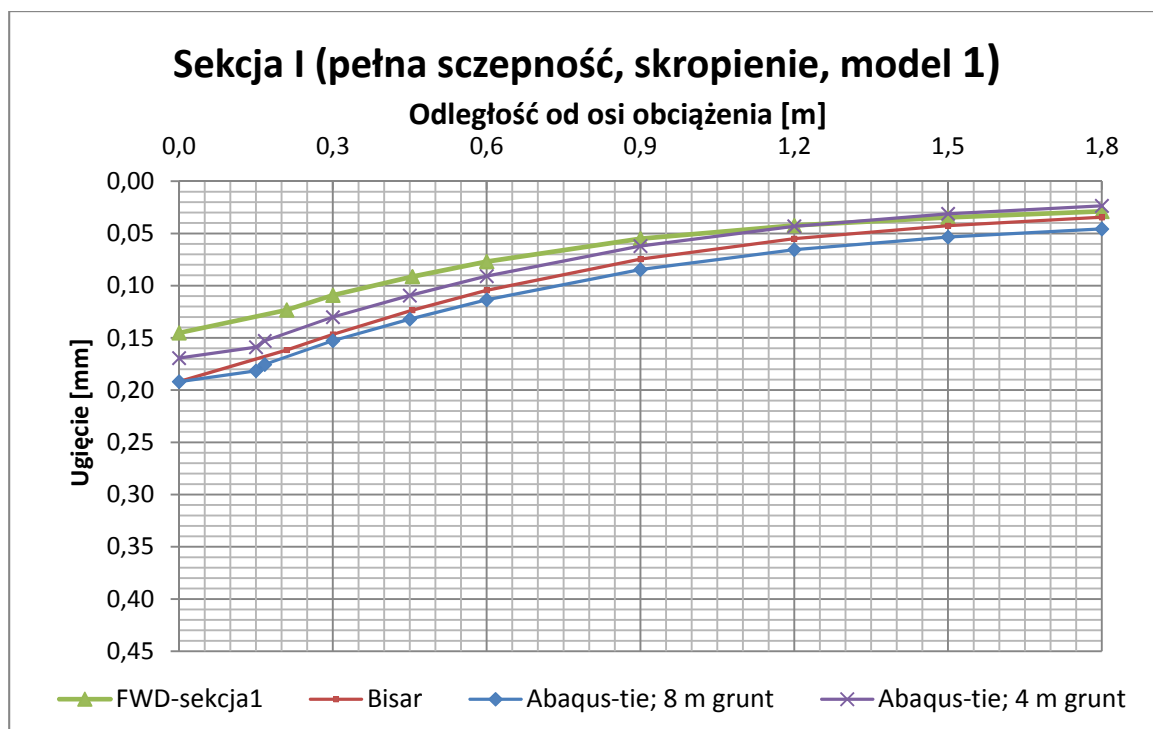
W tablicach 4.5 i 4.6 oraz na rys. 4.11 i 4.12 zestawiono wyniki ugięć (czas ugięć) nawierzchni odcinka doświadczalnego na sekcji I i sekcji III, pomierzonych w terenie i obliczonych metodami mechanistycznymi w Abaqusie i Bisarze.

Tablica 4.11. Zestawienie ugięć nawierzchni odcinka doświadczalnego - sekcja I, obliczonych w Abaqus i Bisar oraz pomierzonych w terenie urządzeniem FWD

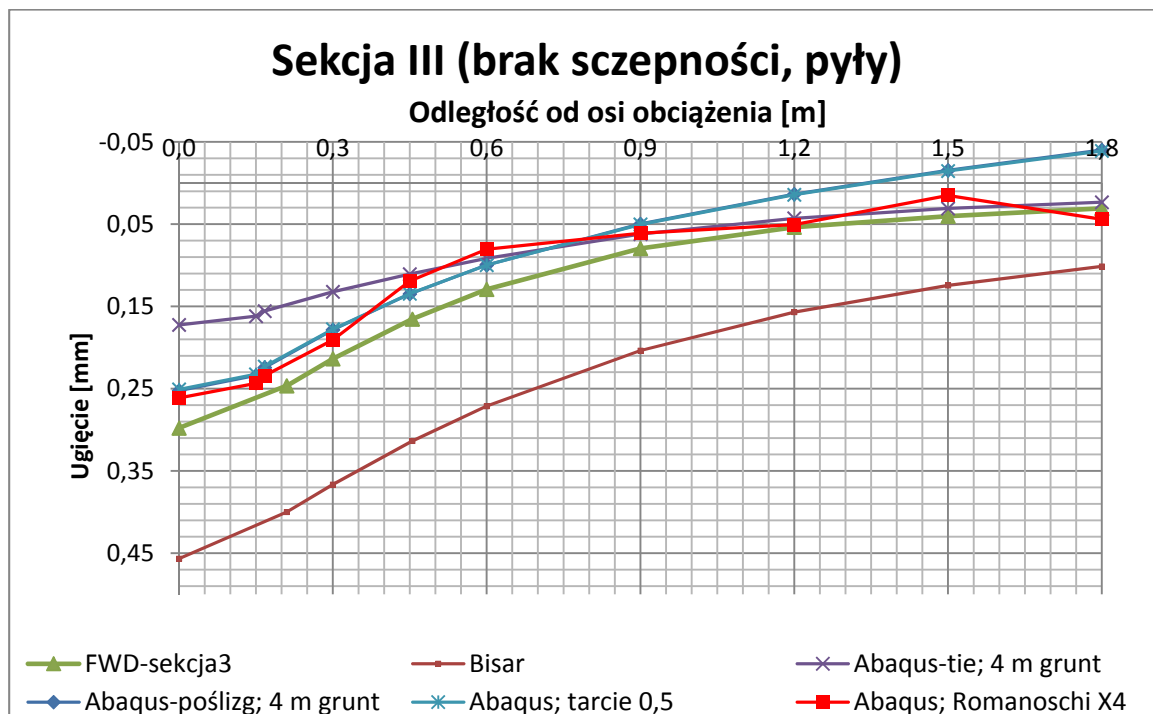
Odległość od osi obciążenia [m]	Ugięcia [mm]							
	Abaqus sczepność 4 m grunt	Abaqus sczepność 8 m grunt	Abaqus tarcie 0,7 z odrywaniem	Abaqus tarcie 1,5 z odrywaniem	Abaqus tarcie 0,7 bez odrywania	Romanoschi, X4 7,5 m grunt	Bisar	FWD
0	0,169	0,192	0,265	0,263	0,264	0,254	0,192	0,145
0,15	0,159	0,182	0,248	0,247	0,247	0,237		
0,167	0,153	0,175	0,239	0,238	0,238	0,228		
0,21							0,162	0,123
0,3	0,130	0,153	0,197	0,196	0,196	0,188	0,147	0,109
0,45	0,109	0,132	0,157	0,156	0,156	0,150	0,123	0,091
0,6	0,091	0,113	0,123	0,123	0,124	0,119	0,105	0,077
0,9	0,062	0,085	0,075	0,076	0,083	0,081	0,075	0,055
1,2	0,043	0,066	0,041	0,042	0,062	0,061	0,055	0,042
1,5	0,031	0,053	0,013	0,014	0,050	0,051	0,043	0,035
1,8	0,024	0,046	-0,010	-0,009	0,044	0,044	0,034	0,029

Tablica 4.12. Zestawienie ugięć nawierzchni odcinka doświadczalnego - sekcja III, obliczonych w Abaqus i Bisar oraz pomierzonych w terenie urządzeniem FWD

Odległość od osi obciążenia [m]	Ugięcia [mm]						
	Abaqus sczepność 4 m grunt	Abaqus poślizg 4 m grunt	Abaqus tarcie 0,5 z odrywaniem	Abaqus tarcie 0,7 z odrywaniem	Abaqus tarcie 1,5 z odrywaniem	Bisar	FWD
0	0,172	0,252	0,251	0,250	0,248	0,457	0,298
0,15	0,162	0,234	0,233	0,232	0,230		
0,167	0,156	0,224	0,223	0,223	0,221		
0,21						0,400	0,247
0,3	0,132	0,178	0,178	0,177	0,176	0,367	0,214
0,45	0,111	0,135	0,135	0,134	0,134	0,314	0,166
0,6	0,092	0,100	0,100	0,100	0,100	0,271	0,129
0,9	0,062	0,050	0,050	0,050	0,051	0,204	0,080
1,2	0,043	0,014	0,014	0,014	0,016	0,157	0,054
1,5	0,031	-0,015	-0,015	-0,014	-0,013	0,124	0,040
1,8	0,023	-0,040	-0,039	-0,039	-0,037	0,101	0,031

Rysunek 4.5. Zestawienie ugięć nawierzchni odcinka doświadczalnego sekcji I i modelu konstrukcji nawierzchni odcinka doświadczalnego zastosowanego w Abaqusie i Bisarze

Rysunek 4.6. Zestawienie ugięć nawierzchni odcinka doświadczalnego sekcji III i modelu konstrukcji nawierzchni odcinka doświadczalnego zastosowanego w Abaqusie i Bisarze

Literatura

- [1] Ralston A., Rabinowitz P., *A first course in numerical analysis*. Dover Publications, Inc., 2001
- [2] Zienkiewicz O.C. Taylor R. L ., *The Finite Element Method*. Butterworth-Heinemann Oxford, England, 2002
- [3] Zienkiewicz O.C., Taylor R.L., Too J.M., Reduced integration technique in general analysis of plates and shells. *Int. J. Num. Meth. Eng.*, **3**, 1971, p.275-290,
- [4] Pian T.H.H., Sumihara K., Rational approach for assumed stress finite elements. *Int. J. Num. Meth. Engng*, **20**, 1984, p.1685-1695
- [5] Taylor R.L., Beresford P.J., Wilson E.L., A non – conforming element for stress analysis. *Int. J. Num. Meth. Engng*, **10**, 1976, p. 1211-1219
- [6] Judycki J., Jaskuła P. i inni, Badania i ocena wpływu szczepności międzywarstwowej na trwałość konstrukcji nawierzchni asfaltowej, Niepublikowany raport z I i II etapu badań na zlecenie GDDKiA, Gdańsk 2005 i 2006.
- [7] COST 336 – Falling Weight Deflectometer, European Commission, Directorate General Transport, CROW 2000.
- [8] Judycki J., Porównanie kryteriów zmęczeniowych do projektowania podatnych i półsztywnych nawierzchni drogowych w aspekcie nowego polskiego katalogu typowych konstrukcji, *Drogownictwo* 1999, nr. 1 i 2.
- [9] Wriggers P.: *Computational contact mechanics*. Wiley, Chichester 2002
- [10] Romanoschi S.A. and Metcalf J.B., Characterization of Asphalt Concrete Layer Interfaces, *Transportation Research Record* 1778, 2001, Paper No. 01-2080, p.132-139
- [11] Romanoschi S.A. and Metcalf J.B., Effects of Interface Condition and Horizontal Wheel Loads on the Life of Flexible Pavement Structures, *Transportation Research Record* 1778 _ 123, 2001, Paper No. 01-2079, p. 123-131

Załącznik

Wyniki obliczeń mechanistycznych z programu Abaqus

Tabela Z1. Zestawienie wyników dla KR6 (W2) w osi obciążenia dla obciążenia normalnego i dla obciążenia normalnego i stycznego w osi obciążenia

Obciążenie normalne, oś obciążenia																		
KR6 (W2)	pełna sczepność	poślizg (odrywanie)	poślizg (brak odrywania)	tarcie ($\mu=0,3$; odrywanie)	tarcie ($\mu=0,5$; odrywanie)	tarcie ($\mu=0,7$; odrywanie)	tarcie ($\mu=1,0$; odrywanie)	tarcie ($\mu=1,5$; odrywanie)	tarcie ($\mu=2,0$; odrywanie)	tarcie ($\mu=2,5$; odrywanie)	tarcie ($\mu=3,0$; odrywanie)	tarcie ($\mu=5,0$; odrywanie)	tarcie ($\mu=0,5$; brak odrywania)	tarcie ($\mu=0,7$; brak odrywania)	Romanoschi X3	Romanoschi X3 N	Romanoschi X4	Romanoschi X4 N
Odkształcenie BA2 ϵ_2 dół [μ strain]	5,6	85,6	85,6	84,1	83,1	82,2	80,8	78,5	76,4	74,4	72,5	65,6	83,1	82,1	63,0	43,0	76,4	63,0
Odkształcenie BA3 ϵ_3 dół [μ strain]	48,7	74,3	74,2	73,8	73,5	73,3	72,8	72,2	71,5	70,9	70,3	68,2	73,5	73,2	69,6	62,5	73,2	69,6
Napężenie ścinające τ_{2xy} dół [MPa]	-1,696E-05	3,628E-05	3,629E-05	2,943E-05	2,503E-05	2,077E-05	1,461E-05	4,962E-06	-3,995E-06	-1,232E-05	-2,005E-05	-4,606E-05	2,505E-05	2,079E-05	1,165E-04	2,392E-04	-	1,165E-04
Trwałość BA2 [osi]	30 195 688 462	3 884 341	3 891 438	4 118 010	4 279 547	4 445 803	4 704 226	5 159 812	5 647 783	6 169 634	6 726 883	9 341 488	4 286 772	4 453 069	10 637 779	37 434 175	5 638 568	10 637 779
Trwałość BA3 [osi]	13 623 847	3 394 869	3 403 853	3 462 806	3 508 028	3 553 191	3 620 821	3 733 203	3 845 126	3 956 551	4 067 458	4 505 097	3 517 099	3 562 297	4 210 301	5 996 312	3 557 966	4 210 301

Obciążenie normalne i styczne, oś obciążenia																			
KR6 (W2)	pełna sczepność	poślizg (odrywanie)	poślizg (brak odrywania)	tarcie ($\mu=0,3$; odrywanie)	tarcie ($\mu=0,5$; odrywanie)	tarcie ($\mu=0,7$; odrywanie)	tarcie ($\mu=1,0$; odrywanie)	tarcie ($\mu=1,5$; odrywanie)	tarcie ($\mu=2,0$; odrywanie)	tarcie ($\mu=2,5$; odrywanie)	tarcie ($\mu=3,0$; odrywanie)	tarcie ($\mu=5,0$; odrywanie)	tarcie ($\mu=0,5$; brak odrywania)	tarcie ($\mu=0,7$; brak odrywania)	Romanoschi X3	Romanoschi X3 N	Romanoschi X4	Romanoschi X4 N	Romanoschi X4 (odrywanie)
Odkształcenie BA2 ϵ_2 dół [μ strain]	7,5	80,3	80,2	78,8	77,8	76,9	75,6	73,4	71,3	69,4	67,5	61,0	77,8	76,9	57,7	38,3	71,0	57,7	71,0
Odkształcenie BA3 ϵ_3 dół [μ strain]	44,7	66,3	66,3	65,9	65,7	65,4	65,0	64,4	63,9	63,3	62,8	60,9	65,6	65,4	62,2	55,9	65,5	62,2	65,5
Napężenie ścinające τ_{2xy} dół [MPa]	2,023E-06	6,363E-06	6,370E-06	2,054E-06	-7,109E-07	-3,393E-06	-7,271E-06	-1,335E-05	-1,900E-05	-2,425E-05	-2,915E-05	-4,563E-05	-7,000E-07	-3,379E-06	2,925E-05	1,800E-04	2,925E-05	7,789E-05	2,925E-05
Trwałość BA2 [osi]	11 668 995 853	4 802 151	4 811 285	5 103 027	5 311 238	5 525 684	5 859 316	6 448 194	7 079 749	7 755 915	8 478 587	11 873 780	5 320 546	5 535 049	14 228 686	54 823 454	7 182 416	14 228 686	7 182 416
Trwałość BA3 [osi]	18 019 895	4 928 937	4 943 196	5 027 594	5 093 204	5 158 676	5 256 612	5 419 116	5 580 647	5 741 141	5 900 559	6 526 394	5 107 598	5 173 119	6 090 719	8 655 424	5 140 034	6 090 719	5 140 034

Tabela Z2. Zestawienie wyników dla KR6 (W2) w osi obciążenia, obciążenie normalne i obciążenia normalnego i stycznego na krawędzi obciążenia

Obciążenie normalne, oś obciążenia																		
KR6 (W2)	pełna szczerpność	poślizg (odrywanie)	poślizg (brak odrywania)	tarcie ($\mu=0,3$; odrywanie)	tarcie ($\mu=0,5$; odrywanie)	tarcie ($\mu=0,7$; odrywanie)	tarcie ($\mu=1,0$; odrywanie)	tarcie ($\mu=1,5$; odrywanie)	tarcie ($\mu=2,0$; odrywanie)	tarcie ($\mu=2,5$; odrywanie)	tarcie ($\mu=3,0$; odrywanie)	tarcie ($\mu=5,0$; odrywanie)	tarcie ($\mu=0,5$; brak odrywania)	tarcie ($\mu=0,7$; brak odrywania)	Romanoschi X3	Romanoschi X3 N	Romanoschi X4	Romanoschi X4 N
Odkształcenie BA2 ϵ_2 dół [μ strain]	-4,9	33,1	33,0	33,2	33,4	33,4	33,6	33,8	34,0	34,3	34,3	34,6	33,3	33,4	15,6	4,0	25,5	15,6
Odkształcenie BA3 ϵ_3 dół [μ strain]	31,7	74,3	42,6	42,6	42,6	42,6	42,6	42,5	42,5	42,4	42,4	42,2	42,6	73,2	39,9	35,9	42,2	39,9
Napężenie ścinające τ_{2xy} dół [MPa]	1,620E-03	8,080E-03	8,080E-03	-7,869E-03	7,700E-03	7,590E-03	-7,405E-03	-7,095E-03	-6,802E-03	-6,260E-03	-6,260E-03	-5,332E-03	-7,734E-03	-7,600E-03	7,338E-03	-6,113E-03	7,854E-03	-7,338E-03
Trwałość BA2 [osi]		88 758 956	89 174 214	87 320 964	86 436 967	85 608 345	84 462 071	82 784 722	81 364 904	79 171 860	79 171 860	76 720 572	86 811 642	85 969 004	1 054 433 461	96 471 287 401	210 335 283	1 054 433 461
Trwałość BA3 [osi]	55 854 816	3 394 869	21 146 382	21 081 896	21 109 132	21 137 044	21 180 073	21 254 675	21 332 571	21 497 075	21 497 075	21 853 411	21 211 293	3 562 297	26 325 092	36 999 912	21 877 910	26 325 092

Obciążenie normalne i styczne, oś obciążenia																			
KR6 (W2)	pełna szczerpność	poślizg (odrywanie)	poślizg (brak odrywania)	tarcie ($\mu=0,3$; odrywanie)	tarcie ($\mu=0,5$; odrywanie)	tarcie ($\mu=0,7$; odrywanie)	tarcie ($\mu=1,0$; odrywanie)	tarcie ($\mu=1,5$; odrywanie)	tarcie ($\mu=2,0$; odrywanie)	tarcie ($\mu=2,5$; odrywanie)	tarcie ($\mu=3,0$; odrywanie)	tarcie ($\mu=5,0$; odrywanie)	tarcie ($\mu=0,5$; brak odrywania)	tarcie ($\mu=0,7$; brak odrywania)	Romanoschi X3	Romanoschi X3 N	Romanoschi X4	Romanoschi X4 N	Romanoschi X4 (odrywanie)
Odkształcenie BA2 ϵ_2 dół [μ strain]	-0,8	43,1	43,1	43,1	43,1	43,1	43,1	43,0	42,9	42,8	42,7	42,2	43,0	43,0	25,1	12,7	35,2	25,1	35,2
Odkształcenie BA3 ϵ_3 dół [μ strain]	32,6	43,4	43,4	43,4	43,4	43,3	43,3	43,2	43,2	43,1	43,0	42,7	43,3	43,3	40,9	37,2	43,1	40,9	43,1
Napężenie ścinające τ_{2xy} dół [MPa]	1,790E-03	-7,681E-03	-7,682E-03	-7,465E-03	-7,326E-03	-7,189E-03	-6,988E-03	-6,675E-03	-6,378E-03	-6,097E-03	-5,832E-03	-4,899E-03	-7,328E-03	-7,193E-03	3,225E-01	-5,821E-03	-7,465E-03	-6,974E-03	-7,465E-03
Trwałość BA2 [osi]		37 180 243	37 311 015	37 179 665	37 194 821	37 221 805	37 285 605	37 438 385	37 652 652	37 921 442	38 241 794	39 977 215	37 317 117	37 341 205	220 898 913	2 055 955 322	72 094 693	220 898 913	72 094 693
Trwałość BA3 [osi]	51 192 360	19 849 052	19 943 191	19 907 806	19 947 745	19 988 257	20 049 922	20 155 489	20 263 840	20 374 615	20 487 641	20 955 822	20 040 201	20 080 064	24 173 240	33 163 547	20 408 845	24 173 240	20 408 845

Tabela Z3 Zestawienie naprężeń poziomych dla KR6 (W2) w osi obciążenia dla obciążenia normalnego i dla obciążenia normalnego i stycznego w osi obciążenia

Obciążenie normalne, oś obciążenia																	
z (cm)	KR6 (W2)	pełna szcepność	poślizg (odrywanie)	poślizg (brak odrywania)	tarcie ($\mu=0,3$; odrywanie)	tarcie ($\mu=0,5$; odrywanie)	tarcie ($\mu=0,7$; odrywanie)	tarcie ($\mu=1,0$; odrywanie)	tarcie ($\mu=1,5$; odrywanie)	tarcie ($\mu=2,0$; odrywanie)	tarcie ($\mu=2,5$; odrywanie)	tarcie ($\mu=3,0$; odrywanie)	tarcie ($\mu=5,0$; odrywanie)	tarcie ($\mu=0,5$; brak odrywania)	tarcie ($\mu=0,7$; brak odrywania)	Romanoschi X3	Romanoschi X4
0	Naprężenie σ_1 góra [MPa]	-1,0723	-1,2541	-0,4525	-1,2483	-1,2446	-1,2410	-1,2356	-1,2271	-1,2190	-1,2112	-1,2039	-1,1776	-1,2440	-1,2403	-1,2596	-1,2700
5	Naprężenie σ_1 dół [MPa]	-0,6079	-0,3268	0,2402	-0,3292	-0,3308	-0,3323	-0,3346	-0,3383	-0,3419	-0,3454	-0,3487	-0,3610	-0,3306	-0,3322	-0,4495	-0,3858
5	Naprężenie σ_2 góra [MPa]	-0,6006	-0,3245	-0,3245	-0,3269	-0,3285	-0,3300	-0,3323	-0,3360	-0,3396	-0,3430	-0,3463	-0,3585	-0,3283	-0,3299	-0,4449	-0,3824
13	Naprężenie σ_2 dół [MPa]	-0,1094	1,0204	1,0204	0,9992	0,9854	0,9719	0,9522	0,9207	0,8907	0,8622	0,8351	0,7382	0,9848	0,9714	0,6993	0,8897
13	Naprężenie σ_3 góra góra [MPa]	-0,1117	-1,2927	-1,2927	-1,2710	-1,2569	-1,2431	-1,2229	-1,1906	-1,1599	-1,1307	-1,1028	-1,0033	-1,2559	-1,2422	-0,9630	-1,1621
22	Naprężenie σ_3 góra dół [MPa]	0,2307	-0,0864	-0,0864	-0,0831	-0,1118	-0,0789	-0,0759	-0,0709	-0,0662	-0,0616	-0,0572	-0,0409	-0,0809	-0,0789	0,0351	-0,0315
22	Naprężenie σ_3 dół góra [MPa]	0,2320	-0,0846	-0,0846	-0,0814	-0,0793	-0,0772	-0,0742	-0,0693	-0,0645	-0,0600	-0,0556	-0,0394	-0,0792	-0,0771	0,0368	-0,0298
31	Naprężenie σ_3 dół dół [MPa]	0,6533	0,9891	0,9891	0,9832	0,9793	0,9755	0,9700	0,9610	0,9525	0,9442	0,9364	0,9078	0,9786	0,9748	0,9292	0,9765
31	Naprężenie KŁSM góra [MPa]	0,0134	0,0132	0,0132	0,0131	0,0131	0,0130	0,0130	0,0129	0,0128	0,0127	0,0126	0,0123	0,0131	0,0130	0,0149	0,0143
51	Naprężenie KŁSM dół [MPa]	0,0246	0,0455	0,0455	0,0453	0,0452	0,0451	0,0449	0,0446	0,0444	0,0441	0,0439	0,0430	0,0451	0,0450	0,0386	0,0430
51	Naprężenie na podłożu góra [MPa]	0,0002	0,0002	0,0002	0,0002	0,0002	0,0002	0,0002	0,0129	0,0002	0,0001	0,0001	0,0001	0,0002	0,0002	0,0008	0,0006

Obciążenie normalne i styczne, oś obciążenia																		
z (cm)	KR6 (W2)	pełna szcepność	poślizg (odrywa nie)	poślizg (brak odrywania)	tarcie ($\mu=0,3$; odrywanie)	tarcie ($\mu=0,5$; odrywanie)	tarcie ($\mu=0,7$; odrywa nie)	tarcie ($\mu=1,0$; odrywanie)	tarcie ($\mu=1,5$; odrywanie)	tarcie ($\mu=2,0$; odrywanie)	tarcie ($\mu=2,5$; odrywanie)	tarcie ($\mu=3,0$; odrywanie)	tarcie ($\mu=5,0$; odrywanie)	tarcie ($\mu=0,5$; brak odrywania)	tarcie ($\mu=0,7$; brak odrywania)	Romano schi X3	Romanoschi X4	Romanoschi X4 odrywanie
0	Naprężenie σ_1 góra [MPa]	1,2770	1,1496	1,1503	1,1542	1,1572	1,1601	1,1643	1,1711	1,1775	1,1836	1,1895	1,2101	1,1578	1,1607	1,1373	1,1311	1,1311
5	Naprężenie σ_1 dół [MPa]	-0,2624	0,0318	0,0320	0,0286	0,0266	0,0245	0,0216	0,0168	0,0121	0,0077	0,0035	-0,0120	0,0267	0,0247	-0,0946	-0,0289	-0,0289
5	Naprężenie σ_2 góra [MPa]	-0,2607	0,0280	0,0281	0,0249	0,0228	0,0208	0,0179	0,0131	0,0086	0,0042	0,0000	-0,0152	0,0230	0,0210	-0,0960	-0,0316	-0,0316
13	Naprężenie σ_2 dół [MPa]	-0,0553	0,9703	0,9696	0,9506	0,9378	0,9253	0,9070	0,8778	0,8501	0,8238	0,7987	0,7095	0,9372	0,9247	0,6522	0,8398	0,8398
13	Naprężenie σ_3 góra góra [MPa]	-0,0585	-1,1324	-1,1314	-1,1122	-1,0991	-1,0863	-1,0676	-1,0377	-1,0092	-0,9822	-0,9564	-0,8646	-1,0982	-1,0854	-0,8067	-1,0024	-1,0024
22	Naprężenie σ_3 góra dół [MPa]	0,2305	-0,0911	-0,0910	-0,0873	-0,0848	-0,0824	-0,0788	-0,0731	-0,0676	-0,0623	-0,0572	-0,0386	-0,0847	-0,0823	0,0324	-0,0353	-0,0353
22	Naprężenie σ_3 dół góra [MPa]	0,2314	-0,0898	-0,0897	-0,0860	-0,0835	-0,0811	-0,0776	-0,0718	-0,0663	-0,0611	-0,0560	-0,0375	-0,0834	-0,0810	0,0337	-0,0339	-0,0339
31	Naprężenie σ_3 dół dół [MPa]	0,6030	0,8992	0,8984	0,8937	0,8902	0,8867	0,8815	0,8733	0,8654	0,8578	0,8506	0,8244	0,8894	0,8859	0,8445	0,8884	0,8884
31	Naprężenie KŁSM góra [MPa]	0,0123	0,0111	0,0111	0,0111	0,0110	0,0110	0,0110	0,0109	0,0108	0,0108	0,0107	0,0105	0,0110	0,0110	0,0130	0,0123	0,0123
51	Naprężenie KŁSM dół [MPa]	0,0235	0,0437	0,0436	0,0435	0,0434	0,0433	0,0431	0,0428	0,0425	0,0423	0,0420	0,0411	0,0433	0,0432	0,0369	0,0413	0,0413
51	Naprężenie na podłożu góra [MPa]	0,0001	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	-0,0001	-0,0001	-0,0001	-0,0001	-0,0001	-0,0002	0,0000	0,0000	0,0006	0,0004	0,0004

Tabela Z4. Zestawienie naprężeń poziomych dla KR6 (W2) w osi obciążenia dla obciążenia normalnego i dla obciążenia normalnego i stycznego na krawędzi obciążenia

Obciążenie normalne, oś obciążenia																	
z (cm)	KR6 (W2)	pełna szcepnosc	poślizg (odrywanie)	poślizg (brak odrywania)	tarcie ($\mu=0,3$; odrywanie)	tarcie ($\mu=0,5$; odrywanie)	tarcie ($\mu=0,7$; odrywanie)	tarcie ($\mu=1,0$; odrywanie)	tarcie ($\mu=1,5$; odrywanie)	tarcie ($\mu=2,0$; odrywanie)	tarcie ($\mu=2,5$; odrywanie)	tarcie ($\mu=3,0$; odrywanie)	tarcie ($\mu=5,0$; odrywanie)	tarcie ($\mu=0,5$; brak odrywania)	tarcie ($\mu=0,7$; brak odrywania)	Romanoschi X3	Romanoschi X4
0	Naprężenie σ_{x1} góra [MPa]	-0,5407	-0,5707	-0,5700	-0,5709	-0,5709	-0,5710	-0,5711	-0,5713	-0,5713	-0,5714	-0,5714	-0,5711	-0,5702	-0,5703	-0,5918	-0,5911
5	Naprężenie σ_{x1} dół [MPa]	-0,4299	-0,2079	-0,2078	-0,2090	-0,2097	-0,2104	-0,2115	-0,2132	-0,2148	-0,2165	-0,2181	-0,2240	-0,2096	-0,2103	-0,3203	-0,2635
5	Naprężenie σ_{x2} góra [MPa]	-0,4234	-0,2057	-0,2055	-0,2067	-0,2074	-0,2081	-0,2092	-0,2108	-0,2124	-0,2140	-0,2156	-0,2214	-0,2073	-0,2080	-0,3159	-0,2602
13	Naprężenie σ_{x2} dół [MPa]	-0,1325	0,4982	0,4976	0,4972	0,4965	0,4958	0,4946	0,4925	0,4904	0,4881	0,4857	0,4753	0,4959	0,4952	0,2388	0,3862
13	Naprężenie σ_{x3} góra góra [MPa]	-0,1292	-0,8001	-0,7990	-0,7985	-0,7974	-0,7963	-0,7946	-0,7917	-0,7887	-0,7856	-0,7824	-0,7693	-0,7964	-0,7953	-0,5343	-0,6886
22	Naprężenie σ_{x3} góra dół [MPa]	0,1548	-0,0864	-0,0835	-0,0822	-0,0813	-0,0804	-0,0790	-0,0768	-0,0747	-0,0726	-0,0706	-0,0630	-0,0812	-0,0789	0,0249	-0,0329
22	Naprężenie σ_{x3} dół góra [MPa]	0,1553	-0,0830	-0,0829	-0,0816	-0,0807	-0,0797	-0,0784	-0,0762	-0,0741	-0,0720	-0,0700	-0,0624	-0,0806	-0,0797	0,0255	-0,0323
31	Naprężenie σ_{x3} dół dół [MPa]	0,4585	0,9891	0,6273	0,6271	0,6264	0,6256	0,6246	0,6229	0,6212	0,6195	0,6178	0,6115	0,6255	0,9748	0,5895	0,6217
31	Naprężenie KŁSM góra [MPa]	0,0083	0,0051	0,0051	0,0051	0,0052	0,0052	0,0052	0,0053	0,0053	0,0053	0,0054	0,0055	0,0052	0,0052	0,0072	0,0063
51	Naprężenie KŁSM dół [MPa]	0,0208	0,0368	0,0367	0,0367	0,0366	0,0366	0,0365	0,0363	0,0362	0,0360	0,0359	0,0353	0,0365	0,0365	0,0309	0,0347
51	Naprężenie na podłożu góra [MPa]	-0,0003	-0,0010	-0,0010	-0,0010	-0,0010	-0,0010	-0,0010	-0,0010	-0,0010	-0,0010	-0,0010	-0,0010	-0,0010	-0,0010	-0,0003	-0,0005

Obciążenie normalne i styczne, oś obciążenia																		
z (cm)	KR6 (W2)	pełna szcepnosc	poślizg (odrywa nie)	poślizg (brak odrywania)	tarcie ($\mu=0,3$; odrywanie)	tarcie ($\mu=0,5$; odrywanie)	tarcie ($\mu=0,7$; Odr.)	tarcie ($\mu=1,0$; odrywanie)	tarcie ($\mu=1,5$; odrywanie)	tarcie ($\mu=2,0$; odrywanie)	tarcie ($\mu=2,5$; odrywanie)	tarcie ($\mu=3,0$; odrywanie)	tarcie ($\mu=5,0$; odrywanie)	tarcie ($\mu=0,5$; brak odr.)	tarcie ($\mu=0,7$; brak odrywania)	Romano schi X3	Romanoschi X4	Romanoschi X4 odrywanie
0	Naprężenie σ_{x1} góra [MPa]	-1,2411	-1,276	-1,2757	-1,2763	-1,2763	-1,2762	-1,2760	-1,2758	-1,2755	-1,2751	-1,2748	-1,2731	-1,2756	-1,2755	-1,3003	-1,2982	-0,3254
5	Naprężenie σ_{x1} dół [MPa]	-0,5037	-0,272	-0,2722	-0,2738	-0,2747	-0,2756	-0,2769	-0,2790	-0,2811	-0,2831	-0,2851	-0,2926	-0,2745	-0,2754	-0,3879	-0,3295	0,4724
5	Naprężenie σ_{x2} góra [MPa]	-0,4963	-0,269	-0,2692	-0,2707	-0,2716	-0,2725	-0,2738	-0,2759	-0,2779	-0,2799	-0,2819	-0,2892	-0,2714	-0,2723	-0,3826	-0,3254	-0,3254
13	Naprężenie σ_{x2} dół [MPa]	-0,1079	0,586	0,5855	0,5834	0,5814	0,5795	0,5766	0,5717	0,5667	0,5617	0,5567	0,5363	0,5808	0,5789	0,3225	0,4724	0,4724
13	Naprężenie σ_{x3} góra góra [MPa]	-0,1066	-0,836	-0,8352	-0,8330	-0,8308	-0,8285	-0,8252	-0,8195	-0,8138	-0,8081	-0,8024	-0,7797	-0,8297	-0,8275	-0,5675	-0,7237	-0,7237
22	Naprężenie σ_{x3} góra dół [MPa]	0,1670	-0,078	-0,0779	-0,0763	-0,0753	-0,0742	-0,0726	-0,0701	-0,0676	-0,0651	-0,0628	-0,0539	-0,0752	-0,0741	0,0326	-0,0263	-0,0263
22	Naprężenie σ_{x3} dół góra [MPa]	0,1676	-0,077	-0,0771	-0,0755	-0,0745	-0,0734	-0,0718	-0,0693	-0,0668	-0,0644	-0,0620	-0,0532	-0,0744	-0,0733	0,0334	-0,0255	-0,0255
31	Naprężenie σ_{x3} dół dół [MPa]	0,4633	0,634	0,6332	0,6327	0,6319	0,6310	0,6298	0,6278	0,6258	0,6238	0,6219	0,6144	0,6311	0,6303	0,5976	0,6286	0,6286
31	Naprężenie KŁSM góra [MPa]	0,0086	0,005	0,0054	0,0054	0,0054	0,0054	0,0055	0,0055	0,0055	0,0055	0,0056	0,0056	0,0058	0,0054	0,0076	0,0066	0,0066
51	Naprężenie KŁSM dół [MPa]	0,0203	0,036	0,0360	0,0360	0,0359	0,0359	0,0358	0,0356	0,0354	0,0353	0,0351	0,0345	0,0358	0,0358	0,0303	0,0340	0,0340
51	Naprężenie na podłożu góra [MPa]	-0,0004	-0,00	-0,0010	-0,0011	-0,0011	-0,0011	-0,0011	-0,0011	-0,0011	-0,0011	-0,0011	-0,0011	-0,0010	-0,0010	-0,0003	-0,0006	-0,0006

Tabela Z5. Zestawienie odkształceń poziomych dla KR6 (W2) w osi obciążenia dla obciążenia normalnego i dla obciążenia normalnego i stycznego w osi obciążenia

Obciążenie normalne, oś obciążenia																	
z (cm)	KR6 (W2)	pełna szczerpość	poślizg (odrywanie)	poślizg (brak odrywania)	tarcie ($\mu=0,3$; odrywanie)	tarcie ($\mu=0,5$; odrywanie)	tarcie ($\mu=0,7$; odrywanie)	tarcie ($\mu=1,0$; odrywanie)	tarcie ($\mu=1,5$; odrywanie)	tarcie ($\mu=2,0$; odrywanie)	tarcie ($\mu=2,5$; odrywanie)	tarcie ($\mu=3,0$; odrywanie)	tarcie ($\mu=5,0$; odrywanie)	tarcie ($\mu=0,5$; brak odrywania)	tarcie ($\mu=0,7$; brak odrywania)	Romanoschi X3	Romanoschi X4
0	Odkształcenie ex1 góra [μstrain]	-52,47	-64,85	-64,80	-64,46	-64,21	-63,96	-63,59	-63,01	-62,46	-61,94	-61,44	-59,65	-64,16	-63,91	-65,21	-65,93
5	Odkształcenie ex1 dół [μstrain]	-21,92	-3,39	-3,38	-3,52	-3,61	-3,69	-3,82	-4,02	-4,22	-4,41	-4,60	-5,30	-3,59	-3,68	-11,68	-7,39
5	Odkształcenie ex2 góra [μstrain]	-21,93	-3,40	-3,39	-3,53	-3,61	-3,70	-3,82	-4,03	-4,23	-4,42	-4,61	-5,31	-3,60	-3,69	-11,69	-7,40
13	Odkształcenie ex2 dół [μstrain]	5,63	85,61	85,56	84,11	83,13	82,17	80,77	78,54	76,41	74,38	72,45	65,57	83,09	82,13	63,04	76,45
13	Odkształcenie ex3 góra góra [μstrain]	5,63	-78,63	-78,56	-77,09	-76,09	-75,11	-73,68	-71,39	-69,21	-67,14	-65,16	-58,10	-76,02	-75,05	-54,93	-69,23
22	Odkształcenie ex3 góra dół [μstrain]	22,15	2,77	2,77	2,89	0,98	3,06	3,19	3,39	3,58	3,78	3,96	4,67	2,98	3,07	10,97	6,54
22	Odkształcenie ex3 dół góra [μstrain]	22,15	2,76	2,77	2,89	2,97	3,06	3,18	3,38	3,58	3,77	3,96	4,66	2,98	3,06	10,97	6,54
31	Odkształcenie ex3 dół dół [μstrain]	48,70	74,28	74,22	73,83	73,54	73,26	72,84	72,17	71,52	70,90	70,31	68,16	73,49	73,20	69,58	73,23
31	Odkształcenie KLSM góra [μstrain]	48,56	74,01	73,95	73,57	73,28	72,99	72,58	71,91	71,27	70,65	70,06	67,93	73,22	72,94	69,33	72,97
51	Odkształcenie KLSM dół [μstrain]	54,29	100,91	100,69	100,54	100,30	100,06	99,70	99,13	98,57	98,03	97,51	95,57	100,08	99,85	84,47	94,77
51	Odkształcenie na podłożu góra [μstrain]	54,34	100,98	100,76	100,61	100,37	100,13	99,77	71,91	98,65	98,11	97,59	95,65	100,15	99,92	84,53	94,83

Obciążenie normalne i styczne, oś obciążenia																		
z (cm)	KR6 (W2)	pełna szczerpość	poślizg (odrywa- nie)	poślizg (brak odrywania)	tarcie ($\mu=0,3$; odrywanie)	tarcie ($\mu=0,5$; odrywanie)	tarcie ($\mu=0,7$; odrywa- nie)	tarcie ($\mu=1,0$; odrywanie)	tarcie ($\mu=1,5$; odrywanie)	tarcie ($\mu=2,0$; odrywanie)	tarcie ($\mu=2,5$; odrywanie)	tarcie ($\mu=3,0$; odrywanie)	tarcie ($\mu=5,0$; odrywanie)	tarcie ($\mu=0,5$; brak odrywania)	tarcie ($\mu=0,7$; brak odrywania)	Romano- schi X3	Romanoschi X4	Romanoschi X4 odrywanie
0	Odkształcenie ex1 góra [μstrain]	157,54	150,39	150,44	150,67	150,85	151,02	151,28	151,68	152,07	152,44	152,79	154,02	150,89	151,07	149,30	149,03	149,03
5	Odkształcenie ex1 dół [μstrain]	2,17	22,97	22,98	22,74	22,58	22,43	22,21	21,86	21,52	21,19	20,88	19,74	22,60	22,45	14,18	18,76	18,76
5	Odkształcenie ex2 góra [μstrain]	2,17	22,97	22,98	22,73	22,58	22,43	22,21	21,86	21,52	21,19	20,88	19,74	22,59	22,44	14,18	18,75	18,75
13	Odkształcenie ex2 dół [μstrain]	7,51	80,27	80,22	78,80	77,85	76,92	75,56	73,39	71,34	69,39	67,53	60,97	77,81	76,88	57,70	71,03	71,03
13	Odkształcenie ex3 góra góra [μstrain]	7,51	-69,11	-69,04	-67,61	-66,64	-65,69	-64,30	-62,08	-59,98	-57,99	-56,09	-49,36	-66,57	-65,62	-45,53	-59,67	-59,67
22	Odkształcenie ex3 góra dół [μstrain]	21,53	0,37	0,38	0,59	0,73	0,87	1,08	1,41	1,74	2,05	2,34	3,44	0,74	0,88	8,92	4,30	4,30
22	Odkształcenie ex3 dół góra [μstrain]	21,53	0,36	0,37	0,58	0,73	0,87	1,07	1,41	1,73	2,04	2,34	3,43	0,73	0,87	8,92	4,29	4,29
31	Odkształcenie ex3 dół dół [μstrain]	44,73	66,32	66,27	65,93	65,67	65,41	65,04	64,44	63,87	63,32	62,79	60,90	65,61	65,36	62,19	65,48	65,48
31	Odkształcenie KLSM góra [μstrain]	44,62	66,08	66,03	65,69	65,43	65,18	64,81	64,21	63,64	63,10	62,58	60,70	65,38	65,12	61,98	65,25	65,25
51	Odkształcenie KLSM dół [μstrain]	51,92	96,76	96,55	96,37	96,11	95,86	95,49	94,88	94,30	93,73	93,18	91,16	95,91	95,66	80,71	90,78	90,78
51	Odkształcenie na podłożu góra [μstrain]	51,97	96,84	96,62	96,45	96,19	95,94	95,56	94,96	94,37	93,81	93,26	91,23	95,98	95,73	80,77	90,84	90,84

Tabela Z6. Zestawienie odkształceń poziomych dla KR6 (W2) w osi obciążenia dla obciążenia normalnego i dla obciążenia normalnego i stycznego na krawędzi obciążenia

Obciążenie normalne, krawędź obciążenia																	
Z (cm)	KR6 (W2)	pełna szczepność	poślizg (odrywanie)	poślizg (brak odrywania)	tarcie ($\mu=0,3$; odrywanie)	tarcie ($\mu=0,5$; odrywanie)	tarcie ($\mu=0,7$; odrywanie)	tarcie ($\mu=1,0$; odrywanie)	tarcie ($\mu=1,5$; odrywanie)	tarcie ($\mu=2,0$; odrywanie)	tarcie ($\mu=2,5$; odrywanie)	tarcie ($\mu=3,0$; odrywanie)	tarcie ($\mu=5,0$; odrywanie)	tarcie ($\mu=0,5$; brak odrywania)	tarcie ($\mu=0,7$; brak odrywania)	Romanoschi X3	Romanoschi X4
0	Odkształcenie ex1 góra [ustrain]	-26,02	-26,16	-26,12	-26,24	-26,29	-26,33	-26,40	-26,51	-26,61	-26,70	-26,78	-27,06	-26,24	-26,29	-27,80	-27,61
5	Odkształcenie ex1 dół [ustrain]	-21,58	-7,17	-7,16	-7,24	-7,28	-7,33	-7,39	-7,50	-7,60	-7,70	-7,80	-8,18	-7,27	-7,31	-14,68	-10,91
5	Odkształcenie ex2 góra [ustrain]	-21,56	-7,14	-7,13	-7,21	-7,25	-7,30	-7,36	-7,47	-7,58	-7,68	-7,78	-8,15	-7,24	-7,29	-14,66	-10,88
13	Odkształcenie ex2 dół [ustrain]	-4,86	33,08	33,04	33,25	33,35	33,45	33,59	33,79	33,97	34,12	34,25	34,58	33,31	33,41	15,60	25,45
13	Odkształcenie ex3 góra góra [ustrain]	-4,83	-45,92	-45,84	-46,06	-46,15	-46,23	-46,35	-46,52	-46,66	-46,78	-46,88	-47,08	-46,07	-46,15	-27,57	-38,11
22	Odkształcenie ex3 góra dół [ustrain]	12,73	2,77	-2,25	-2,17	-2,12	-2,06	-1,98	-1,85	-1,73	-1,60	-1,48	-1,04	-2,11	3,07	5,05	1,22
22	Odkształcenie ex3 dół góra [ustrain]	12,72	-2,27	-2,26	-2,18	-2,13	-2,07	-1,99	-1,86	-1,74	-1,61	-1,49	-1,05	-2,12	-2,07	5,05	1,21
31	Odkształcenie ex3 dół dół [ustrain]	31,72	74,28	42,61	42,65	42,63	42,61	42,59	42,54	42,49	42,44	42,39	42,18	42,57	73,20	39,86	42,17
31	Odkształcenie KLSM góra [ustrain]	32,49	44,25	44,18	44,21	44,18	44,15	44,11	44,04	43,97	43,90	43,83	43,54	44,12	44,09	41,31	43,71
51	Odkształcenie KLSM dół [ustrain]	45,63	80,90	80,67	80,70	80,57	80,45	80,26	79,95	79,64	79,35	79,06	77,97	80,35	80,23	66,89	75,55
51	Odkształcenie na podłożu góra [ustrain]	46,10	82,03	81,80	81,82	81,69	81,55	81,35	81,03	80,72	80,41	80,11	78,98	81,46	81,33	67,86	76,62

Obciążenie normalne i styczne, krawędź obciążenia																		
Z (cm)	KR6 (W2)	pełna szczepność	poślizg (odrywanie)	poślizg (brak odrywania)	tarcie ($\mu=0,3$; odrywanie)	tarcie ($\mu=0,5$; odrywanie)	tarcie ($\mu=0,7$; odrywanie)	tarcie ($\mu=1,0$; odrywanie)	tarcie ($\mu=1,5$; odrywanie)	tarcie ($\mu=2,0$; odrywanie)	tarcie ($\mu=2,5$; odrywanie)	tarcie ($\mu=3,0$; odrywanie)	tarcie ($\mu=5,0$; odrywanie)	tarcie ($\mu=0,5$; brak odrywania)	tarcie ($\mu=0,7$; brak odrywania)	Romanoschi X3	Romanoschi X4	Romanoschi X4 odrywanie
0	Odkształcenie ex1 góra [ustrain]	-88,68	-88,97	-88,92	-89,03	-89,07	-89,10	-89,16	-89,24	-89,32	-89,38	-89,45	-89,64	-89,02	-89,06	-90,95	-90,58	-13,13
5	Odkształcenie ex1 dół [ustrain]	-24,66	-9,24	-9,22	-9,33	-9,40	-9,46	-9,55	-9,70	-9,85	-9,99	-10,13	-10,64	-9,38	-9,45	-17,13	-13,16	35,24
5	Odkształcenie ex2 góra [ustrain]	-24,63	-9,21	-9,20	-9,31	-9,37	-9,43	-9,53	-9,68	-9,82	-9,96	-10,10	-10,61	-9,36	-9,42	-17,11	-13,13	-13,13
13	Odkształcenie ex2 dół [ustrain]	-0,83	43,10	43,05	43,10	43,09	43,08	43,06	43,01	42,93	42,84	42,73	42,16	43,05	43,04	25,08	35,24	35,24
13	Odkształcenie ex3 góra góra [ustrain]	-0,80	-47,55	-47,47	-47,53	-47,51	-47,49	-47,45	-47,37	-47,27	-47,15	-47,01	-46,34	-47,44	-47,42	-28,79	-39,57	-39,57
22	Odkształcenie ex3 góra dół [ustrain]	14,54	-1,03	-1,02	-0,92	-0,86	-0,79	-0,69	-0,53	-0,37	-0,22	-0,08	0,46	-0,85	-0,78	6,55	2,58	2,58
22	Odkształcenie ex3 dół góra [ustrain]	14,53	-1,04	-1,03	-0,94	-0,87	-0,80	-0,70	-0,54	-0,39	-0,24	-0,09	0,45	-0,86	-0,79	6,54	2,57	2,57
31	Odkształcenie ex3 dół dół [ustrain]	32,57	43,43	43,37	43,40	43,37	43,34	43,30	43,23	43,16	43,09	43,02	42,72	43,31	43,28	40,91	43,07	43,07
31	Odkształcenie KLSM góra [ustrain]	33,21	44,82	44,75	44,76	44,72	44,69	44,63	44,54	44,44	44,35	44,25	43,88	44,66	44,63	42,17	44,41	44,41
51	Odkształcenie KLSM dół [ustrain]	44,73	79,31	79,09	79,10	78,96	78,82	78,61	78,27	77,95	77,63	77,32	76,15	78,74	78,60	65,56	74,07	74,07
51	Odkształcenie na podłożu góra [ustrain]	45,13	80,34	80,12	80,12	79,97	79,82	79,61	79,26	78,92	78,59	78,27	77,06	79,75	79,61	66,43	75,05	75,05

Tabela Z7. Porównanie rozkładu naprężeń dla KR6 (W2) dla modeli Romanoschi

z (cm)	KR6 (W2)	Oś obciążenia										Krawędź obciążenia									
		Obciążenie normalne					Obciążenie normalne i styczne					Obciążenie normalne					Obciążenie normalne i styczne				
		pełna szcepność	Romanoschi X3	Romanoschi X3 N	Romanoschi X4	Romanoschi X4 N	pełna szcepność	Romanoschi X3	Romanoschi X3 N	Romanoschi X4	Romanoschi X4 N	pełna szcepność	Romanoschi X3	Romanoschi X3 N	Romanoschi X4	Romanoschi X4 N	pełna szcepność	Romanoschi X3	Romanoschi X3 N	Romanoschi X4	Romanoschi X4 N
0	Naprężenie σ_{x1} góra [MPa]	-1,072	-1,260	-1,211	-1,270	-1,260	1,277	1,137	1,176	1,131	1,137	-0,541	-0,592	-0,573	-0,591	-0,592	-1,241	-1,300	-1,282	-1,298	-1,300
5	Naprężenie σ_{x1} dół [MPa]	-0,608	-0,450	-0,521	-0,386	-0,450	-0,262	-0,095	-0,169	-0,029	-0,095	-0,430	-0,320	-0,377	-0,264	-0,320	-0,504	-0,388	-0,447	-0,330	-0,388
5	Naprężenie σ_{x2} góra [MPa]	-0,601	-0,445	-0,515	-0,382	-0,445	-0,261	-0,096	-0,169	-0,032	-0,096	-0,423	-0,316	-0,372	-0,260	-0,316	-0,496	-0,383	-0,441	-0,325	-0,383
13	Naprężenie σ_{x2} dół [MPa]	-0,109	0,699	0,416	0,890	0,699	-0,055	0,652	0,380	0,840	0,652	-0,132	0,239	0,056	0,386	0,239	-0,108	0,323	0,134	0,472	0,323
13	Naprężenie σ_{x3} góra góra [MPa]	-0,112	-0,963	-0,663	-1,162	-0,963	-0,058	-0,807	-0,519	-1,002	-0,807	-0,129	-0,534	-0,338	-0,689	-0,534	-0,107	-0,568	-0,366	-0,724	-0,568
22	Naprężenie σ_{x3} góra dół [MPa]	0,231	0,035	0,117	-0,032	0,035	0,230	0,032	0,116	-0,035	0,032	0,155	0,025	0,089	-0,033	0,025	0,167	0,033	0,098	-0,026	0,033
22	Naprężenie σ_{x3} dół góra [MPa]	0,232	0,037	0,119	-0,030	0,037	0,231	0,034	0,117	-0,034	0,034	0,155	0,026	0,090	-0,032	0,026	0,168	0,033	0,099	-0,026	0,033
31	Naprężenie σ_{x3} dół dół [MPa]	0,653	0,929	0,836	0,976	0,929	0,603	0,844	0,759	0,888	0,844	0,458	0,590	0,532	0,622	0,590	0,463	0,598	0,542	0,629	0,598
31	Naprężenie KŁSM góra [MPa]	0,013	0,015	0,015	0,014	0,015	0,012	0,013	0,013	0,012	0,013	0,008	0,007	0,008	0,006	0,007	0,009	0,008	0,008	0,007	0,008
51	Naprężenie KŁSM dół [MPa]	0,025	0,039	0,032	0,043	0,039	0,023	0,037	0,031	0,041	0,037	0,021	0,031	0,026	0,035	0,031	0,020	0,030	0,025	0,034	0,030
51	Naprężenie na podłożu góra [MPa]	0,000	0,001	0,001	0,001	0,001	0,000	0,001	0,001	0,000	0,001	0,000	0,000	0,000	-0,001	0,000	0,000	0,000	0,000	-0,001	0,000

Tabela Z8. Porównanie rozkładu odkształceń dla KR6 (W2) dla modeli Romanoschi

z (cm)	KR6 (W2)	Oś obciążenia										Krawędź obciążenia									
		Obciążenie normalne					Obciążenie normalne i styczne					Obciążenie normalne					Obciążenie normalne i styczne				
		pełna szcepność	Romanoschi X3	Romanoschi X3 N	Romanoschi X4	Romanoschi X4 N	pełna szcepność	Romanoschi X3	Romanoschi X3 N	Romanoschi X4	Romanoschi X4 N	pełna szcepność	Romanoschi X3	Romanoschi X3 N	Romanoschi X4	Romanoschi X4 N	pełna szcepność	Romanoschi X3	Romanoschi X3 N	Romanoschi X4	Romanoschi X4 N
0	Odkształcenie ex1 góra [ustrain]	-52,469	-65,212	-61,898	-65,928	-65,212	157,543	149,303	151,650	149,031	149,303	-26,017	-27,799	-26,865	-27,607	-27,799	-88,683	-90,955	-90,204	-90,582	-90,955
5	Odkształcenie ex1 dół [ustrain]	-21,924	-11,683	-16,404	-7,386	-11,683	2,170	14,182	8,965	18,756	14,182	-21,584	-14,685	-18,402	-10,909	-14,685	-24,662	-17,133	-21,136	-13,158	-17,133
5	Odkształcenie ex2 góra [ustrain]	-21,929	-11,692	-16,411	-7,395	-11,692	2,170	14,179	8,963	18,752	14,179	-21,556	-14,656	-18,373	-10,881	-14,656	-24,635	-17,107	-21,109	-13,133	-17,107
13	Odkształcenie ex2 dół [ustrain]	5,628	63,036	43,008	76,446	63,036	7,513	57,704	38,300	71,026	57,704	-4,862	15,597	3,954	25,455	15,597	-0,828	25,078	12,733	35,242	25,078
13	Odkształcenie ex3 góra góra [ustrain]	5,628	-54,932	-33,475	-69,227	-54,932	7,513	-45,533	-24,806	-59,672	-45,533	-4,834	-27,573	-14,870	-38,111	-27,573	-0,799	-28,788	-15,466	-39,575	-28,788
22	Odkształcenie ex3 góra dół [ustrain]	22,154	10,971	16,119	6,544	10,971	21,534	8,923	14,430	4,299	8,923	12,725	5,053	9,064	1,224	5,053	14,541	6,551	10,749	2,584	6,551
22	Odkształcenie ex3 dół góra [ustrain]	22,152	10,967	16,116	6,539	10,967	21,532	8,919	14,427	4,294	8,919	12,718	5,045	9,056	1,215	5,045	14,533	6,542	10,741	2,574	6,542
31	Odkształcenie ex3 dół dół [ustrain]	48,697	69,577	62,488	73,228	69,577	44,730	62,193	55,894	65,484	62,193	31,718	39,863	35,946	42,169	39,863	32,569	40,910	37,162	43,069	40,910
31	Odkształcenie KLSM góra [ustrain]	48,563	69,332	62,278	72,966	69,332	44,616	61,979	55,713	65,253	61,979	32,486	41,309	37,197	43,705	41,309	33,208	42,169	38,241	44,413	42,169
51	Odkształcenie KLSM dół [ustrain]	54,289	84,474	70,706	94,768	84,474	51,921	80,714	67,381	90,779	80,714	45,633	66,893	56,170	75,546	66,893	44,727	65,561	55,048	74,074	65,561
51	Odkształcenie na podłożu góra [ustrain]	54,336	84,527	70,753	94,831	84,527	51,970	80,769	67,430	90,843	80,769	46,099	67,856	56,948	76,616	67,856	45,133	66,433	55,743	75,049	66,433

Tabela Z9. Porównanie trwałości warstwy wiążącej BA 2 i warstwy podbudowy BA3 dla KR6 (W2) dla modeli Romanoschi

Przypadek	X,Y,Z(0;0;Z)										X,Y,Z(r;0;Z)								
	obciążenie normalne					obciążenie normalne i styczne					obciążenie normalne				obciążenie normalne i styczne				
	Romanoschi X3	Romanoschi X3 N	Romanoschi X4	Romanoschi X4 N	Romanoschi X3	Romanoschi X3 N	Romanoschi X4	Romanoschi X4 N	Romanoschi X4 odrywani e	Romanoschi X3	Romanoschi X3 N	Romanoschi X4	Romanoschi X4 N	Romanoschi X3	Romanoschi X3 N	Romanoschi X4	Romanoschi X4 N	Romanoschi X4 odrywani e	
Odształcenie BA2 dół [strain]	6,30E-05	4,30E-05	7,64E-05	6,30E-05	5,77E-05	3,83E-05	7,10E-05	5,77E-05	7,10E-05	1,56E-05	3,95E-06	2,55E-05	1,56E-05	2,51E-05	1,27E-05	3,52E-05	2,51E-05	3,52E-05	
Odształcenie BA2 dół [μstrain]	63,0	43,0	76,4	63,0	57,7	38,3	71,0	57,7	71,0	15,6	4,0	25,5	15,6	25,1	12,7	35,2	25,1	35,2	
Trwałość BA2 dół [mln osi]	10,64	37,43	5,64	10,64	14,23	54,82	7,18	14,23	7,18	1 054,43	96 471,29	210,34	1 054,43	220,90	2 055,96	72,09	220,90	72,09	
Odształcenie BA3 dół-dół [strain]	6,96E-05	6,25E-05	7,32E-05	6,96E-05	6,22E-05	5,59E-05	6,55E-05	6,22E-05	6,55E-05	3,99E-05	3,59E-05	4,22E-05	3,99E-05	4,09E-05	3,72E-05	4,31E-05	4,09E-05	4,31E-05	
Odształcenie BA3 dół-dół [μstrain]	69,6	62,5	73,2	69,6	62,2	55,9	65,5	62,2	65,5	39,9	35,9	42,2	39,9	40,9	37,2	43,1	40,9	43,1	
Trwałość BA3 dół-dół [mln osi]	4,21	6,00	3,56	4,21	6,09	8,66	5,14	6,09	5,14	26,33	37,00	21,88	26,33	24,17	33,16	20,41	24,17	20,41	

Tabela Z10. Wpływ współczynnika tarcia na naprężenia poziome i ścinające oraz na odkształcenia poziome na spodzie warstw BA2 i BA3 dla KR6 (W2).
Obciążenie poziome, oś obciążenia

Współczynnik tarcia	BA 2 -DÓŁ				BA3 -DÓŁ - DÓŁ			
	Naprężenie poziome (MPa)	Naprężenie ścinające (MPa)	Odkształcenie poziome strain	Odkształcenie poziome μ strain	Naprężenie poziome (MPa)	Naprężenie ścinające (MPa)	Odkształcenie poziome strain	Odkształcenie poziome μ strain
Poślizg z odrywaniem	1,020	3,63E-05	8,56E-05	85,61	0,989	9,01E-05	7,43E-05	74,28
0,3	0,999	2,94E-05	8,41E-05	84,11	0,983	8,88E-05	7,38E-05	73,83
0,5	0,985	2,50E-05	8,31E-05	83,13	0,979	8,80E-05	7,35E-05	73,54
0,7	0,971	2,08E-05	8,21E-05	82,13	0,975	8,72E-05	7,32E-05	73,20
1,0	0,952	1,46E-05	8,08E-05	80,77	0,970	8,60E-05	7,28E-05	72,84
1,5	0,921	4,96E-06	7,85E-05	78,54	0,961	8,41E-05	7,22E-05	72,17
2,0	0,891	-3,99E-06	7,64E-05	76,41	0,952	8,23E-05	7,15E-05	71,52
2,5	0,862	-1,23E-05	7,44E-05	74,38	0,944	8,06E-05	7,09E-05	70,90
3,0	0,835	-2,01E-05	7,25E-05	72,45	0,936	7,90E-05	7,03E-05	70,31
5,0	0,738	-4,61E-05	6,56E-05	65,57	0,908	7,32E-05	6,82E-05	68,16
Pełna szczepność	-0,109	-1,70E-05	5,63E-06	5,63	0,653	4,73E-05	4,87E-05	48,70

Tabela Z11. Wpływ współczynnika tarcia na naprężenia poziome i ścinające oraz na odkształcenia poziome na spodzie warstw BA2 i BA3 dla KR6 (W2).
Obciążenie poziome i styczne, oś obciążenia

Współczynnik tarcia	BA 2 -DÓŁ				BA3 -DÓŁ - DÓŁ			
	Naprężenie poziome (MPa)	Naprężenie ścinające (MPa)	Odkształcenie poziome strain	Odkształcenie poziome μ strain	Naprężenie poziome (MPa)	Naprężenie ścinające (MPa)	Odkształcenie poziome strain	Odkształcenie poziome μ strain
Poślizg z odrywaniem	0,970	6,36E-06	8,03E-05	80,27	0,899	7,20E-05	6,63E-05	66,30
0,3	0,951	2,05E-06	7,88E-05	78,80	0,894	7,09E-05	6,59E-05	65,93
0,5	0,938	-7,11E-07	7,78E-05	77,85	0,890	7,02E-05	6,57E-05	65,67
0,7	0,925	-3,39E-06	7,69E-05	76,92	0,887	6,95E-05	6,54E-05	65,41
1,0	0,907	-7,27E-06	7,56E-05	75,56	0,882	6,85E-05	6,50E-05	65,04
1,5	0,878	-1,33E-05	7,34E-05	73,39	0,873	6,69E-05	6,44E-05	64,44
2,0	0,850	-1,90E-05	7,13E-05	71,34	0,865	6,53E-05	6,39E-05	63,87
2,5	0,824	-2,43E-05	6,94E-05	69,39	0,858	6,38E-05	6,33E-05	63,32
3,0	0,799	-2,91E-05	6,75E-05	67,53	0,851	6,24E-05	6,28E-05	62,79
5,0	0,709	-4,56E-05	6,10E-05	60,97	0,824	5,75E-05	6,09E-05	60,90
Pełna szczepność	-0,055	-5,53E-02	7,51E-06	7,51	0,603	3,69E-05	4,47E-05	44,73

Tabela Z12. Wpływ współczynnika tarcia na naprężenia poziome i ścinające oraz na odkształcenia poziome na spodzie warstw BA2 i BA3 dla KR6 (W2).
Obciążenie poziome, krawędź obciążenia

Współczynnik tarcia	BA 2 -DÓŁ				BA3 -DÓŁ - DÓŁ			
	Naprężenie poziome (MPa)	Naprężenie ścinające (MPa)	Odkształcenie poziome strain	Odkształcenie poziome μ strain	Naprężenie poziome (MPa)	Naprężenie ścinające (MPa)	Odkształcenie poziome strain	Odkształcenie poziome μ strain
Poślizg z odrywaniem	0,498	-8,08E-03	3,30E-05	33,04	0,627	-4,48E-03	4,26E-05	42,61
0,3	0,497	-7,87E-03	3,32E-05	33,25	0,627	-4,42E-03	4,26E-05	42,65
0,5	0,496	-7,73E-03	3,34E-05	33,35	0,626	-4,39E-03	4,26E-05	42,63
0,7	0,496	-7,60E-03	3,34E-05	33,45	0,626	-4,35E-03	4,26E-05	42,61
1,0	0,495	-7,41E-03	3,36E-05	33,59	0,625	-4,30E-03	4,26E-05	42,59
1,5	0,493	-7,10E-03	3,38E-05	33,79	0,623	-4,21E-03	4,25E-05	42,54
2,0	0,490	-6,80E-03	3,40E-05	33,97	0,621	-4,13E-03	4,25E-05	42,49
2,5	0,488	-6,52E-03	3,41E-05	34,12	0,619	-4,06E-03	4,24E-05	42,44
3,0	0,486	-6,26E-03	3,43E-05	34,25	0,618	-3,98E-03	4,24E-05	42,39
5,0	0,475	-5,33E-03	3,46E-05	34,58	0,612	-3,72E-03	4,22E-05	42,18
Pełna szczepność	-0,132	-1,71E-03	-4,86E-06	-4,86	0,458	-2,39E-03	3,17E-05	31,70

Tabela Z13. Wpływ współczynnika tarcia na naprężenia poziome i ścinające oraz na odkształcenia poziome na spodzie warstw BA2 i BA3 dla KR6 (W2).
Obciążenie poziome i styczne, krawędź obciążenia

Współczynnik tarcia	BA 2 -DÓŁ				BA3 -DÓŁ - DÓŁ			
	Naprężenie poziome (MPa)	Naprężenie ścinające (MPa)	Odkształcenie poziome strain	Odkształcenie poziome μ strain	Naprężenie poziome (MPa)	Naprężenie ścinające (MPa)	Odkształcenie poziome strain	Odkształcenie poziome μ strain
Poślizg z odrywaniem	0,586	-7,68E-03	4,31E-05	43,10	0,634	-3,96E-03	4,34E-05	43,43
0,3	0,583	-7,47E-03	4,31E-05	43,10	0,633	-3,91E-03	4,34E-05	43,40
0,5	0,581	-7,33E-03	4,31E-05	43,09	0,632	-3,88E-03	4,34E-05	43,37
0,7	0,580	-7,19E-03	4,31E-05	43,08	0,631	-3,84E-03	4,33E-05	43,34
1,0	0,577	-6,99E-03	4,31E-05	43,06	0,630	-3,79E-03	4,33E-05	43,30
1,5	0,572	-6,67E-03	4,30E-05	43,01	0,628	-3,71E-03	4,32E-05	43,23
2,0	0,567	-6,38E-03	4,29E-05	42,93	0,626	-3,64E-03	4,32E-05	43,16
2,5	0,562	-6,10E-03	4,28E-05	42,84	0,624	-3,57E-03	4,31E-05	43,09
3,0	0,557	-5,83E-03	4,27E-05	42,73	0,622	-3,50E-03	4,30E-05	43,02
5,0	0,536	-4,90E-03	4,22E-05	42,16	0,614	-3,25E-03	4,27E-05	42,72
Pełna szczepność	-0,108	-1,79E-03	-8,28E-07	-0,83	0,463	-2,07E-03	3,26E-05	32,57

Tabela Z14. Wpływ współczynnika tarcia na trwałość warstwy wiążącej BA2 i warstwy podbudowy BA3 dla KR6 (W2).
Obciążenie poziome, oś obciążenia

Współczynnik tarcia	BA 2 -DÓŁ			BA3 -DÓŁ - DÓŁ		
	Odkształcenie poziome strain	Odkształcenie poziome μ strain	Trwałość mln osi	Odkształcenie poziome strain	Odkształcenie poziome μ strain	Trwałość mln osi
Poślizg z odrywaniem	8,56E-05	85,6	3,88	7,43E-05	74,3	3,39
0,3	8,41E-05	84,1	4,12	7,38E-05	73,8	3,46
0,5	8,31E-05	83,1	4,29	7,35E-05	73,5	3,52
0,7	8,21E-05	82,1	4,45	7,32E-05	73,2	3,56
1,0	8,08E-05	80,8	4,70	7,28E-05	72,8	3,62
1,5	7,85E-05	78,5	5,16	7,22E-05	72,2	3,73
2,0	7,64E-05	76,4	5,65	7,15E-05	71,5	3,85
2,5	7,44E-05	74,4	6,17	7,09E-05	70,9	3,96
3,0	7,25E-05	72,5	6,73	7,03E-05	70,3	4,07
5,0	6,56E-05	65,6	9,34	6,82E-05	68,2	4,51
Pełna szczepność	5,63E-06	5,6	30 195,69	4,87E-05	48,7	13,62

Tabela Z15. Wpływ współczynnika tarcia na trwałość warstwy wiążącej BA2 i warstwy podbudowy BA3 dla KR6 (W2).
Obciążenie poziome i styczne, oś obciążenia

Współczynnik tarcia	BA 2 -DÓŁ			BA3 -DÓŁ - DÓŁ		
	Odkształcenie poziome strain	Odkształcenie poziome μ strain	Trwałość mln osi	Odkształcenie poziome strain	Odkształcenie poziome μ strain	Trwałość mln osi
Poślizg z odrywaniem	8,03E-05	80,3	4,80	6,63E-05	66,3	4,93
0,3	7,88E-05	78,8	5,10	7,38E-05	73,8	3,46
0,5	7,78E-05	77,8	5,31	7,35E-05	73,5	3,52
0,7	7,69E-05	76,9	5,53	7,32E-05	73,2	3,56
1,0	7,56E-05	75,6	5,86	7,28E-05	72,8	3,62
1,5	7,34E-05	73,4	6,45	7,22E-05	72,2	3,73
2,0	7,13E-05	71,3	7,08	7,15E-05	71,5	3,85
2,5	6,94E-05	69,4	7,76	7,09E-05	70,9	3,96
3,0	6,75E-05	67,5	8,48	7,03E-05	70,3	4,07
5,0	6,10E-05	61,0	11,87	6,82E-05	68,2	4,51
Pełna szczepność	7,51E-06	7,5	11 669,00	4,47E-05	44,7	18,02

Tabela Z16. Wpływ współczynnika tarcia na trwałość warstwy wiążącej BA2 i warstwy podbudowy BA3 dla KR6 (W2).
Obciążenie poziome, krawędź obciążenia

Współczynnik tarcia	BA 2 -DÓŁ			BA3 -DÓŁ - DÓŁ		
	Odkształcenie poziome strain	Odkształcenie poziome μ strain	Trwałość mln osi	Odkształcenie poziome strain	Odkształcenie poziome μ strain	Trwałość mln osi
Poślizg z odrywaniem	3,30E-05	33,0	89,17	4,26E-05	42,6	21,15
0,3	3,32E-05	33,2	87,32	4,26E-05	42,6	21,08
0,5	3,34E-05	33,4	86,44	4,26E-05	42,6	21,11
0,7	3,34E-05	33,4	85,61	4,26E-05	42,6	21,14
1,0	3,36E-05	33,6	84,46	4,26E-05	42,6	21,18
1,5	3,38E-05	33,8	82,78	4,25E-05	42,5	21,25
2,0	3,40E-05	34,0	81,36	4,25E-05	42,5	21,33
2,5	3,41E-05	34,1	80,17	4,24E-05	42,4	21,41
3,0	3,43E-05	34,3	79,17	4,24E-05	42,4	21,50
5,0	3,46E-05	34,6	76,72	4,22E-05	42,2	21,85
Pełna szczepność	-4,86E-06	-4,9	-	3,17E-05	31,7	55,96

Tabela Z17. Wpływ współczynnika tarcia na trwałość warstwy wiążącej BA2 i warstwy podbudowy BA3 dla KR6 (W2).
Obciążenie poziome i styczne, krawędź obciążenia

Współczynnik tarcia	BA 2 -DÓŁ			BA3 -DÓŁ - DÓŁ		
	Odkształcenie poziome strain	Odkształcenie poziome μ strain	Trwałość mln osi	Odkształcenie poziome strain	Odkształcenie poziome μ strain	Trwałość mln osi
Poślizg z odrywaniem	4,31E-05	43,1	37,18	4,34E-05	43,4	19,85
0,3	4,31E-05	43,1	37,18	4,34E-05	43,4	19,91
0,5	4,31E-05	43,1	37,19	4,34E-05	43,4	19,95
0,7	4,31E-05	43,1	37,22	4,33E-05	43,3	19,99
1,0	4,31E-05	43,1	37,29	4,33E-05	43,3	20,05
1,5	4,30E-05	43,0	37,44	4,32E-05	43,2	20,16
2,0	4,29E-05	42,9	37,65	4,32E-05	43,2	20,26
2,5	4,28E-05	42,8	37,92	4,31E-05	43,1	20,37
3,0	4,27E-05	42,7	38,24	4,30E-05	43,0	20,49
5,0	4,22E-05	42,2	39,98	4,27E-05	42,7	20,96
Pełna szczepność	-8,28E-07	-0,8	-	3,26E-05	32,6	51,19

Tabela Z19. Zestawienie naprężeń poziomych dla KR6 (W8) w osi obciążenia dla obciążenia normalnego w osi obciążenia

Obciążenie normalne, oś obciążenia

Głębokość z (cm)	KR6 (W8)	pełna szczepność	poślizg (odrywanie)	tarcie ($\mu=0,5$; odrywanie)	tarcie ($\mu=0,7$; odrywanie)	tarcie ($\mu=1,5$; odrywanie)	Romanoschi X3, odrywanie	Romanoschi X4, odrywanie
0	Naprężenie σ_{x1} góra [MPa]	-1,072	-1,433	-1,428	-1,426	-1,420	-1,337	-1,400
5	Naprężenie σ_{x1} dół [MPa]	-0,608	-0,698	-0,697	-0,697	-0,695	-0,687	-0,700
5	Naprężenie σ_{x2} góra [MPa]	-0,601	-0,689	-0,688	-0,687	-0,685	-0,678	-0,690
13	Naprężenie σ_{x2} dół [MPa]	-0,109	0,200	0,196	0,195	0,189	0,082	0,146
13	Naprężenie σ_{x3} góra góra [MPa]	-0,112	0,185	0,181	0,180	0,174	0,072	0,133
22	Naprężenie σ_{x3} góra dół [MPa]	0,231	1,133	1,121	1,116	1,097	0,859	1,018
22	Naprężenie σ_{x3} dół góra [MPa]	0,232	-0,645	-0,633	-0,628	-0,610	-0,354	-0,516
31	Naprężenie σ_{x3} dół dół [MPa]	0,653	0,431	0,433	0,434	0,437	0,556	0,496
31	Naprężenie KŁSM góra [MPa]	0,013	-0,005	-0,005	-0,005	-0,005	0,003	-0,001
51	Naprężenie KŁSM dół [MPa]	0,025	0,034	0,034	0,034	0,033	0,032	0,033
51	Naprężenie na podłożu góra [MPa]	0,000	-0,002	-0,002	-0,002	-0,002	0,000	-0,001

Tabela Z20. Zestawienie naprężeń poziomych dla KR6 (W8) w osi obciążenia dla obciążenia normalnego na krawędzi obciążenia

Obciążenie normalne, krawędź obciążenia

Głębokość z (cm)	KR6 (W8)	pełna szczepność	poślizg (odrywanie)	tarcie ($\mu=0,5$; odrywanie)	tarcie ($\mu=0,7$; odrywanie)	tarcie ($\mu=1,5$; odrywanie)	Romanoschi X3, odrywanie	Romanoschi X4, odrywanie
0	Naprężenie σ_{x1} góra [MPa]	-0,541	-0,778	-0,775	-0,774	-0,771	-0,701	-0,751
5	Naprężenie σ_{x1} dół [MPa]	-0,430	-0,480	-0,479	-0,479	-0,478	-0,474	-0,483
5	Naprężenie σ_{x2} góra [MPa]	-0,423	-0,472	-0,471	-0,471	-0,470	-0,467	-0,475
13	Naprężenie σ_{x2} dół [MPa]	-0,132	0,105	0,102	0,101	0,097	-0,001	0,055
13	Naprężenie σ_{x3} góra góra [MPa]	-0,129	0,097	0,095	0,094	0,090	-0,003	0,050
22	Naprężenie σ_{x3} góra dół [MPa]	0,155	0,726	0,721	0,718	0,710	0,498	0,625
22	Naprężenie σ_{x3} dół góra [MPa]	0,155	-0,414	-0,409	-0,406	-0,398	-0,165	-0,298
31	Naprężenie σ_{x3} dół dół [MPa]	0,458	0,239	0,242	0,243	0,246	0,359	0,302
31	Naprężenie KŁSM góra [MPa]	0,008	-0,008	-0,007	-0,007	-0,007	0,000	-0,004
51	Naprężenie KŁSM dół [MPa]	0,021	0,027	0,027	0,027	0,026	0,025	0,027
51	Naprężenie na podłożu góra [MPa]	0,000	-0,003	-0,003	-0,003	-0,003	-0,001	-0,002

Tabela Z21. Zestawienie odkształceń poziomych dla KR6 (W8) w osi obciążenia dla obciążenia normalnego w osi obciążenia

Obciążenie normalne, oś obciążenia

Głębokość z (cm)	KR6 (W8)	pełna sczeplność	poślizg (odrywanie)	tarcie ($\mu=0,5$; odrywanie)	tarcie ($\mu=0,7$; odrywanie)	tarcie ($\mu=1,5$; odrywanie)	Romanoschi X3, odrywanie	Romanoschi X4, odrywanie
0	Odkształcenie $\epsilon x1$ góra [μ strain]	-52,469	-76,973	-76,673	-76,554	-76,094	-70,462	-74,739
5	Odkształcenie $\epsilon x1$ dół [μ strain]	-21,924	-28,735	-28,645	-28,610	-28,472	-27,876	-28,792
5	Odkształcenie $\epsilon x2$ góra [μ strain]	-21,929	-28,743	-28,653	-28,618	-28,480	-27,883	-28,799
13	Odkształcenie $\epsilon x2$ dół [μ strain]	5,628	24,378	24,176	24,096	23,786	16,561	20,755
13	Odkształcenie $\epsilon x3$ góra góra [μ strain]	5,628	24,376	24,173	24,094	23,784	16,559	20,753
22	Odkształcenie $\epsilon x3$ góra dół [μ strain]	22,154	86,545	85,678	85,336	84,000	66,717	78,212
22	Odkształcenie $\epsilon x3$ dół góra [μ strain]	22,152	-43,142	-42,254	-41,904	-40,536	-21,820	-33,713
31	Odkształcenie $\epsilon x3$ dół dół [μ strain]	48,697	33,223	33,356	33,409	33,612	42,122	37,843
31	Odkształcenie KŁSM góra [μ strain]	48,563	33,043	33,178	33,230	33,435	41,949	37,666
51	Odkształcenie KŁSM dół [μ strain]	54,289	78,973	78,679	78,563	78,113	71,838	76,593
51	Odkształcenie na podłożu góra [μ strain]	54,336	79,051	78,756	78,641	78,191	71,894	76,660

Tabela Z22. Zestawienie odkształceń poziomych dla KR6 (W8) w osi obciążenia dla obciążenia normalnego na krawędzi obciążenia

Obciążenie normalne, krawędź obciążenia

Głębokość z (cm)	KR6 (W8)	pełna sczepność	poślizg (odrywanie)	tarcie ($\mu=0,5$; odrywanie)	tarcie ($\mu=0,7$; odrywanie)	tarcie ($\mu=1,5$; odrywanie)	Romanoschi X3, odrywanie	Romanoschi X4, odrywanie
0	Odkształcenie $\epsilon x1$ góra [μ strain]	-26,017	-40,638	-40,484	-40,424	-40,190	-35,639	-38,859
5	Odkształcenie $\epsilon x1$ dół [μ strain]	-21,584	-24,751	-24,718	-24,705	-24,656	-24,401	-24,951
5	Odkształcenie $\epsilon x2$ góra [μ strain]	-21,556	-24,727	-24,695	-24,682	-24,633	-24,376	-24,927
13	Odkształcenie $\epsilon x2$ dół [μ strain]	-4,862	9,759	9,596	9,531	9,281	2,802	6,419
13	Odkształcenie $\epsilon x3$ góra góra [μ strain]	-4,834	9,781	9,617	9,553	9,302	2,825	6,441
22	Odkształcenie $\epsilon x3$ góra dół [μ strain]	12,725	49,717	49,389	49,262	48,768	33,606	42,512
22	Odkształcenie $\epsilon x3$ dół góra [μ strain]	12,718	-25,079	-24,755	-24,629	-24,141	-7,389	-16,762
31	Odkształcenie $\epsilon x3$ dół dół [μ strain]	31,718	16,190	16,378	16,452	16,742	24,662	20,637
31	Odkształcenie KŁSM góra [μ strain]	32,486	17,299	17,483	17,555	17,837	25,723	21,732
51	Odkształcenie KŁSM dół [μ strain]	45,633	62,514	62,325	62,250	61,962	56,767	60,553
51	Odkształcenie na podłożu góra [μ strain]	46,099	63,491	63,295	63,219	62,921	57,628	61,491

Tabela Z23. Wpływ współczynnika tarcia na naprężenia poziome i ścinające oraz na odkształcenia poziome na spodzie warstw BA2 i BA3 dla KR6 (W8).
Obciążenie pionowe, oś obciążenia

Współczynnik tarcia	BA 3 -GÓRA -DÓŁ				BA3 -DÓŁ - DÓŁ			
	Naprężenie poziome (MPa)	Naprężenie ścinające (MPa)	Odkształcenie poziome strain	Odkształcenie poziome μ strain	Naprężenie poziome (MPa)	Naprężenie ścinające (MPa)	Odkształcenie poziome strain	Odkształcenie poziome μ strain
Poślizg z odrywaniem	1,020	3,63E-05	8,56E-05	85,61	0,989	9,01E-05	7,43E-05	74,28
0,5	1,121	4,33E-05	8,57E-05	85,68	0,433	5,18E-05	3,34E-05	33,36
0,7	1,116	4,23E-05	8,53E-05	85,34	0,434	5,17E-05	3,34E-05	33,41
1,5	1,097	3,84E-05	8,40E-05	84,00	0,437	5,13E-05	3,36E-05	33,61
Pełna szczepność	0,231	-7,44E-06	2,22E-05	22,15	0,653	4,73E-05	4,87E-05	48,70

Tabela Z24. Wpływ współczynnika tarcia na naprężenia poziome i ścinające oraz na odkształcenia poziome na spodzie warstw BA2 i BA3 dla KR6 (W8).
Obciążenie pionowe, krawędź obciążenia

Współczynnik tarcia	BA 3 -GÓRA -DÓŁ				BA3 -DÓŁ - DÓŁ			
	Naprężenie poziome (MPa)	Naprężenie ścinające (MPa)	Odkształcenie poziome strain	Odkształcenie poziome μ strain	Naprężenie poziome (MPa)	Naprężenie ścinające (MPa)	Odkształcenie poziome strain	Odkształcenie poziome μ strain
Poślizg z odrywaniem	0,726	-5,11E-03	4,97E-05	49,72	0,239	-2,43E-03	1,62E-05	16,19
0,5	0,721	-5,01E-03	4,94E-05	49,39	0,242	-2,42E-03	1,64E-05	16,38
0,7	0,718	-4,97E-03	4,93E-05	49,26	0,243	-2,42E-03	1,65E-05	16,45
1,5	0,710	-4,82E-03	4,88E-05	48,77	0,246	-2,41E-03	1,67E-05	16,74
Pełna szczepność	0,155	-1,31E-03	1,27E-05	12,73	0,458	-2,39E-03	3,17E-05	31,70

Tabela Z25. Wpływ współczynnika tarcia na trwałość warstwy wiążącej BA2 i warstwy podbudowy BA3 dla KR6 (W8).
Obciążenie pionowe, oś obciążenia

Współczynnik tarcia	BA 3 -GÓRA -DÓŁ			BA3 -DÓŁ - DÓŁ		
	Odkształcenie poziome strain	Odkształcenie poziome μ strain	Trwałość mln osi	Odkształcenie poziome strain	Odkształcenie poziome μ strain	Trwałość mln osi
Poślizg z odrywaniem	8,65E-05	86,5	3,75	3,32E-05	33,2	47,95
0,5	8,57E-05	85,7	3,87	3,34E-05	33,4	47,32
0,7	8,53E-05	85,3	3,93	3,34E-05	33,4	47,08
1,5	8,40E-05	84,0	4,14	3,36E-05	33,6	46,15
Pełna szepność	2,22E-05	22,2	332,21	4,87E-05	48,7	13,62

Tabela Z26. Wpływ współczynnika tarcia na trwałość warstwy wiążącej BA2 i warstwy podbudowy BA3 dla KR6 (W8).
Obciążenie pionowe, krawędź obciążenia

Współczynnik tarcia	BA 3 -GÓRA -DÓŁ			BA3 -DÓŁ - DÓŁ		
	Odkształcenie poziome strain	Odkształcenie poziome μ strain	Trwałość mln osi	Odkształcenie poziome strain	Odkształcenie poziome μ strain	Trwałość mln osi
Poślizg z odrywaniem	4,97E-05	49,7	23,23	1,62E-05	16,2	510,82
0,5	4,94E-05	49,4	23,74	1,64E-05	16,4	491,72
0,7	4,93E-05	49,3	23,95	1,65E-05	16,5	484,46
1,5	4,88E-05	48,8	24,75	1,67E-05	16,7	457,41
Pełna szepność	1,27E-05	12,7	-	3,17E-05	31,7	55,85